

Ὁ Ὅσιος Γρηγόριος

ἘΤΗΣΙΑ ἘΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ἹΕΡᾶΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ
ΜΟΝΗΣ ὈΣΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ἈΓΙΟΥ ὉΡΟΥΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ἜΤΟΣ 1987 ΑΡΙΘΜ. 12

Εἰς δόξαν τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ καὶ τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, Ἐφόρου τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους. Εἰς κοινήν ἀπάντων τῶν Ὁρθοδόξων ὠφέλειαν.

*

Περιέχον κείμενα Ὁρθοδόξου δογματικῆς καὶ ἠθικῆς διδασκαλίας, ὡς καὶ κείμενα περὶ Ὁρθοδόξου μοναχισμοῦ, νήψεως καὶ νοεῶς προσευχῆς, κατὰ τὴν ἐν Ἁγίῳ Ὁρει παράδοσιν, δι' ἧν ἡ καρδιά τοῦ Χριστιανοῦ καταλύσεται καὶ ἔρχεται εἰς πόθον Χριστοῦ.

*

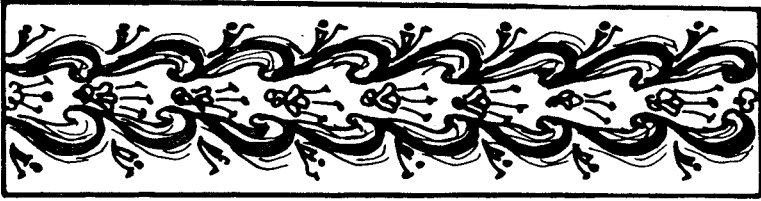
Δαπάνη καὶ προνοία τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς καὶ συνεργασία καὶ ἐτέρων εὐλαβῶν λογίων ἁγιορειτῶν Πατέρων.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΘΩΣ»

Ἄθανάσιος Σταμούλης

Καραολή & Δημητρίου 45-47 ΠΕΙΡΑΙΑΣ Τ.Τ. 18532

ΤΗΛ: 4114417-8

ΟΡΟΣ ΑΛΑΤΟΜΗΤΟΝ*

Μοῦ εἶναι ἰδιαιτέρως εὐχάριστη αὐτή ἡ εὐκαιρία, καὶ νομίζω γιὰ ὅλους ἐποικοδομητικὴ αὐτή ἡ σκηνὴ ἀπόψε. Αὐτὴ ἡ σύναξις θά μᾶς ἀφήσῃ ἀσφαλῶς μίᾳ ζωηρᾷ ἐντύπωσι καὶ μίᾳ εὐχάριστη ἀνάμνησι. Θά ἐνθυμούμεθα ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐωρτάσαμεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος τὴν ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, εἰς τὸν ἐπίλογον τῆς ὁποίας προστίθεται αὐτὴ ἡ συνάντησίς μας, διὰ νὰ προσθέσωμεν διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τῶν ὄσων θά προσφέρωμεν εἰς τὴν ἀγάπην σας ἕνα ἐπὶ πλέον πνευματικὸν στοιχεῖον εἰς τὸν ἑορτασμόν, εἰς τιμὴν καὶ μνήμην καὶ δόξαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀλλὰ καὶ ἰδικὴν μας ὠφέλειαν καὶ πνευματικὴν οἰκοδομήν.

Καθὼς ἀνεβαίναμεν εἰς τὸ Ὄρος τὸ Ἅγιον δι' αὐτὴν τὴν ἑορτὴν, ἐμεῖς πού ἤλθαμε ἀπ' ἔξω, εἶχαμε μίᾳ ἰδιαίτερον χαρὰ, διότι μᾶς ἐδίδετο ἡ εὐκαιρία νὰ ἑορτάσωμεν ἐπὶ τοῦ Ὄρους τὴν παροῦσαν ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Καὶ αὐτὸ τὸ γεγονός, ὁ ἑορτασμός ἐπὶ τοῦ Ὄρους, κάποιον μῆνυμα μοῦ ἔλεγεν ἐσωτερικῶς· καὶ μέ αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν προβαίνω σέ μίᾳ ἐξωτερίκευσι καὶ ἀνακοίνωσι τοῦ μηνύματος.

Ἐσκέφθηκα ὅτι στὴν προηγούμενη ἑορτῇ, τῆς Μετα-

* Ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Νικοδήμου, πού ἐκφωνήθηκε σέ σύναξι τῆς ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου στίς 16 Αὐγούστου 1986.

μορφώσεως τοῦ Κυρίου, τό Ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐξιστόρησεν ὅτι ὁ Κύριος παρέλαβε τούς τρεῖς μαθητάς Του καί, ἐν ὄψει τοῦ μεγάλου αὐτοῦ γεγονότος τῆς Μεταμορφώσεώς Του, ἐγκατέλειψε τήν πεζότητα τῆς κοινωνίας καί ἀνέβηκε ἐπί τοῦ ὄρους διὰ νά ἀποκαλύψῃ μίαν πτυχήν τῆς θεότητός Του εἰς τούς μαθητάς Του, «καθώς ἠδύναντο», σέ ὅσο μέτρο μποροῦσαν νά συμμετάσχουν.

Αὐτό τοῦτο τό γεγονός, ὅτι ὁ Κύριος ἀνεβαίνει ἐπάνω εἰς τό ὄρος, εἶχεν ἀναλογίαν καί ὁμοιότητα μέ ἀντίστοιχες μυσταγωγικές στιγμές, ἀλησμόνητες γιά τούς μαθητάς Του. Ὅπως δηλ. καί σέ ἄλλες περιστάσεις ὁ Κύριος ἐγένετο ἀποκαλυπτικός ἐπάνω στό ὄρος, ὅπου εἶχε ὥρες προσευχῆς ἢ διδασχῆς, ὅπως τήν ἐπί τοῦ ὄρους ὁμιλίαν, καί ἄλλες ἐπανεπιλημμένες πνευματικές εὐκαιρίες καί συναντήσεις ἐπί τοῦ ὄρους, ἔτσι καί τότε. Δέν ἦτο τυχαία ἡ ἀνοδος εἰς τό Θαβώρ. Ἦτο μία ἐξοδος ἀπό τήν τύρβη τῆς κοινωνίας, μέσα εἰς τήν ὁποίαν ὁ κόσμος ἀναστρέφεται, διὰ νά εὔρεθῇ μέ τόν ἰδιαίτερον κύκλον πού τόν ἀκολουθοῦσε κάθε φορά, σέ ἕνα χῶρον ἀπεσπασμένον ἀπό τήν θορυβώδη ζωήν τῆς κοινωνίας, σέ μία ἀτμόσφαιρα καθαρώτερη καί πιό προσιτή, γιά νά δημιουργῆ ἐξάρσεις καί νά βοηθῆ πνευματικές ἀνατάσεις εἰς τούς ἀνθρώπους.

Περί αὐτοῦ θά μπορούσατε αὐτήν τήν στιγμήν νά δώσετε καί σεῖς προσωπικήν μαρτυρίαν· ἄς εἶπω προσωπικήν ἐπιμαρτυρίαν. Διότι ἐδῶ πού ἦλθατε, εἴτε διὰ μόνιμον ἐγκατάστασιν καί διαβίωσιν οἱ μοναχοί, εἴτε διὰ ἐπίσκεψιν καί προσκύνημα οἱ λαϊκοί, δέν αἰσθάνεσθε κάποιο ἀνέβασμα; Δέν αἰσθάνεσθε νά ζητε κάποιες ἄλλες ὥρες, κάποιες ἄλλες στιγμές; Δέν αἰσθάνεσθε νά δημιουργοῦνται μέσα σας ἄλλες διαθέσεις καί κάποια ἀπόστασι καί ἀπόστασι ἀπό ὠρισμένες ἄλλες καταστάσεις στενόχωρες καί ὄχι εὐχάριστες, πού πολλές φορές μάλιστα εἶναι συνδεμένες καί μέ πράγματα πού δέν ἀρέσουν εἰς τόν Θεόν;

Ὅπωςδῆποτε τό Ὀδοιπορικόν ἀπό τήν κοινωνίαν πρὸς τό Ἅγιον ὄρος ἤδη ἐμφανίζει μίαν πορείαν ἀνοδικήν, ἡ ὁ-

ποία έξωτερικεύει καί μίαν έσωτερικήν διάθεσιν ανατάσεως, αλλά καί έπιβραβεύεται καί άμείβεται από τόν Θεόν. Διότι φεύγοντες άπ' έδω παίρνομε μαζί μας όχι μόνο τήν εύλογίαν από τά άγια αυτά Άγιορειτικά Σκηνώματα, αλλά καί πολλήν χάριν Θεοῦ· διότι ό καθένας έζησε στιγμές περισσότερης έπαφής μέ τόν Θεόν, έκανε περισσότερες σκέψεις για τόν ούρανό, για τήν Βασιλεία του Θεοῦ, καί είχε έντονώτερη διάθεσι για μίαν άγνότερη κατάστασι, μέσα στην κοινωνική του ζωή, εις τρόπον ώστε, κάτι πού τώρα τό ζη κανείς έδω, παροδικώς ως έπισκέπτης καί μονιμότερα ως μοναχός, αυτό νά έχη συνέχειαν σαν πόθο καί εύχή, νά μεταφερθῆ καί στην κοινωνία ως μία άλλη έποχή, ως μία άλλη κατάστασι, συνοδευομένη από τήν εύλογίαν του Θεοῦ καί —θά τό είπω άκριθέστερα— από τήν άτμόσφαιραν τῆς Βασιλείας του Θεοῦ.

Έδω, όταν έρχόμεθα, αισθανόμεθα τό κλίμα τῆς Βασιλείας του Θεοῦ· καί αυτό είναι κάτι πού μάς λέγει πολλά καί μάς δίνει πολλά.

* * *

Έπειτα, για νά έντοπίσω τό ζήτημα εις τήν Παναγίαν, τῆς οποίας τήν έορτήν σήμερα έορτάζομεν εις τό "Άγιον Όρος, θά σας ύπενθυμίσω ότι μαζί μέ τά τόσα όνόματα μέ τά όποία προσφωνοῦμε καί όνομάζουμε τήν Παναγίαν, από τόν χώρο τῆς Παλαιάς Διαθήκης καί από τήν έποχή τῆς προφητείας του Προφήτου Δανιήλ εις τήν Παναγίαν έδόθη καί τό όνομα «όςρος άλατόμητον». Αὐτή ή σκέψις καί ή άναφορά εις τό χαρακτηριστικόν τουτο όνομα τό άποδιδόμενον εις τήν Παναγίαν δημιουργεί τήν πεποίθησιν ότι έχει ιδιαιτέραν έφαρμογήν εις τό "Άγιον Όρος. Διότι «όςρος άλατόμητον» κατά λέξιν σημαίνει όρος εις τό όποιον δέν έγινε λατόμευσις καί δέν άπεκόπησαν λίθοι μέ λατομειτικά όργανα. Αὐτό σημαίνει κατά κυριολεξίαν «όςρος άλατόμητον». Καί, όταν αὐτήν τήν λέξιν τήν έχρησιμοποίησεν ό Προφήτης Δανιήλ, είχε ιδῆ ένα προφητικό όραμα. Είχε ιδῆ ένα όρος, επάνω εις τό όποιον ύπῆρχε ένας τεράστιος

βράχος, από τόν όποϊον απέκόπη ένα κομμάτι, χωρίς νά επέμβουν χέρια καί ανθρώπινα έργαλεία. Καί αύτός ό όγκος του βράχου πού απέκόπη από τό όρος, κατά τρόπον άλατόμητον, χωρίς έργαλεία λατομικά —αύτός ό όγκος— εκύλισε μέσα εις τόν χώρον τής κοινωνίας καί παρέσυρε πολλά καί πολλούς· κατεπλάκωσε ώρισμένες καταστάσεις καί συνέτριψε ώρισμένους παράγοντας. "Έκαμε πολλά πράγματα σκόνιν μέ αυτό τό κύλισμα καί τήν τριβήν πού έδημιούργησε. Έπροκάλεσε κατάλληλες προϋποθέσεις, επάνω εις τίς όποιες έστήθηκε ένα άλλο ύψωμα, κατά τρόπον θαυμαστόν καί μέ όψιν θαυμαστήν, εις του όποίου τήν περιγραφήν καί τάς λεπτομερείας δέν θά εισέλθωμεν, αλλά θά σάς ειπω μόνον, ότι έσυμβόλιζε τόν Χριστόν πού θά έλθη έν μέσφ του κόσμου νά στήση τήν παρουσίαν Του καί νά φέρη εις τόν κόσμον τήν εύλογίαν καί τήν εύδοκίαν του Θεού.

Άκριβώς δέ αύτή ή προφητική συσχέτισις του λίθου εκείνου, πού απέσπάσθη από τό όρος καί συμβολίζει τόν Χριστόν καί τήν έλευσίαν Του εις τόν κόσμον καί εις τόν χρόνον, είναι επόμενον ότι συνδέει τό γεγονός μέ τήν Παναγίαν, υπό τήν έννοιαν ότι ή Παναγία είναι τό όρος από τό όποϊον απέκόπη κατά τρόπον άλατόμητον ό Χριστός καί ήλθεν ως άκρογωνιαίος λίθος νά στηθῆ εις τόν κόσμον καί νά φέρη τήν χάριν Του καί τήν σωτηρίαν εις τούς ανθρώπους. Υπό τήν λέξιν «άλατόμητον» εκεί ύπογραμμίζεται ιδιαιτέρως ή παρθενία τής Υπεραγίας Θεοτόκου πού έγέννησε τόν Χριστόν, κατά τρόπον παρθενικόν καί άπειρόγαμον, ως άειπαρθενος. Όπως ό λίθος απέκόπη από τό όρος, χωρίς νά μεσολαθήσουν ανθρώπινα χέρια καί έργαλεία, έτσι ό Χριστός ήλθεν εκ τής Παρθένου εις τόν κόσμον, χωρίς νά μεσολαθήσουν τά ανθρώπινα καί τά φυσικά μέτρα.

* * *

Άλλά, όταν ή σκέψις μας έντοπίζεται εις τό "Άγιον" Όρος, εύκολα κατανοοῦμεν ότι αύτή ή εικών του άλατομήτου όρους, έν αναφορᾷ προς τήν Παναγίαν, έχει σχέσιν

καί πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος ειδικωτάτην ὑπὸ τὴν ἐξῆς ἐννοίαν: Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους τὴν ὀνομασίαν «ὄρος ἀλατόμητον», θὰ πρέπει νὰ τὴν ἐννοήσωμεν ὅτι σημαίνει «ὄρος ἀκαινοτόμητον». Δηλαδή, ἐδῶ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ὅ,τι ὑπάρχει εἶναι παραδοσιακόν· καὶ δὲν ἐπενέβη ὁ ἀνθρώπινος παράγων διὰ νὰ τὸ καινοτομήσῃ, οὕτως εἰπεῖν νὰ τὸ λατομεύσῃ, ἀλλ' ἀφῆκε ἀλατόμητον τὸ Ὄρος εἰς τὴν παράδοσίν του, εἰς τὰ βιώματά του, ἔτσι ὥστε νὰ μένῃ εἰς τὸν χώρον τῆς Ὁρθοδοξίας ὡς ἓνα Ὄρος θαυμαστόν, Ὄρος κυριολεκτικῶς Ἅγιον, συνδεδεμένον μέ τὴν Παναγίαν καὶ ἠνωμένον μέ τὸν Χριστόν, τὸν ἀποκοπέντα λίθον πού ἀπεσπάσθη ἀλατόμητα ἀπὸ τὸ ὄρος. Ἐνα ὄρος πανσέβαστον καὶ εἰς τὸν ἑλληνικὸν χώρον, καὶ εἰς τὸν πανορθόδοξον χώρον, καὶ εἰς τὸν διεθνή ἐν πολλοῖς.

Καὶ τώρα τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ποῖες συνέπειες μπορεῖ νὰ ἔχῃ σέ ὅλους μας, εἴτε στό Ὄρος ζοῦμε, εἴτε στήν κοινωνία; Ἡ προέκτασις αὐτῶν τῶν σκέψεων σέ ἐμᾶς, εἴτε τοὺς κληρικούς καὶ μοναχοὺς, εἴτε τοὺς κοσμικούς καὶ τοὺς πολίτας, ἔρχεται ὡς διακήρυξις ὅτι ἐδῶ ὑπάρχει τὸ κεφάλαιον τῆς Ὁρθοδοξίας μας καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς θρησκευτικῆς μας παραδόσεως, γνήσιο, ἀνόθευτο, τὸ ὅποιον μᾶς προσφέρεται διὰ νὰ μᾶς καθοδηγῇ εἰς τὴν ζωὴν, νὰ μᾶς κατευθύνῃ εἰς τὴν ἀλήθειαν, νὰ μᾶς χειραγωγῇ εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Καὶ ἐμεῖς μὲν οἱ μοναχοὶ καὶ κληρικοὶ –πρῶτοι θὰ ἔλεγα εἰς τὸ καθῆκον αὐτὸ ἐμεῖς οἱ Ἐπίσκοποι– παίρνομε ἐπάνω μας αὐτὸ τὸ χρέος, αὐτὸ τὸ βάρος, αὐτὴ τὴν εὐθύνη, νὰ κρατήσουμε καὶ νὰ περιφρουρήσουμε αὐτὴ τὴν παράδοσι. Νὰ μὴ ἀφήσωμε νὰ ἀλλάξῃ τίποτε, οὔτε ἓνα ἰῶτα, οὔτε μία κεραία ἀπὸ τὴν παράδοσι τῆς πίστεώς μας καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας μας, μάλιστα σέ μία ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν τόσα ἀντίθετα κύματα ἐπέρχονται, διὰ νὰ ἀλλοιώσουν τὴν θρησκευτικὴ μας πίστι καὶ παράδοσι.

Ἄλλὰ καὶ οἱ λαϊκοὶ πρέπει νὰ ξέρουν, ὅτι «**ὁ φύλαξ τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ὁ πιστὸς λαὸς τοῦ Κυρίου**». Ὅ,τι κάνο-

μεν ἡμεῖς οἱ κληρικοί, ὅσους ἀγῶνας καί ἄν ἐπιτελέσωμεν, ὅσες διδασκαλίες καί ἄν προσφέρωμεν, καί ὅση προσπάθεια καί ἄν καταβάλωμεν, διὰ νά μείνη ἀκαινοτόμητος καί ἀλατόμητος ἡ πίστις καί ἡ παράδοσις μας, τό ἀποτέλεσμα δέν θά εἶναι αὐτό πού πρέπει, ἐάν δέν τά ἀγκαλιάσῃ αὐτά ὁ λαός, ἐάν δέν τά καταλάβῃ ὁ κόσμος καί ἐάν ὁ κάθε ἐπί μέρους ὀρθόδοξος χριστιανός δέν εἶπῃ ἀποφασιστικά στόν ἑαυτόν του: Ἐγώ θά εἶμαι καί θά μείνω γνήσιος καί ἀκραιφνής ὀρθόδοξος, παραδοσιακός ἄνθρωπος· καί θά κατανοῶ ὅτι ναί μέν εἰς τήν ζωήν καί τήν κοινωνίαν ὑπάρχει πρόοδος σέ πολλά πράγματα, ὑπάρχει τεχνικός πολιτισμός, ὑπάρχουν ἀγαθά τῆς προόδου καί τοῦ πολιτισμοῦ χρήσιμα πολλές φορές, ἀλλά ὑπάρχουν καί ὠρισμένα πράγματα, τά ὅποια δέν ἀλλάζουν ποτέ. Καί αὐτά εἶναι ὅλα ὅσα συνδέονται μέ Ἐκεῖνον πού ὡς «λίθος ἀλατόμητος», ἀπεκόπη ἐκ τοῦ ὄρου καί «ἀκρογωνιαῖος ἐτμήθη Χριστός». «Ἰησοῦς Χριστός χθές καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνας».

Χρέος ὅλων μας εἶναι νά κρατηθοῦμε στήν παράδοσι καί νά κρατήσουμε τήν παράδοσι. Νά κρατηθοῦμε ἑμεῖς, ὡς πρός τόν ἑαυτόν μας, γνήσιοι ὀρθόδοξοι, θερμοί καί καλλιεργημένοι, μέ κατανόησι τῆς ἀξίας τῆς παραδόσεως καί τῆς Ὀρθοδοξίας· ἀλλά καί νά συμβάλλωμεν νά κρατηθῇ αὕτη καί ἐπί τῆς παρούσης γενεᾶς καί ἐπί τῶν μελλοντικῶν γενεῶν. Νά τά μεταδώσουμε αὐτά στά παιδιά μας πού θά μᾶς διαδεχθοῦν στήν ζωή καί στήν κοινωνία, ὥστε αὐτά τά πνευματικά κεφάλαια πού μᾶς ἐνεπιστεύθη ὁ Θεός, καί ἀπό γενεᾶς εἰς γενεάν ἔφθασαν εἰς ἡμᾶς, νά μείνουν διὰ παντός ἀναλλοίωτα. Καί, ὅπως ἑμεῖς ἔχομεν τό προνόμιον νά ἀνήκωμεν εἰς τήν Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἔτσι αὕτη ἡ ὀρθόδοξος πίστις μας νά μεταλαμπαδεύεται ἀπό γενεᾶς εἰς γενεάν, ἀπό τῶν γονέων εἰς τά τέκνα, μέχρι συντελείας τῶν αἰῶνων. Ἡ Ὀρθοδοξία νά εἶναι ἡ ὄψις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπί τῆς γῆς καί ἡ καθαρὰ ἀτμόσφαιρα καί τό ἀ-

σφαλές πλαίσιον διά τούς ανθρώπους πού θά ζοῦν ἐντός αὐτῆς καί θά προγεύωνται τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Βεβαίως ὑπάρχουν ἀντιθέσεις, ἀντιδράσεις, πολεμική. Λυσομανοῦν τά στοιχεῖα τοῦ κόσμου, τά ὄργανα τοῦ σατανᾶ καί διάφοροι παράγοντες διά νά τά ἀλλοιώσουν καί νά τά ἐξαφανίσουν. Ἄλλά τό ὄραμα τοῦ Προφήτου Δανιήλ βεβαιώνει ὅτι δέν πρέπει νά ἀνησυχοῦμε, διότι ὁ ἀποκοπείς «λίθος ἐκ τοῦ ὄρους» ἐκείνου συνέτριψε ὅλα τά παρεμβαλλόμενα ἐμπόδια εἰς τόν δρόμον του. Καί ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ πού κατεγράφη διά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τās σελίδας τῆς Ἁγίας Γραφῆς βεβαιώνει ρητῶς ὅτι αὐτός ὁ λίθος «ἐφ' ὃν ἂν πέση, λικμήσει αὐτόν καί πᾶς ὁ πεσών ἐπ' αὐτόν συνθλασθήσεται». Εἴτε δηλαδή αὐτός ὁ λίθος πέση ἐπάνω σέ κάτι, εἴτε σέ ἀνθρώπους, εἴτε σέ καταστάσεις ἐν γένει, θά τίς συντρίψῃ· καί ὅποιος ἐξ ἄλλου ἐπιτεθῆ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ὄγκου τοῦ τεραστίου, τοῦ ἀκαταλύτου, τοῦ ἀλατομήτου, δέν θά μπορέσῃ νά τόν λατομεύσῃ· δέν θά μπορέσῃ νά τόν συντρίψῃ, ἀλλά θά συντριβῆ.

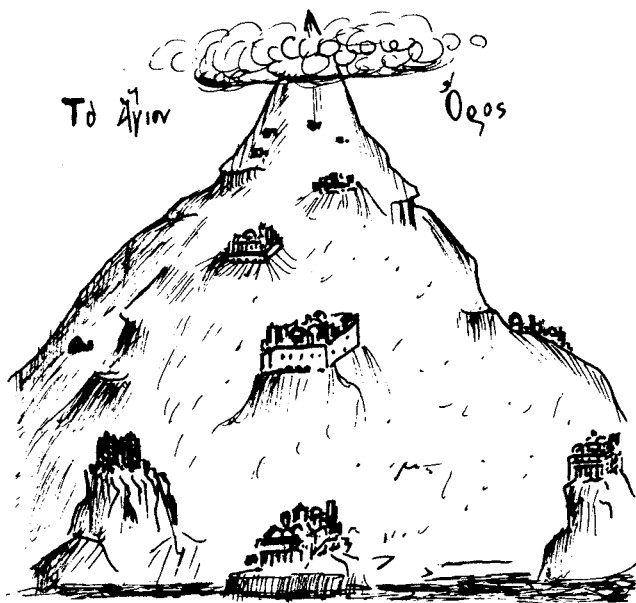
Ἔτσι λοιπόν, παίρνομε θάρρος, διότι ξέρομε ὅτι «μείζων ὁ ἐν ἡμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ». Εἶναι μεγαλύτερος καί δυνατώτερος ὁ Χριστός πού εἶναι μαζί μας, παρά ὅλα τά ἀντίθεα ρεύματα τά ὁποῖα εἶναι ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστός εἶναι ἀνώτερος καί τά ὑπερβαίνει καί τά καταλύει.

Αὐτό τό μήνυμα μᾶς προσφέρει ἡ σημερινή ἑορτή καί αὐτός ὁ ἱερός χῶρος. Μέ χαράν διαπιστώνομεν ὅτι σ' αὐτόν ἐδῶ τόν χῶρον, ὅσοι διακινουῦνται, πατέρες καί ἀδελφοί, ὑπό τήν ἐπιστάσιαν τοῦ ἁγίου Καθηγουμένου, ἐργάζονται μέ αὐτήν τήν γραμμήν. Καί ἀποδίδουν μέ τήν θείαν χάριν καί διά τόν ἑαυτόν τους καρπόν τοῦ Πνεύματος, ἀλλά καί προσφοράν εἰς τήν Ἐκκλησίαν, καί δῆ καί προσφοράν πρός τήν κοινωνίαν. Καί γι' αὐτό κυκλοφορεῖ ὡς μήνυμα ἔξω εἰς τήν κοινωνίαν: Ἐλάτε εἰς τό Ἅγιον Ὅρος.

«Εἰς τά ὄρη, ψυχῆ, ἀρθῶμεν, δεῦρο ἐκεῖσε, ὅθεν βοήθεια ἦκει», ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας. Ἐρχεσθε, χριστιανοί, εἰς τό Ἅγιον Ὅρος, διότι ἐκεῖ θά πάρωμεν βοήθειαν ἀπό

τόν Θεόν. «Ἡ βοήθειά μας παρά Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τόν οὐρανόν καί τήν γῆν». Καί, ὅταν πολλές φορές θά ἀναπολοῦμε τέτοιες στιγμές σάν τίς ἀποψινές, καί σάν ὅλες τίς ἄλλες στιγμές πού ἐπεράσαμε ἐδῶ, θά νοσταλοῦμε τό "Ἅγιον Ὄρος". Ὅσες φορές αὐτές οἱ ὠραίες στιγμές ἔρχονται εἰς τήν σκέψι μας, ἂν δέν μπορούμε νά ἔχουμε συχνά αὐτήν τήν ἐπίσκεψιν, ἄς στρέφωμεν τήν σκέψιν μας καί ἄς ἔχωμεν μίαν νοεράν συνάντησιν μέ πρόσωπα, μέ τήν ἀτμόσφαιραν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μέ παραδόσεις, προσκυνήματα καί εὐλογίες. Καί εὐχομαι αὐτά νά εἶναι καί μηνύματα πρὸς τοὺς ἔξω καί πλούσιος καρπὸς εἰς τὰς ψυχὰς καί τὰς καρδίας μας, καρπὸς Ὁρθοδοξίας, καρπὸς τῆς θείας χάριτος καί τῆς θείας εὐλογίας.

Ὁ Πατρῶν Νικόδημος

**ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΦΩΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΦΙΛΟΥΜΕΝΟΥ***

α) Περί τοῦ Ἁγίου Φωτός

Τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ τὸ βράδυ, ἀφοῦ τελειώσῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἐπιτραφίου, τὸ ἱερατεῖο φέρει τὸν Ἐπιτάφιο μέσα στό Ἱερό Βῆμα καί περιφέρεται γύρω ἀπὸ τὴν ἁγία Τράπεζα τρεῖς φορές ψάλλοντας τό: «Ὁ Εὐσχήμων Ἰωσήφ...». Στὴν πομπή εἶναι παρατεταγμένοι ἕξ ἀρχιερεῖς ἀριστερά, ἕξ δεξιὰ καί στό μέσον ὁ Πατριάρχης, ἐνῶ τέσσαρες ἀρχιερεῖς κρατοῦν στίς πλάτες τῶν τῶ Ἀντιμήνσιο, τὸ ὁποῖον εἶναι γεωργιανὸ καί πολὺ ὄραϊο. Ὅταν πρόκειται νὰ τὸ ἐναποθέσουν στὴν Ἁγία Τράπεζα, λέγουν τὸ Εὐαγγέλιο, στό ὁποῖο ἐρωτοῦν τί θὰ γίνῃ μέ ἐκεῖνον τὸν πλάνο, ὁ ὁποῖος εἶπε ὅτι τὴν τρίτῃ ἡμέρα θὰ ἀναστηθῇ, μήπως ἔλθουν οἱ μαθηταὶ Του καί τὸν κλέβουν καί γίνῃ ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρώτης. Στὸ σημεῖο αὐτὸ πού λέγει: «Ἐχετε κουστωδιὰν ἀσφαλίσατε τὸν τάφο, ὡς οἴδατε», ἔχουν σθηστῆ ὄλα τὰ καντήλια μέσα στόν Πανάγιο Τάφο, ἐνῶ τρεῖς ἀστυνομικοὶ ἔβραῖοι καί δύο κληρικοί, ἕνας ἀρμένιος καί ἕνας ἡμέτερος σφραγίζουν τὸν Τάφο μέ βουλοκέρι.

Τὴν Παρασκευῇ τὸ πρωῖ ἀνοίγουμε ἐμεῖς τὴ θύρα τοῦ ναοῦ

* Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Νεαπόλεως καί Σαμαρείας κ. Ἀμβροσίου, πού ἐκφωνήθηκε στό Συνοδικὸ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου τὴν 24ην Ὀκτωβρίου 1986.

της Ἀναστάσεως καί τό Σάββατο τήν ἀνοίγουν οἱ Ἀρμένιοι μέ τήν σειρά. Ὁ κόσμος ἔχει κατακλύσει τόν Ναό ἀπό τήν Παρασκευή τό βράδυ, ὅπου καί διανυκτερεύουν. Τό πρωί ἄλλοι ἄνθρωποι ἀπό τίς 3.30 περιμένουν ἔξω ἀπό τήν θύρα τοῦ ναοῦ. Μόλις ἀνοίξη, μπαίνουν μέσα καί καταλαμβάνουν ὅλους τοὺς χώρους. Τό μεσημέρι στίς 12 ἡ ὥρα ὁ Πατριάρχης ἀναμένει εἰς τήν αἴθουσα τοῦ Πατριαρχείου μέ ἄλλους ἐπισήμους, ἀρχιερεῖς ἀπό ἄλλες ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες, προξένους διαφόρων κρατῶν καί ἄλλους ἐπισήμους.

Στίς 12 τό μεσημέρι κτυπᾷ ἡ μεγάλη καμπάνα, τῆς ὁποίας ὁ ἀπόηχος ἀκούγεται μέχρι τήν Βηθανία. Τότε σηκώνεται ὁ Πατριάρχης μέ ἐγκόλπιο καί ἐπανωκαλλύμμαχο, μπαίνει στό Ἱερό τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ὅπου ἀπό τό 1770, ἐπί πατριάρχου Πολυκάρπου, ἐδόθη εὐλογία νά μπαίνουν μέσα καί οἱ γυναῖκες, ἀλλά μόνο γιά ἐκείνη τήν ἡμέρα. Τοῦτο γίνεται διότι τότε, ἀλλά καί τώρα, ἦταν δύσκολο νά ἔρχονται οἱ προσκυνηταί στοὺς Ἁγίους Τόπους πολλές φορές, ὅποτε, ὅταν ἤρχοντο μίαν φοράν, θά ἔπρεπε παντοιοτρόπως νά ἴδουν τό Ἅγιο Φῶς. Ἐπί πλέον ἡ Ἁγία Τράπεζα ἔχει ἀπογυμνωθῆ ἀπ' ὄλα τά ἱερά ἀντικείμενα, τά ὁποῖα ἀπαγορεύεται νά τά ἐγγίζουν οἱ λαϊκοί. Μαζί μέ τόν Πατριάρχη μπαίνουν στό Ἱερό καί δύο ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου Θρησκευμάτων, ὁ στρατιωτικός διοικητής τῶν Ἱεροσολύμων καί τῆς Βηθλεέμ καί ὁ Πολιτικός διοικητής. Ἀμέσως μετά ἔρχονται οἱ Ἑβραῖοι, οἱ Κόπται καί οἱ Συριᾶνοι, δηλαδή οἱ παλαιοὶ Χαλδαῖοι, καί φιλοῦν τό χέρι τοῦ Πατριάρχου, γιά νά πάρουν κατόπιν τό Ἅγιο Φῶς. Μόλις φύγουν αὐτοί, δίνει τήν εὐλογία στοὺς ἱερεῖς νά ντυθοῦν καί τελευταῖος φεύγει ὁ ἴδιος γιά νά ντυθῆ στό Σκευοφυλάκιο.

Ἐχουν παραταχθῆ τώρα οἱ ψάλται, ἔλληνες καί ἄραβες, ἀκολουθοῦν οἱ κληρικοί μέ τά ράσα τους, μετά οἱ ντυμένοι κληρικοί καί τελευταῖος ὁ Πατριάρχης μέ τοὺς διάκους του. Καθένας ἀπ' αὐτούς κρατεῖ ἀπό ἓνα δίσκο, στοὺς ὁποίους ὑπάρχουν ἀπό μία δέσμη μέ 33 κεριά δεμένα ἐξωτερικά μέ ἄσπρες κορδέλλες. Ὁ ἓνας διάκονος λέγει: «Εὐλόγησον, Δέσποτα, τήν Ἁγίαν Εἴσοδον». Ἐκατέρωθεν τῆς πομπῆς προπορεύονται καί

καμμιά σαρανταριά λάβαρα, ἐνῶ στό τέλος, πίσω ἀπό τόν Πατριάρχη, ἀκολουθεῖ τό τελευταῖο λάβαρο πού εἰκονίζει τόν Πανάγιο Τάφο. Ὁ Πατριάρχης λέγει: «Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος...» καί ὅλοι ἀρχίζουν τό «Ἡ Ἀνάστασις Σου, Χριστέ Σωτήρ...» καί τό «φῶς ἰλαρόν...» ἀργά. Καί τά δύο αὐτά ψάλλονται τρεῖς φορές ἑλληνικά καί τρεῖς ἀραβικά. Ἔτσι περιφέρονται πέριξ τοῦ Κουβουκλίου τοῦ Παναγίου Τάφου. Τά καντήλια εἶναι ὅλα σθηστά· καί τῶν Λατίνων, καί τῶν Ἀρμενίων, καί τά ἰδικά μας. Στήν τρίτη περιφορά μπαίνουν ὅλοι μέσα στό Ἱερό καί ὁ Πατριάρχης στέκεται μπροστά στήν πύλη τοῦ Παναγίου Τάφου. Ἐκεῖ τοῦ βγάζουν τήν μίτρα, τά ἐγκόλπια, τόν σάκκο, τό ὄμοφοριο, τό ἐπιγονάτιο καί μένει μέ τό στιχάριο, τήν ζώνη, τά ἐπιμανίκια καί τό ἐπιτραχήλιο. Δίπλα εἶναι καί ὁ ἀρμένιος ἀρχιμανδρίτης κατά τόν ἴδιο τρόπο. Ἀνοίγει λοιπόν ἡ πύλη, ἀφοῦ πρῶτα βγάλουν τά βουλοκέρια καί τά μοιράζουν στούς πιστούς χάριν εὐλογίας. Τότε παίρνει τοὺς δύο πυρσούς στά χέρια, τίς δύο δέσμες κεριῶν κάτω ἀπό τήν μασχάλη του, κάνει στόν λαό ὑπόκλιση καί εἰσέρχεται πρῶτος μέσα στό Κουβούκλιο τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐμπρός δέ μένει ὁ ἀρμένιος καί κλείνει ἡ πόρτα.

Τώρα τελειώσαμε τήν διαδικασία περί τοῦ Ἁγίου Φωτός.

Ἐφέτος τό Πάσχα ἦταν μαζί μας ὁ μητροπολίτης Γρεβενῶν Σέργιος. Μέ ἐρώτησε:

— Βγαίνει τό Ἅγιο Φῶς, Σεβασμιώτατε;

— Δέν θά σοῦ δώσω τήν ἀπάντησι ἐγώ, Δέσποτά μου. Θά τήν πάρης ὁ ἴδιος, κατά τήν διάρκεια τῆς τελετῆς.

Τόν τοποθετήσαμε στά μπροστινά στασίδια τοῦ Παναγίου Τάφου, τά ὁποῖα συνήθως χρησιμοποιοῦνται γιά προξένους ἄλλων χωρῶν. Ἐκεῖ πρῶτος στεκόμουν ἐγώ, δίπλα μου ὁ Ἅγιος Γρεβενῶν. Τοῦ λέγω:

— Παρατήρησε, Δέσποτά μου, ὑπάρχει κανένα καντήλι ἀναμμένο;

Ἦταν ἐκεῖ περί τά 50 καντήλια τῶν ὀρθοδόξων, λατίνων καί ἀρμενίων. Πράγματι δέν ὑπῆρχε κανένα ἀναμμένο.

Μπήκε λοιπόν, ὁ Πατριάρχης μέσα καί ἀρχισε νά διαβάζη τήν εὐχή τοῦ Ἁγίου Φωτός. Ὁ ἀρμένιος στέκεται στόν ἀποκυ-

λισθέντα λίθο, ὁ Πατριάρχης, ὅπως εἶπαμε, γονατιστός μέσα καί παντοῦ ὑπάρχει σκοτάδι.

Ἐφέτος (1986) γιά πρώτη φορά –παραδόξως– διέταξαν οἱ ἄστυνομικοὶ ἔβραῖοι τοὺς φωτορεπόρτες νά σταματήσουν τὰ φλάς καί τίς κάμερες γιά νά φαίνεται καλλιτέρα ἢ παρουσία τοῦ Θείου Φωτός.

Ἐνῶ ὁ Πατριάρχης ἦταν ἀκόμη μέσα στὸν Πανάγιο Τάφο, σέ μιὰ στιγμή μέ σκουντάει ὁ Ἅγιος Γρεβενῶν καί μοῦ λέγει:

— Γιά κοίταξε ἀπέναντι, στά καντήλια τῶν λατίνων, εἶναι κανένα ἀναμμένο; Καί πές μου.

Κυττάζοντας πρὸς ἀνατολὰς, εἶδα ἓνα καντήλι ἀναμμένο. Ὅπως βλέπουμε ἀπὸ δεξιά τὸ δεύτερο.

— Ἄν ἔβλεπες, Δέσποτά μου, πῶς ἦλθε τὸ Ἅγιο Φῶς σ' αὐτὸ τὸ καντήλι! Ἔτσι σιγά-σιγά, ὅπως ἀκριβῶς τὴν νύκτα φέγγουν τ' ἄστρα. Ἔτσι ἦλθε κατ' εὐθείαν μετὰ προσοχῆς καί ἔπεσε ἐπάνω στό φυτίλι καί ἄναψε.

— Χαίρω πάρα πολύ, Δέσποτά μου, τοῦ λέγω, διότι ὁ Κύριος σου ἔδωσε τὴν ἀπάντησι πού ζητοῦσες ἀπὸ ἐμένα, καί μπορεί νά νόμιζες ὅτι θά ἦταν εὐσεβοφάνειες. Τώρα κύττα καί στὸν Πανάγιο Τάφο καί πές μου, ποιά καντήλια βλέπεις ἀναμμένα;

Κυττάζει πρὸς τὰ ἐκεῖ, ὅπου εἶναι ἕξι καί ἕξι καί στό μέσον ἓνα μεγάλο. Ἀπὸ τὰ εὐρισκόμενα στά ἀριστερά ἦταν ἀναμμένο ὄχι τὸ πρῶτο, ἀλλὰ τὸ δεύτερο καί τὸ τρίτο. Τοῦ λέγω:

— Τί εἶναι αὐτό;

Καί μοῦ ἀπαντᾷ:

— Θά διακηρύξω σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμον καί πάντοτε σ' ὅλη τὴν ζωὴ μου ὅτι εἶδα ἐγὼ μέ τὰ μάτια μου τὸ Ἅγιο Φῶς ν' ἀνάβη τὰ καντήλια.

Συζητοῦντες ἀκούσαμε φωνές καί σφυρίγματα ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Τί συνέβαινε; Εἶχε βγεῖ τὸ Ἅγιο Φῶς. Ὁ Πανάγιος Τάφος ἔχει δύο ὀπές, τὴν μία δεξιά καί τὴν ἄλλη ἀριστερά ἀπὸ τὴν ὁποία δίνει τὸν πυρσό μέ τὸ Θεῖο Φῶς στοὺς Ἀρμενίους, ἐνῶ ἀπὸ τὴν πρώτη στοὺς Ὀρθοδόξους. Μόλις ἔδωσε ὁ Πατριάρχης τὸν πυρσό στὸν ἀρμένιο ἀρχιμανδρίτη, γιά νά δώση αὐτός πρὸς τὸν πατριάρχη του τὸ Ἅγιο Φῶς, τί γίνεται; Φεύγει

τό Φῶς ἀπό κάτω μέ ταχύτητα καί τρέχει ἐπάνω στό μπαλκόνι, ὅπου στεκόταν ὁ ἀρμένιος πατριάρχης, καί τοῦ ἀνάθει τά κεριά.

Ὁ Πατριάρχης κλώτσησε μέ τά πόδια του τήν πόρτα, διότι δέν μπορούσε μέ τά χέρια, ἐπειδή κρατοῦσε τίς ἀναμμένες δέσμες τῶν κεριῶν, καί στάθηκε νά πάρουμε τό Θεῖο Φῶς. Αὐτό, ὅπως βγαίνει, ἔχει γαλάζιο χρῶμα, ὅπως τό οἰνόπνευμα, καί κατόπιν σιγά-σιγά παίρνει τό κανονικό του χρῶμα. Ἀλλά στήν ἀρχή, ὅταν ἀκόμη εἶναι γαλάζιο, δέν καίει καθόλου.

Ἐφέτος ἦλθαν τρεῖς ἀμερικανίδες κυρίες καί τούς εἶπα νά πᾶνε μέσα στό Ἱερό γιά νά τό ἰδοῦν καλλιτέρα. Μοῦ λέγουν:

— Μά, Σεβασμιώτατε, μέσα στό Ἱερό δέν θά ἰδοῦμε τίποτε. Τούς λέγω:

— Ἐγώ δέν ἔχω κάρτες εἰσόδου νά σᾶς δώσω, ἀλλά νομίζω ὅτι εἶναι προτιμώτερο νά ἰδῆτε τό Ἅγιο Φῶς ἀπό τό Ἱερό.

Ἐκεῖ ἦταν καί ἀρκετοί ἱερεῖς ἀπό τήν Ἑλλάδα καί κόσμος πολὺς.

Σέ μία στιγμή λοιπόν, τό βλέπουμε, καί ἐγώ τό εἶδα, παρά τήν ἀναξιότητά μου, καί ἄλλοι πιστοί τό εἶδαν, ἐνῶ μερικοί ἀπό τούς παπάδες δέν τό ἔβλεπαν καί μοῦ ἔλεγαν: «Ποῦ εἶναι, πάτερ; Δέν τό βλέπουμε». Ἀπό ἐκεῖνες τίς δύο ὁπές, ἀγαπητοί μου, βγήκαν δύο φλόγες, προτοῦ βγῆ ὁ Πατριάρχης, καί ἔφθασαν ἀργά καί παράλληλα μπροστά στήν πόρτα τοῦ Παναγίου Τάφου. Ἐφυγαν ἀπό ἐκεῖ, ἐπέρασαν τό Καθολικό καί ἤρχοντο πρὸς τό Ἱερό. Φώναζε ὁ κόσμος ἀπό τό Ἱερό, οἱ ἀμερικανίδες τό ἔβλεπαν, ἐνῶ κάτι κυρίες καί δύο παπάδες ἔλεγαν: «Μά, ποῦ εἶναι, πάτερ; Δέν τό βλέπουμε».

— Τί νά σᾶς κάνω; Τί φταίω ἐγώ; Τούς λέγω. Νά! νά! δέν τό βλέπετε;

Οἱ δύο φλόγες μπαίνουν μέσα ἀπό τήν Ὠραία Πύλη καί ἐκεῖ χωρίσθηκαν μεταξύ τους. Ἡ μία ἐπῆγε πρὸς τήν κόγχη τῆς Προθέσεως καί ἐκεῖ ἐξαφανίσθηκε καί ἡ ἄλλη πρὸς τήν κόγχη τοῦ Διακονικοῦ καί ἐπίσης ἐξαφανίσθηκε.

Μόλις χάθηκαν αὐτές οἱ δύο φλόγες, κτύπησε ἡ πόρτα καί βγήκε ὁ Πατριάρχης ἔξω ἀπό τόν Πανάγιο Τάφο μέ τό Ἅγιο Φῶς.

Αυτό τό θαυμαστό γεγονός τοῦ Θείου Φωτός μέ τίς ἀμερικανίδες ἔγινε τό Πάσχα τοῦ 1985.

Ἐγώ, ὅταν ἤμουνα μικρό παιδί, ἔβλεπα τό Ἅγιο Φῶς ὡς ἀστραπή νά γυρίζη μέσα στό Καθολικό τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁναστάσεως κάνοντας πολλές στροφές.

Τώρα θά σᾶς εἰπῶ πῶς εἶδαν τό Ἅγιο Φῶς ὁ παπᾶ-Βασίλειος Μπαραμπούτης, προϊστάμενος τοῦ ναοῦ Ἁγίου Λουκά Ἀθηνῶν καί ἡ κόρη του Ἑλένη πού εἶχαν ἔλθει αὐτό τό Πάσχα τοῦ 1986 μέ τήν πρεσβυτέρα του στούς Ἁγίους Τόπους.

Ἡ κόρη του Ἑλένη διηγεῖται ὡς ἑξῆς περί τῆς ἐμφάνισης τοῦ Θείου Φωτός:

— Ὅταν μπῆκε ὁ Πατριάρχης μέσα, μετά ἀπό λίγο εἶδα νά ἀνοίγη τό Κουβούκλιο καί νά βγαίνουν ἀπ' ἐκεῖ δεκάδες ἄσπρα-όλοάσπρα περιστέρια, τά ὁποῖα κατέκλυσαν ὄλο τόν ναό, ἐγύριζαν μέσα παντοῦ πολλές φορές καί μετά ἔφυγαν.

Ὁ πατήρ Βασίλειος εἶπε στήν παπαδιά του:

— Σήμερα, παπαδιά, ἄν πεθάνω, εἶμαι κατενθουσιασμένος...

— Γιατί, παπᾶ-Βασίλη; Τί σοῦ συμβαίνει καί εἶσαι χαρούμενος;

— Εἶδα τό Ἅγιο Φῶς.

— Πῶς τό εἶδες;

— Ὅταν μπῆκε μέσα ὁ Πατριάρχης καί περίμενα, τί νά ἰδῶ; Ἄνοιξε ἀπό ἐπάνω ὁ τροῦλλος καί μπῆκαν μέσα μέ ταχύτητα δεκάδες περιστέρια ἄσπρα, τά ὁποῖα μπῆκαν ὄλα μέσα στόν Πανάγιο Τάφο. Κατόπιν βγήκαν ἀπό τίς ὀπές καί ἐγέμισαν τό Ναό τῆς Ἁναστάσεως.

Κάποτε ἐρώτησα ἐγώ τόν μακαριστό πατριάρχη Βενέδικτο:

— Πές μου, Μακαριώτατε, πῶς βγαίνει τό Ἅγιο Φῶς;

Καί μοῦ λέγει:

— Ἐάν ποτέ γίνης πατριάρχης καί βγάλης τό Ἅγιο Φῶς, θά ἤθελα νά σέ ἐρωτοῦσα, τί αἰσθάνθηκες καί πῶς ἐπῆρες τό Ἅγιο Φῶς, γιά νά τό μεταδώσης στόν κόσμο πού μέ λαχτάρα τό περιμένει.

Ἄρα ἡ λῆψις τοῦ Θείου Φωτός γίνεται κατά θαυματουργικό τρόπο μέσα ἀπό τόν τάφο καί δέν ἔχει καμμία λογική ἐξήγησι.

β) Περί τοῦ ὁσίου ἐρημίτου

“Όταν ἐπῆγα στους Ἁγίους Τόπους καί ἐόρτασα γιά πρώτη φορά Πάσχα τό 1954, εἶδα ἕνα κληρικό μέ ἄσπρα γένεια, ἀδύνατο, χλωμό καί ξυπόλητο πού ἐρχόταν μέ ἕνα φαναράκι στό χέρι τό Μέγα Σάββατο, ἀκολουθούμενος καί ἀπό δύο ἐπίσης ξυπόλητες καλόγριες. Ἐνας διάκος τότε ὀνόματι Χρυσόστομος, ἄκουσα νά λέη:

— Αὐτοί οἱ ἄνθρωποι κάνουν ἐδῶ τήν ἐμφάνισί τους μία φορά τόν χρόνο. Ποῦ καί πῶς ζοῦν κανεῖς δέν ξέρει. Συνέχισαν αὐτοί νά ἐρχονται ἀκόμη ἐπί 4-5 χρόνια δηλαδή μέχρι τό 1959 καί ἔκτοτε ἐξαφανίσθηκαν.

Σέ διάφορες συζητήσεις πού ἔκαναν μερικοί τότε ἔλεγαν ὅτι αὐτός ὁ ἐρημίτης ἦταν κάποιος μητροπολίτης ἐπαρχίας τῆς Πελοποννήσου καί, ἀφοῦ παραιτήθηκε τοῦ ἀξιώματος καί τῆς θέσεώς του, ἦλθε ν’ ἀσκητεύση στόν Ἰορδάνη ποταμό, πλησίον τοῦ ἀσκητηρίου τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας μαζί μέ τίς δύο μοναχές.

Τό ἐπόμενο ἔτος 1955, ἐνθουοῦμαι, εἶπε στόν Σεβασμιώτατο Βενέδικτο ὁ ἀνωτέρω διακο-Χρυσόστομος ὅτι θέλει νά παρακολουθήσῃ αὐτούς τούς τρεῖς ἐρημίτας, νά ἰδῆ, ὅταν παίρνουν τό Ἅγιο Φῶς πού πηγαίνουν. Πράγματι ἐπῆρε τήν εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου, ὁ ὁποῖος δέν εἶχε γίνει τότε πατριάρχης καί περίμενε στόν πύργο νά ἰδῆ τόν κληρικό μέ τό φαναράκι του ἀναμμένο, ὅπως συνήθιζε. Πράγματι ἔφθασε ὁ ἐρημίτης αὐτός μέ τίς δύο μοναχές στό μέσον τῆς αὐλῆς καί ὁ διακο-Χρυσόστομος ἔτρεξε νά τούς προλάβῃ. Ἐκεῖνοι γιά συντομία ἐπέρασαν ἀπό τό πορτάκι τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Ὅταν ἔφθασε ἐκεῖ ὁ διάκος, οὔτε δεξιά, οὔτε ἀριστερά, οὔτε ἐμπρός τούς εἶδε κατά πού ἔκαμαν. Κανεῖς δέν ξέρει πού ἐπῆγαν καί πού ἀκριβῶς ἀσκοῦντο. Μετά τό 1959 ἔπαυσαν νά ἐρχονται. Φαίνεται ὅτι κοιμήθηκαν ἐν Κυρίῳ.

γ) Πώς είδε τό "Άγιο Φῶς μία άγράμματη καί άπλοϊκή γυναίκα

Στά Ίεροσόλυμα ήλθε μία άπλή γυναίκα καί έπηρε καί ένα εισιτήριο τό Πάσχα για νά ιδή τό "Άγιο Φῶς. Αυτό τό εισιτήριο είναι τιμητικές κάρτες, τίς όποιες έχει τυπώσει τό Πατριαρχείο χρώματος λευκού, ρόζ καί πρασίνου. Οί λευκές προσφέρονται δωρεάν για τούς έπισήμους πού στέκονται μπροστά στόν Πανάγιο Τάφο, οί χρώματος ρόζ γι' αὐτούς πού στέκονται περίξ τοῦ Παναγίου Τάφου καί οί πράσινες γι' αὐτούς πού θά σταθοῦν περίξ τοῦ τρούλλου τοῦ Παναγίου Τάφου.

Ήλθε λοιπόν, αὐτή ή άπλή καί άγράμματη γυναικούλα καί μοῦ λέγει:

— Έγώ γράμματα δέν ξέρω, πάτερ, καί ήλθα έδῶ νά ιδῶ τό "Άγιο Φῶς.

— "Όταν τελειώσης τά προσκυνήματα, τῆς λέγω, νά περάσης από έδῶ νά σοῦ δώσουμε πτυχίο θεολογίας.

— Δίνετε έδῶ τέτοιο πτυχίο; Μέ ρώτησε.

— Νάί, λέγω, τό δίνει τό Πατριαρχείο, άφού πρώτα εξετασθῆς.

— Καλά, έγώ τί εξετάσεις νά κάνω;

"Όταν έγύρισε από τά προσκυνήματα, τήν έρώτησα:

— Τί είδες, γιατί;

— Τί νά σοῦ εἰπῶ, παιδάκι μου, μοῦ έκανε έντύπωσι εκεί στό πηγάδι πού συνάντησε ό Χριστός τήν "Αγία Φωτεινή.

— Καί ποιά είναι αὐτή ή Φωτεινή;

— Δέν ξέρεις ποιά είναι αὐτή ή Φωτεινή πού είχε πέντε άνδρες καί τῆς εἶπε ό Χριστός ότι πρέπει μέ τό πνεῦμα μας νά λατρεύουμε τόν Θεό;

— Καλά, ποῦ άλλου έπήγες;

— Πήγαμε καί στήν Κανά.

— Θυμᾶσαι τί ήταν ή Κανά;

— Πῶς! Έμένα μ' άρέσει καί τό κρασάκι καί έπλύναμε καί τίς στάμνες πού εὐλόγησε ό Χριστός!

Τήν έρώτησα για τά άλλα προσκυνήματα. Εἶπε σχετικά.

Μερικά τὰ εἶχε μπερδέψει. Τῆς λέγω:

— Γιαγιά, θά περάσης ἐδῶ καί τήν Μεγάλη Ἑβδομάδα καί μετὰ θά ἔλθης ἐδῶ νά σοῦ δώση ὁ Πατριάρχης τό πτυχίο.

— Ὡστε ἔτσι, θά μοῦ τό δώση;

— Ναί, θά σοῦ τό δώση. Σοῦ ἔκανα ἐγώ μερικές ἐρωτήσεις, θά σέ ρωτήση καί ἐκεῖνος καί θά σοῦ δώση τό πτυχίο.

Ὅταν τελείωσε τό προσκύνημα, τό Μεγάλο Σάββατο ἦλθε ἡ καυμένη καί ἐπῆρε μία κάρτα ἀπό τόν νῦν Πατριάρχη Διόδωρο γιά νά ἰδῆ τό Ἅγιο Φῶς. Ἀντί ὅμως νά ἔλθῃ τό πρῶτ' στίς ὀκτώ, ἦλθε τό μεσημέρι στίς 12.30. Τότε ὡς διάκονος ἦταν ὁ νῦν ἔξαρχος Εἰρηναῖος καί τοῦ λέγει:

— Νά μῶ, πάτερ, μέσα;

— Δέν ἔχει μέρος, κυρά μου. Ποῦ θά πᾶς;

— Ἐ, πῶς δέν ἔχει μέρος γιά; Ἐκανε αὐτή· ἦταν τουρκομερίτισσα.

— Δέν βλέπεις πού εἶναι μέχρι τήν πόρτα παντοῦ κόσμος;

— Ἐ, φώναζε ἐκεῖνη, κάντε λίγο στήν πάντα.

— Πήγαινε κάτω στόν Πανάγιο Τάφο, μπορεῖ νά σέ βάλουνε ἐκεῖ, τῆς λέγει ὁ Διάκονος.

Πάει ἡ καυμένη κάτω καί ἐκεῖ οἱ Ἀρμένιοι στήν πόρτα δέν τήν ἀφηναν νά περάση. Ἦταν ἀργά καί τό ἰδικό μας μέρος ἦταν κατάμεστο κόσμο που ἔφθανε περί τίς 25 χιλιάδες.

Ὅποτε ξαναανεβαίνει πάλι ἐπάνω καί, ἀφοῦ εἶδε καί ἀπό-εἶδε ἡ καυμένη, ἔδωσε καί τὰ 33 κεράκια της σ' ἄλλον καί ἔβαλε τὰ κλάμματα λέγοντας: «Ἐγώ τόσα χρόνια ἐργαζόμουν καί μάζευα δραχμή-δραχμή γιά νά ἔλθω καί ἰδῶ τό Ἅγιο Φῶς καί σήμερα νά μή μπορῶ νά μῶ μέσα; Θεέ μου καί Χριστέ μου, γιατί μοῦ κάνεις αὐτό τό κακό σήμερα;»

Ἐκάθισε λοιπόν στό καμπαναριό, δίπλα στήν ταράτσα ἀπελπισμένη σχεδόν καί ἔβλεπε τούς ἄλλους κάτω πού ἐγύριζαν ἐδῶ καί ἐκεῖ καί μιλοῦσαν περί τοῦ Ἁγίου Φωτός.

Εἶχε πάει ἡ ὥρα 1.20, ὅταν σέ μία στιγμή ἡ γερόντισσα βγάξει μία φωνή:

— Τό Ἅγιο Φῶς! τό Ἅγιο Φῶς!

Εἶδε τούς οὐρανούς ν' ἀνοίγουν καί νά κατέρχεται τό Φῶς,

ὅπως ἡ ἀστραπή, καί νά εἰσέρχεται διά τοῦ τρούλλου τοῦ Παναγίου Τάφου. Ἦταν ἡ πρώτη πού εἶδε τό "Ἅγιο Φῶς. Ὄταν κατέβαινε κάτω, συνήντησε καί τούς ἄλλους καί πρὶν νά φύγη, μοῦ εἶπε:

— Θά μοῦ δώσης τό πτυχίον;

— Ναί, θά σοῦ τό δώσω.

Ἐπῆγα στό Πατριαρχεῖο, ἐπῆρα ἓνα πιστοποιητικό προσκηνητοῦ, ἔγραψα τό ὄνομά της καί τῆς τό ἔδωσα.

Τό γεγονός αὐτό συνέβη τό 1958.

δ) Περὶ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ ἱερομάρτυρος Φιλουμένου

Τά Χριστούγεννα τοῦ 1984 ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ μητροπολίτης Πέλλης Κλαύδιος καί τόν συνωδύσαμε μέχρι τό νεκροταφεῖο μας πού εἶναι στό ὄρος Σιών. Τότε μᾶς εἶπε ὁ Πατριάρχης νά κάνουμε τὴν ἀνακομιδὴ τοῦ π. Φιλουμένου.

Πράγματι, ὅταν ἀνοίξαμε τόν τάφο, ἐβγάλαμε τό σῶμα του ἐπάνω σ' ἓνα μάρμαρο διπλανοῦ τάφου. Τά ροῦχα του ἦταν μισολειωμένα καί ἔπαιρναν οἱ μοναχοὶ ὡς εὐλογία νά τὰ μοιράσουν καί σέ ἄλλους. Τά χέρια του ἦταν εὐλύγιστα. Τό δεξιό του πόδι, ἀπὸ τόν ἀστράγαλο καί κάτω, εἶχε λειώσει, διότι ὁ φονιάς του τό εἶχε κόψει μέ τόν μπαλντᾶ, καθὼς καί τὰ δάκτυλα τοῦ ἀριστεροῦ του ποδός. Τό ὑπόλοιπο σῶμα του ἦταν ἀκέραιο, παρ' ὅτι παρέμεινε στὸν τάφο τρία χρόνια. Τό πρόσωπο, ἐπειδὴ ἦταν κτυπημένο μέ τόν μπαλντᾶ, εἶχε ἀνοίξη τό κρανίον καί τοῦ ἔλειπε καί ἡ μύτη. Εἶχε ἀκόμη τὰ γένηια του καί τὰ μαλλιά του. Κάποιος ἐκεῖ καθάρισε τό σῶμα μέ κρασί καί σφουγγάρι, τό ὁποῖον μάλιστα δέν εἶχε καμμιά δυσοσμία. Δέν ἦταν σκωληκόθρωτο, δέν εἶχε καμμιά ὀπή, οὔτε μία. Πιέσαμε τό στήθος καί τὴν κοιλία του καί πάλι ἔρχονταν στήν θέσι τους. Τό τοποθέτησαν σ' ἓνα φέρετρο καί τό ἔθαψαν πάλι σ' ἓνα ἄλλο τάφο. Ἐκεῖ ἔμεινε μέχρι τό Πάσχα τοῦ 1985, ὅποτε ἐγινε καί ἡ δευτέρη ἀνακομιδὴ του. Τότε εἶχαν ἀπορροφηθῆ τὰ ὑγρά του. Τό ἔβαλαν στήν ἐκκλησία καί εἶναι ὅπως τὰ σώματα τῶν Ἁγίων Γερασίμου καί Σπυρίδωνος.

Θά μοῦ εἶπητε: Εἶναι ἅγιος; Σίγουρα εἶναι μάρτυς, διότι ἐμπόδισε τόν ἔβραϊο νά προσευχηθῆ σέ χριστιανικό προσκύνημα. Ὅταν ἐκεῖνος ἐκτύπησε τό κουδούνι τοῦ σπιτιοῦ του, βγήκε ἔξω ὁ πατήρ Φιλούμενος μέ τό ἐπιτραχήλιο, διότι ἐκεῖνη τήν στιγμή ἐδιάβαζε τόν Ἑσπερινό. Τόν ἔπιασε ὁ ἔβραϊος ἀπό τά γένεια, τόν ἔριξε κάτω καί τόν κτύπησε μέ τόν μπαλντά. Ἐκεῖνος προσπαθοῦσε ὁ καυμένος μέ τά χέρια νά βγῆ ἔξω, νά γλυτώσῃ, διότι μετά εἶδαμε καί εἶχαν γεμίσει οἱ σκάλες αἵματα. Ἐπομένως εἶναι μάρτυς.

Και τώρα θά σᾶς εἰπῶ μία θαυματουργική ἐπέμβασι τοῦ πατρός Φιλουμένου.

Στίς 28 Ὀκτωβρίου 1985 εἶχε ὀρίσει τό Πατριαρχεῖο τόν μητροπολίτη Παλλάδιο νά τελέσῃ πανηγυρική Δοξολογία σέ κάποια ἀπομακρυσμένη ἐκκλησία. Καθυστέρησε ὁμως νά ξεκινήσῃ, ὅποτε ἄλλοι ἀδελφοί τοῦ τηλεφώνησαν ἐπανεπιλημμένως. Κανείς ὁμως δέν σήκωνε τό τηλέφωνο. Ἐπῆγαν καί στό δωμάτιό του καί τοῦ κτύπησαν τήν πόρτα, μά δέν ἐπῆραν ἀπάντησι. Εἶδοποίησαν τόν Γέροντά του, τόν Καισαρείας Βασίλειο, καί τό πρωῖ τόν εὔρηκαν μέσα στό δωμάτιό του πεσμένον στό πάτωμα, σχεδόν νεκρό. Τί τοῦ εἶχε συμβῆ; Ἀπό τό θράδυ τοῦ ἤλθε λιποθυμία καί ἔμεινε μέχρι τό πρωῖ στίς 10 ἀναίσθητος κάτω στό πάτωμα. Ἐφώναξαν τό Πρώτων Βοηθειῶν. Μαζί μέ τόν Καισαρείας μπήκε καί ὁ μοναχός Σωφρόνιος, ὁ ὁποῖος εἶχε μαζί του ἓνα δακτυλάκι τοῦ πατρός Φιλουμένου. Ὅλοι ἔκλαιγαν. Σέ μία στιγμή λέγει ὁ μοναχός Σωφρόνιος:

— Σεβασμιώτατε, μοῦ ἐπιτρέπετε νά τόν σταυρώσω μέ αὐτό τό ὄστουν τοῦ πατρός Φιλουμένου;

— Κάνε ὅ,τι μπορεῖς. Τί νά σοῦ εἰπῶ;

Ἐβγαλε τό ὄστουν καί τόν ἐσταύρωσε στό μέτωπο λέγοντας καί τό τροπάριο: «Οἱ Μάρτυρές Σου, Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν...».

Μόλις τόν ἐσταύρωσε, ἐκεῖνος ἀνέπνευσε βαθεῖα καί εἶπε:

— Ποῦ εἶμαι; Ποῦ εἶμαι;

Αὐτό εἶναι ἀποδεικτικό τῆς ἀγιότητος τοῦ πατρός Φιλουμένου.

Η ΕΝ ΜΕΤΑΝΟΙΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Μέ αναφορά στήν ἐξομολόγησι τῶν νέων*

Ἄγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, χαίρω διότι ἀπόψε μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νά ἔχουμε αὐτή τήν ἐν Χριστῷ κοινωνία καί ὅλοι μαζί νά μελετήσουμε καί νά σκεφθοῦμε ἕνα θέμα τόσο καίριο γιά τόν ἑαυτό μας καί τά παιδιά μας, γιά τά ὅποια ὅπωςδήποτε ἔχουμε μεγάλη εὐθύνη ὅλοι μας. Εὐχαριστῶ λοιπόν τόν κ. Πρόεδρο καί τήν Ἐνωσί σας, ἡ ὅποια μοῦ δίδει τήν δυνατότητα αὐτή. Εὐχαριστῶ καί τόν Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονα, πού μοῦ ἔδωσε τήν εὐλογία του γι' αὐτή τήν ὁμιλία.

Δέν θέλω νά σᾶς ἀναφέρω πράγματα πού τά γνωρίζετε, ἀλλά μόνο ὅ,τι ἀπό τήν μικρά μου πείρα θεωρῶ ἀξιοσημείωτο.

Γνωρίζουμε ὅλοι ὅτι ἡ μετάνοια ἦταν τό περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος τοῦ Τιμίου Προδρόμου: «Μετανοεῖτε ἤγγικε γάρ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Ἄλλά καί τοῦ Σωτήρος μας ἡ ἀρχή καί τό περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος αὐτή ἦταν. «Ἀπό τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καί λέγειν

* Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀρχιμ. Γεωργίου, πού ὠργάνωσε στήν Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τήν 6ην Μαρτίου 1987 ἡ Ἐνωσις Θεολόγων Βορείου Ἑλλάδος.

μετανοείτε, ἤγγικε γάρ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν», κατὰ τό κατά Ματθαῖον Εὐαγγέλιον καί κατὰ τό κατά Μάρκον: «Μετανοείτε καί πιστεύετε ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ».

Προϋπόθεσις δηλαδή γιά νά δεχθῆ ὁ ἄνθρωπος τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί τό Εὐαγγέλιο τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ μετάνοια. Ἡ μετάνοια δέν εἶναι κάτι στατικό, ἀλλά μία δυναμική φορά πρὸς τόν Θεό, γι' αὐτό καί δέν λέγει μετανοήσατε ἀλλά μετανοείτε. Ὁ χριστιανός γιά νά μπορῆ νά δέχεται τόν Χριστό καί τό Εὐαγγέλιό Του πρέπει νά ζῆ σέ μιὰ διαρκῆ κατάστασι μετανοίας. Ἀπ' αὐτή τήν ἄποψι ἡ μετάνοια γιά μᾶς τοὺς ὀρθοδόξους εἶναι στάσις ζωῆς. Γι' αὐτό μιᾶμε περί ζωῆς μετανοίας καί ὄχι ἀπλῶς περί στιγμῶν μετανοίας. Ἐδῶ θά ἤθελα νά σᾶς ὑπενθυμίσω τήν διαφορά μας μέ τοὺς προτεστάντες καί μάλιστα μέ ὄλους αὐτοὺς τοὺς «εὐαγγελικούς» καί «πεντηκοστιανούς» κύκλους, οἱ ὅποιοι τώρα τελευταῖα ἔχουν ἐξαπολύσει ἀρκετές ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ μας καί οἱ ὅποιοι πιστεύουν ὅτι, ἅπαξ καί μετενόησέ κανεῖς καί δέχθηκε τόν Ἰησοῦ Χριστό ὡς προσωπικό σωτήρα, εἶναι σεσωσμένος καί δικαιωμένος. Γιά τήν ὀρθόδοξο πίστι μας καί εὐσέθεια ἡ μετάνοια εἶναι ὑπόθεσις ἀγῶνος μέχρι τό τέλος τῆς ζωῆς, μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς. Πόθος τοῦ χριστιανοῦ εἶναι νά ἔχη «καρδίαν συντετριμμένην καί ταπεινωμένην» ἀπό τήν μετάνοια. Εἶναι χαρακτηριστικό ἀπό τοὺς βίους τῶν Ἁγίων ὅτι οἱ Ἁγιοὶ μας, παρ' ὅτι ἔχουν φθάσει τόσο κοντά στόν Θεό, ἐν τούτοις ἔχουν αὐτό τό διαρκές πνεῦμα τῆς μετανοίας. Βλέπουμε πατέρας, πού ἔλυωσαν στήν ἄσκησι καί στήν μετάνοια, ὅταν φθάνη ἡ τελευταία ὥρα τῆς ζωῆς τους, νά λέγουν: «Ἀφησέ με, Κύριε, νά ζήσω λίγο ἀκόμη γιά νά μετανοήσω», ἐνῶ δέν ἔκαναν τίποτε ἄλλο στήν ζωή τους παρά νά κλαίουν καί νά μετανοοῦν.

Ἐλλά καί στήν λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας, στά ἱε-

ρά κείμενά της, στην ύμνολογία και στις ευχές της βλέπουμε ότι οί ιεροί συγγραφείς θέτουν ως αναγκαία προϋπόθεσι τῆς χριστιανικῆς ζωῆς τὴν μετάνοια. Ψάλλουμε στὸν Μεγάλον Κανόνα: «Ἠμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν ἐνώπιόν Σου...» καὶ στὴν Θεία Λειτουργία προσφέρει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσία «ὕπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων...» Ἐπειὶ λοιπὸν ἡ στάσις τοῦ χριστιανοῦ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ εἶναι πάντοτε στάσις μετανοίας. Ὁ μετανοῶν ἄνθρωπος πονᾷ καὶ ἀναγνωρίζει ὅτι ὁ δρόμος του εἶναι λανθασμένος, ὅτι ἐναντιώθηκε στὸν Κύριον καὶ Δημιουργόν του, ὅτι τὸν ἐλύπησε καὶ ζητεῖ μὲ εἰλικρίνεια ν' ἀφήσῃ τὸν ἰδικόν του δρόμον, πού εἶναι λανθασμένος, καὶ νὰ υἰοθετήσῃ τὸν δρόμον τοῦ Κυρίου του. Ἐναγνωρίζει μὲ τὴν μετάνοιά του ὅτι ἡ ἀμαρτία δὲν εἶναι κατὰ φύσιν κατάστασις, ἀλλὰ παρὰ φύσιν, ὅτι δὲν εἶναι ὑγεία, ἀλλὰ ἀρρώστεια, ὅτι μὲ τὴν ἀμαρτία χωρίζεται ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τελικὰ κάνει τὸ θέλημα τοῦ διαβόλου.

Στοιχεῖο τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας εἶναι καὶ ἡ ἐξομολόγησις τῶν ἀμαρτιῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν λειτουργῶν της, πού προϋποθέτει ταπείνωσι. Χωρὶς ἀληθινὴν ταπείνωσιν δὲν ὑπάρχει μετάνοια. Δὲν χαρακτηρίζεται κάθε ἐξομολόγησις ἀπὸ μετάνοια καὶ ταπείνωσι, ἀλλὰ μόνον ἡ ἐξομολόγησις πού γίνεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Διότι πολλές φορές νοιώθουμε τὴν ἀνάγκη νὰ ποῦμε τίς ἀμαρτίες μας σὲ πρόσωπα πού ἔχουμε κάποια ἐμπιστοσύνη ἢ στὸν ψυχίατρο, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ἐξομολόγησις δὲν γίνεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μόνον ἡ ἐξομολόγησις μὲ τὴν ὁποῖα φέρουμε τὴν ἀμαρτίαν μας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας βασίζεται σὲ μίαν πραγματικὴν ταπείνωσιν. Δὲν μποροῦμε νὰ χωρίσουμε ποτὲ τὸν Θεόν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Μὲ τὴν ἐξομολόγησιν στὴν

Ἐκκλησία καί τόν λειτουργό της ὁ ἐξομολογούμενος ταπεινώνεται οὐσιαστικά. Δέχεται ὅτι ἡ ἄμαρτία του δέν εἶναι ἀτομική ὑπόθεσις, κάτι πού ἀφορᾷ αὐτόν μόνο ἢ αὐτόν μόνο καί τόν Θεό, ἀλλά ἀφορᾷ τόν Θεό καί τήν Ἐκκλησία καί ὅτι ὀφείλει νά κάνη ὑπακοή στήν Ἐκκλησία καί τούς θεσμούς της. Λέγουν μερικοί: «Τί χρειάζεται νά πάω γιά ἐξομολόγησι στόν ἱερέα; Τά λέγω κατ' εὐθείαν στόν Θεό». Ἀπό τήν στιγμή πού θά δεχθοῦμε ὁμως ὅτι διά τοῦ ἱερέως θά συγχωρηθοῦμε, ἔρχεται ταπεινώσις στήν ψυχή μας, κάνουμε ὑπακοή στόν Χριστό καί στήν Ἐκκλησία πού θέλουν διά τῶν ἱερέων νά δίδεται ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν καί ὄχι μέ μία ἀτομική σχέσι μέ τόν Θεό, ὅπως κάνουν οἱ προτεστάντες.

Ἀποδεχόμεθα ἔτσι τήν ἐκκλησιαστική καί ὄχι τήν ἀτομική σωτηρία, ὅτι δηλαδή δέν σωζόμεθα ἀτομικά, ἀλλά μέσα στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἀποδεχόμεθα ὅτι ὁ Θεός μέσω τῆς Ἐκκλησίας Του μᾶς συγχωρεῖ καί μᾶς θεραπεύει, ὅτι ἡ ἄμαρτία θεραπεύεται ὅταν φανερώνεται στόν ἱατρό, ὅτι δέν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος μόνος του νά λυτρωθῆ καί ὅτι ὁ λειτουργός τῆς Ἐκκλησίας, ἄνθρωπος καί αὐτός περικείμενος ἀσθένεια, μπορεῖ νά βοηθήσῃ τόν πιστό νά συγχωρηθῆ καί νά βρῆ τόν δρόμο του γιά τόν Θεό. Ὅλα αὐτά, νομίζω, προϋποθέτουν ταπεινώσι καί ὁ ἄνθρωπος πού θά τά δεχθῆ, ὄντως ταπεινώνεται καί ἄρα κάνει ἓνα πολύ μεγάλο καί ἀποφασιστικό βῆμα στήν χριστιανική ζωή. Συντελεῖται μία ὑπέρβασις τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ καί τῆς ἀυταρκειᾶς πού εἶναι ὁ θάνατος τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὅποιος πιστεύει τόν ἑαυτό του ἀυτάρκη, δέν μπορεῖ νά ἐνωθῆ ἀληθινά οὔτε μέ τόν Θεό οὔτε μέ τήν Ἐκκλησία. Ἔχει κέντρο τόν ἑαυτό του καί ὄχι τόν Θεό. Ἔτσι λοιπόν μέ τήν ἐξομολόγησι καταφέρουμε ἓνα πολύ σοβαρό πλῆγμα κατά τῆς ἀυταρκειᾶς, τοῦ ἀνθρωποκεντρισμοῦ καί τοῦ ἐγω-

κεντρισμού μας. Γι' αυτό δέν εἶναι ὑπερβολή νά εἰποῦμε ὅτι ἡ γνησία χριστιανική ζωή ἀρχίζει ἀπό τήν στιγμή πού ὁ χριστιανός θ' ἀρχίσῃ νά ἐξομολογήται μέ μετάνοια.

Ἐκ τούτου ἀρχίζει νά ταπεινώνεται οὐσιαστικά καί ἀπό τότε ἀρχίζει νά ἔχῃ μία πραγματική σχέσι καί κοινω- νία μέ τόν Θεό καί μέ τούς ἀδελφούς του μέσα στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἁγία μας Ἐκκλησία.

Ἐτσι ἡ ἐν μετάνοιά ἐξομολόγησις δέν εἶναι κάτι πού βοηθεῖ ἀπλῶς τούς χριστιανούς, ἀλλά εἶναι ὅρος ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς σωτηρίας μας. Οἱ βαπτιζόμενοι ἀπό τόν Τίμιο Πρόδρομο στήν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνου ἐξομολογοῦντο τίς ἁμαρτίες τους, ὁ ἄσσωτος υἱός ἐξομολογήθηκε ἐνώπιον τοῦ πατρός του μετά τήν ἐπιστροφή του. Ὁ τελώνης ἐπίσης ἐξομολογήθηκε μέ μετάνοια. Ὁ δέ Κύριος ἔδωσε τήν ἐξουσία στούς Ἁγίους Ἀποστόλους καί δι' αὐτῶν στούς διαδόχους των «τοῦ δεσμεῖν καί λύειν» τίς ἁμαρτίες τοῦ λαοῦ. Ἡ Ἐκκλησία διά μετανοίας καί ἐξομολογήσεως ἐδέχετο πάντοτε τούς μετανοοῦντας. Μάλιστα ἡ ὑποδοχή, ἡ οἰκονομία καί ἡ ἀποκατάστασις τῶν μετανοοῦντων ἦταν ἀνέκαθεν καθήκον καί δικαίωμα τῶν Ἐπισκόπων, οἱ ὁποῖοι καί καλοῦν ὡς βοηθοῦς των τούς καταλλήλους πρεσβυτέρους, τούς ὁποίους χειροθετοῦν εἰς Πνευματικούς.

Στίς ἱερές Μονές καί μοναχικές συνοδεῖες, στίς ὁποῖες ἐπιδιώκεται ἡ τελειότης τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, καταβάλλεται ἰδιαίτερα προσπάθεια ἡ ἐξομολόγησις στόν Γέροντα νά εἶναι, εἰ δυνατόν, καθημερινή, ὥστε ποτέ ὁ μοναχός νά μή ἔχῃ κάτι πού θά τόν χωρίζῃ ἀπό τόν Θεό, ἀπό τόν Γέροντά του καί ἀπό τήν Ἀδελφότητά του. Εἶναι καί αὐτό ἕνα δεῖγμα τῆς σημασίας πού δίδει ἡ Ἐκκλησία στό μυστήριον τῆς ἐν μετάνοιά ἐξομολογήσεως.

Ἡ ἐν μετάνοιά ἐξομολόγησις σώζει τόν ἄνθρωπο, ἀλλά συγχρόνως καί τόν ἀναπαύει. Τόν ἀναπαύει διότι

τόν ἐλευθερώνει ἀπό τό βάρος τῆς ἐνοχῆς. Ἡ ἁμαρτία, ὅσο καί νά θέλουμε νά κρυφθοῦμε ἀπέναντί της, δημιουργεῖ ἐνοχή, ἡ ὁποία βασανίζει τόν ἄνθρωπο. Καί ξέρομε σήμερα ἀπό τήν σύγχρονη ψυχοπαθολογία πόσο δυσάρεστα καί ὀδυνηρά εἶναι τά ἀποτελέσματα τῆς ἐνοχῆς μέσα στόν ἄνθρωπο καί πόσο τόν ταλαιπωροῦν, ὅταν δέν φέρη τήν ἐνοχή ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ γιά νά συγχωρηθῆ.

Ἐπειτα μέ τό μυστήριο τῆς Μετανοίας φανερώνεται στόν ἄνθρωπο ἡ ἄπειρη συγχωροῦσα ἀγάπη καί φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Εἶναι μία στιγμή πού καί ὁ ἁμαρτωλός ἄνθρωπος πού ἐξομολογεῖται καί ὁ Πνευματικός πού ἐξομολογεῖ αἰσθάνονται καί ζοῦν συγκλονιστικά τό πόσο ὁ Θεός ἀγαπᾷ τόν ἄνθρωπο. Καί πώς, μέσα στήν φοβερή του πτώσι καί ἁμαρτωλότητα, ὁ Οὐράνιος Πατήρ τόν ἐναγκαλίζεται, τόν κατασπάζεται, τοῦ φορεῖ τό δακτυλίδι τῆς υἰοθεσίας καί θυσιάζει γιά χάρι του τόν μόσχο τόν σιτευτό.

Λέγει σύγχρονος ὀρθόδοξος ἱεράρχης: «Οὐδέποτε ὁ ἄνθρωπος εἶναι τόσο προσφιλῆς στόν Θεό, ὅσο, ὅταν ἐξομολογῆται ἐν μετανοίᾳ». Καί αὐτό εἶναι κάτι πού τό αἰσθάνεται ὁ ἁμαρτωλός ἄνθρωπος, ὅπως καί ὁ Πνευματικός καί χαίρονται. Γι' αὐτό στήν ἐξομολόγησι δέν ὠφελεῖται μόνο ὁ ἐξομολογούμενος, ἀλλά καί ὁ Πνευματικός, πού σέ κάθε ἐξομολόγησι ἔχει μία εὐκαιρία ἀπό τόν Θεό νά τοποθετηθῆ καλλίτερα ἀπέναντί Του.

Βοηθεῖ ἡ ἐξομολόγησις ν' ἀνοιχθῆ ὁ ἐξομολογούμενος, ἴσως γιά πρώτη φορά στήν ζωή του, σέ πρόσωπο ἄξιο τῆς ἐμπιστοσύνης του. Καί αὐτό τό ἔχουμε ζήσει. Πολλές φορές ἔρχονται ἄνθρωποι πού βασανίζονται ἀπό ἓνα λογισμό πού τοὺς ἀπασχολεῖ χρόνια καί πού δέν ἐτόλμησαν νά τόν εἰποῦν ποτέ σέ κανέναν ἄνθρωπο. Αὐτό τοὺς βασανίζει καί τοὺς κάνει τήν ζωή μαρτυρική. Καί ἔρχεται ἡ ὥρα πού ἀνοίγονται στόν Θεό καί στόν Πνευ-

ματικό, διότι έχουν τήν ἐμπιστοσύνη ὅτι αὐτός ὁ Πνευματικός εἶναι ὁ μόνος ἄνθρωπος πού μπορεῖ νά τούς ἀκούσῃ καί νά τοῦ εἰποῦν αὐτό πού δέν μποροῦν νά τό εἰποῦν σέ κανένα ἄλλον. Καμμιά φορά οὔτε καί στόν ἴδιο τόν ἑαυτό τους ἔχουν τό θάρρος νά τό ὁμολογήσουν. Καί φαντάζεσθε, μετά ἀπό μιά τέτοια ἐξομολόγησι, τί ἀνάπαυσις ἔρχεται στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου.

Βοηθεῖ ἀκόμη τόν ἁμαρτωλό ἄνθρωπο ἡ ἐξομολόγησις νά βιώσῃ τήν Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ καί κοινω-νία προσώπων ἐν Χριστῷ καί ὄχι ὡς ἓνα ἴδρυμα σωτηρίας, κατά ἓνα νομικιστικό τρόπο, ὅπως οἱ Δυτικοί βλέπουν τό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας. Μέσα στήν ἐξομολόγησι ἔρχεται σέ πνευματική σχέσι μέ τόν Πνευματικό· ἴσως εἶναι καί ἡ πρώτη φορά πού ἔχει αὐτή τήν σχέσι μ' ἓνα πρόσωπο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐξομολόγησις σ' ἐμᾶς δέν εἶναι δίκη, ὅπως εἶναι στούς Δυτικούς· γι' αὐτό καί δέν κάνουμε τήν ἐξομολόγησι μέσα σ' ἐκεῖνα τά εἰδικά κιβώτια –δωμάτια, ἐξομολογητάρια– στά ὁποῖα ἐξομολογοῦνται οἱ Δυτικοί ἀθέατοι στόν Πνευματικό τους. Αὐτό εἶναι ἀδιανόητο γιά τήν δική μας θεολογία, διότι θά ἐσήμαινε μιά καταστροφή τῆς προσωπικῆς σχέσεως τῶν πιστῶν, πού ἰδιαίτερα φανερώ-νεται κατά τήν διάρκεια τῆς ἐξομολογήσεως.

Ὁ Πνευματικός εἶναι ὁ πατέρας, εἶναι ὁ ἀδελφός, ὁ ὁποῖος δέχεται, ἀγαπᾷ τόν ἀδελφό, πονᾷ μαζί του, χαίρεται μαζί του, ὅπως βλέπουμε στούς βίους τῶν χαρισματούχων καί ἁγίων Πνευματικῶν καί Γερόντων τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἕνας τέτοιος Πνευματικός, γεροντάκι καί ἀγράμματος, πού ἐξωμολογοῦσε σέ ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν, εἶπε μιά φορά: «Ἐρχονται ἄνθρωποι ἐδῶ πέρα καί ἔχουν μεγάλα θάσανα. Κλαῖνε, καί ἐγώ δέν ἔχω νά τούς εἰπῶ τίποτε. Κλαῖνε ἐκεῖνοι, κλαίω καί ἐγώ μαζί τους». Τί περισσότερο θέλει ἓνας πονεμένος ἄνθρωπος; Νά πάη

στόν Πνευματικό καί νά κλαίη ὁ Πνευματικός μαζί του!
«Κλαίειν μετὰ κλαιόντων καί χαίρειν μετὰ χαιρόντων».

Βοηθεῖ ἐπίσης ἡ ἐξομολόγησις τόν ἐξομολογούμενο νά βρῆ πατέρα κατ' εἰκόνα τοῦ Οὐρανίου Πατρός, νά μή αἰσθάνεται πνευματικά ὀρφανός στόν κόσμον. Εἶδατε τί λέγει ὁ μέγας Ἰησοῦς Ἀπόστολος Παῦλος: «Ἐάν γάρ μυρίουσ παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλούς πατέρας· ἐν γάρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα» (Α΄ Κορ. 4, 15). Πρέπει νά μᾶς γεννᾷ κάποιος μέσα στήν Ἐκκλησία πνευματικά. Καί αὐτή ἡ σχέσις πνευματικοῦ Πατρός καί ἐξομολογούμενου εἶναι σωτήρια γιά τόν χριστιανό. Πρό ἐτῶν ἔγινε ὀρθόδοξος ἓνας Γάλλος ὑπαρξιστής καί συγγραφεύς. Σέ κάποια ὀμιλία πού ἔκανε καί ἐξήγησε τούς λόγους πού ἔγινε ὀρθόδοξος, εἶπε μεταξὺ ἄλλων τά ἑξῆς: «Ἐμεῖς στήν Δύσι ἐχάσαμε τόν πατέρα. Δέν ἔχουμε πατέρα καί αὐτός εἶναι ὁ λόγος πού ἔγινε ὀρθόδοξος, διότι στήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία εὗρηκα πατέρα». Μία ἀπό τίς μεγαλύτερες λοιπόν εὐλογίες τῆς ζωῆς μας εἶναι νά βροῦμε πατέρα. Νά μᾶς ὀδηγήσῃ στόν Θεό καί ἐμεῖς νά τοῦ δώσουμε τήν καρδιά μας μέ ταπείνωσι. Καί ἐκεῖνος πάλι μέ ταπείνωσι καί μέ τήν Χάρι τοῦ Χριστοῦ νά μᾶς ὀδηγήσῃ στόν Θεό. Ὅσοι ἔχετε εὐμοιρήσει νά βρῆτε ἓνα τέτοιο πνευματικό Πατέρα, ἀντιλαμβάνεσθε τί λέγω. Καί ὅσοι δέν ἔχετε βρεῖ, τό κενό πού ὑπάρχει μέσα σας δηλώνει πόσο ἀναγκαῖο εἶναι νά βροῦμε πνευματικό Πατέρα στήν ζωή μας, πού δέν εἶναι μόνο ἀπαραίτητος γιά τούς μοναχοὺς, ἀλλά καί γιά τούς ἐν τῷ κόσμῳ χριστιανούς.

Ἄναπαυεῖ τόν ἄνθρωπον ἡ ἐξομολόγησις διότι τόν βοηθεῖ νά περάσῃ τήν κρίσι πρό τῆς κρίσεως. Ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου πού εἶναι δοσμένη ἀπό τόν Θεό, θά ἔλθῃ ὀπωσδήποτε καιρός νά σταθῇ καί κριθῇ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μᾶς λέγουν οἱ Ἅγιοι Πατέρες καί πνευματικοὶ διδάσκα-

λοι τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι ὁ ἄνθρωπος πού φέρνει τόν ἑαυτό του στήν ἐξομολόγησι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, κρίνεται ἤδη πρό τῆς κρίσεως. Γι' αὐτό, ὅταν πάη κανεῖς νά ἐξομολογηθῆ, ἔχει ἓνα φόβο, μία ντροπή καί μία δυσκολία νά ἐξομολογηθῆ, διότι αἰσθάνεται ὅτι στέκεται μπροστά στό κριτήριον τοῦ Θεοῦ. Ἀλλά ἔτσι κρινόμενος ὁ ἄνθρωπος πρό τῆς κρίσεως ἐλευθερώνεται ἀπό τό βάρος τῆς ἁμαρτίας. Καί ἔτσι μπορεῖ νά ἐλπίζη καί εἰρηνεῦη μέσα του ὅτι θά παραστῆ στό βῆμα τοῦ Κριτοῦ ἐλεύθερος ἀπό αὐτό τό βάρος, τό ὅποιο θά τό αἰσθανόταν, ἐάν δέν εἶχε ἐξομολογηθῆ. Γι' αὐτό ὁ πειράζων τόν ἄνθρωπο καί ἀντιστεκόμενος στήν σωτηρία του ἐχθρός μας διάβολος, μᾶς θάζει τόσα ἐμπόδια νά μή ἐξομολογηθοῦμε, διότι τόσο πολύ μᾶς βοηθεῖ ἡ ἐξομολόγησις. Λέγει κάπου, ἂν θυμᾶμαι καλά, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ὅτι, αὐτοῦ πού ἐξομολογεῖται μέ μετάνοια, καί τά ἐκούσια παραπτώματα ὁ Πανάγαθος Θεός τά ἐκλαμβάνει ὡς ἀκούσια. Ἰδοῦ ἡ μεγάλη φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ.

Μέ τό μυστήριο τῆς Μετανοίας ὁ Θεός μέ τήν χάρι Του δίνει ἓνα τέλος στήν ἁμαρτία μας ἐπί τῆς γῆς, ὥστε νά μή μᾶς συνοδεύη στήν αἰωνιότητα. Διότι, ἐάν δέν ἐξομολογηθοῦμε, ἡ ἁμαρτία μας θά μᾶς συνοδεύη στήν αἰωνιότητα. Ἐνῶ, ἐάν ἐξομολογηθοῦμε, ἡ ἁμαρτία μας θά συγχωρηθῆ, θά ἀπαλειφθῆ καί θά μᾶς συνοδεύη μόνο τό καλό πού κάνουμε καί ὄχι τό κακό. Τί μεγάλη παρηγορία καί τί ἐλπίδα! Νά ξέρουμε ὅλοι πού καθημερινά ἁμαρτάνουμε, ὅτι ὁ Θεός σβῆνει, ἀπό ἀγάπη, τό κακό πού κάνουμε, ἐάν εἰλικρινά μετανοοῦμε καί ἀφήνει νά μᾶς συνοδεύη μόνο τό καλό. Πόση, ἀλήθεια, εἶναι ἡ πατρική ἀγάπη καί συγκατάβασις τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο! Ἐπειδή δέ λαμβάνει τέλος τό κακό μετά τήν ἐξομολόγησι καί δέν μᾶς συνοδεύη πλέον, οἱ δαιμονισμένοι φανερώνουν τίς ἁμαρτίες τῶν μή ἐξομολογηθέντων ἀνθρώπων, ποτέ ὁμως ὅσων

έχουν εξομολογηθῆ. Θά γνωρίζετε ἴσως ἓνα περιστατικό πού ἀναφέρει ὁ ἀείμνηστος πατήρ Γαβριήλ Διονυσιάτης. Κάποιος δαιμονισμένος ἐφάνερωνε δημοσίᾳ τίς ἁμαρτίες ἑνός ἀνεξομολογήτου ἀδελφοῦ. Μόλις ὁ ἀδελφός ἐκεῖνος ἐπῆγε στόν Πνευματικό καί ἐξομολογήθηκε, ὁ διάβολος ἄρχισε νά ὑβρίζῃ τόν Πνευματικό διά τοῦ δαιμονισμένου λέγοντας, ὅτι «ὁ Πνευματικός τά ἔσθησε ὅλα». Ἔχει γίνεαι καί σέ ἄλλες περιπτώσεις αὐτό. Καί αὐτό εἶναι ἀπόδειξις ὅτι ὁ Θεός στήνει πραγματικά διά τῆς ἐν μετανοία ἐξομολογήσεως τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων.

Μέ τό μυστήριο τῆς Μετανοίας καί ἐξομολογήσεως ἡ Ἐκκλησία προσφέρει ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες στόν ἄνθρωπο καί ἰδιαίτερος στόν σύγχρονο ἄνθρωπο. Εἰρηνεύει τόν ἄνθρωπο μέ τόν Θεό, μέ τόν συνάνθρωπό του καί μέ τόν ἑαυτό του. Τό μυστήριο τῆς Μετανοίας εἶναι πραγματικά μυστήριο εἰρηνεύσεως τῶν ἀνθρώπων. Ἐάν μπορούσαμε νά ἰδοῦμε τίς χιλιάδες ἀνθρώπων πού ἐξομολογοῦνται στούς Πνευματικούς, πῶς μπαίνουν στό ἐξομολογητήριο καί πῶς θγαίνουν καί πόση εἰρήνη Θεοῦ ἔρχεται στίς ψυχές τους, θά διαπιστώναμε ἀληθινά ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μεγαλύτερη εἰρηνευτική δύναμις τοῦ κόσμου, χωρίς νά κάνῃ θόρυβο καί χωρίς νά προβάλλῃ τό εἰρηνευτικό της ἔργο.

Δέν ὑπάρχει Πνευματικός πού, ὅταν ἔλθῃ κάποιος νά ἐξομολογηθῆ, δέν θά τόν ἐρωτήσῃ: «Ἔχεις εἰρήνη μέ τόν συνάνθρωπό σου; Ἔχεις ἀγάπη μέ ὅλους; Μήπως ἔχεις κάποια κακία, κάποια ψυχρότητα, κάποια ἀντίθεσι, κάτι πού σέ χωρίζει ἀπό τούς συγγενεῖς σου, ἀπό τούς γείτονές σου, ἀπό τούς φίλους σου, τούς συνανθρώπους σου;» Τίς περισσότερες φορές κάτι θά ὑπάρχῃ καί ὁ ἄνθρωπος θά πάρῃ χάρι, δύναμι καί καθοδήγησι νά ξεπεράσῃ τήν δυσκολία του, νά εἰρηνεύσῃ, νά συγχωρήσῃ καί νά προχωρήσῃ στήν εἰρηνική ἐν Χριστῷ κατάστασι τῆς ψυχῆς.

Μέ τό μυστήριο τῆς Μετανοίας ἡ Ἐκκλησία ὁδηγεῖ τόν χριστιανό στήν ἐν Χριστῷ ἐλευθερία, διότι, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἐλευθερώνεται ἀπό τήν ἁμαρτία καί τήν φιλαυτία, ἐλευθερώνεται ἀπό τήν φυσική ἀναγκαιότητα τῶν κατωτέρων παθῶν, ὀρμῶν καί ἐνστίκτων του καί προχωρεῖ σ' ἓνα ἄλλο χῶρο ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας πού εἶναι καί ἡ ἀληθινή ἐλευθερία.

Μέ τό Μυστήριο αὐτό ἡ Ἐκκλησία παρηγορεῖ τοὺς ἀνθρώπους, κατὰ τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ διά τοῦ Προφήτου: «Παρακαλεῖτε, παρακαλεῖτε τόν λαόν μου» (Ἠσ. 40, 1). Τό ποιμαντικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀποβλέπει νά ὁδηγήσῃ μόνο τοὺς ἀνθρώπους στήν μετάνοια, ἀλλά καί νά τοὺς στηρίξῃ καί παρηγορήσῃ, ὅταν πονοῦν εἴτε γιά τήν ἁμαρτωλότητά τους εἴτε γιά τίς δοκιμασίες τους. Καθώς ὁ πονεμένος ἄνθρωπος ἀνοίγεται στόν Πνευματικό του δέχεται τήν ἀπό Θεοῦ παράκλησι μέσῳ τοῦ Πνευματικοῦ.

Ἄκόμη τό Μυστήριο αὐτό τόν βοηθεῖ νά ξεπεράσῃ καί ἀντιμετώπισῃ φοβερές καταστάσεις καί ἀδιέξοδα, ὅπως αὐτοκτονίες, οἰκογενειακές τραγωδίες, ἀνίατες ἀσθένειες. Στίς δύσκολες αὐτές περιστάσεις δέν μπορεῖ νά βρεθῇ λύσις ἀνθρωπίνως παρά μόνο θεανθρωπίνως, μόνο μέ φωτισμό Θεοῦ. Στό μυστήριο τῆς Μετανοίας δέν ἐνεργεῖ οὔτε ὁ ἄνθρωπος μόνο οὔτε ὁ Θεός μόνο, εἶναι θεανθρώπινη ἡ λειτουργία τοῦ Μυστηρίου, ὅπως εἶναι ὅλος ὁ θεσμός τῆς Ἐκκλησίας καί ὅλη ἡ ὀρθόδοξος ποιμαντική. Ὁ Πνευματικός δέν κάνει τίποτε μόνος, μέ τίς ἰδικές του δυνάμεις. Ὅταν στηριχθῇ στήν πείρα μόνο καί γνῶσι καί ψυχολογική του κατάρτισι, θά ἀποτύχῃ. Ἡ στάσις ἀπέναντι τοῦ ἀνθρώπου θά εἶναι ἀνθρωποκεντρική, θά ἀποκλείῃ τήν Θεία Χάρι. Ὁ Πνευματικός προσφέρει ὅ,τι μπορεῖ νά προσφέρῃ ἀνθρωπίνως, ἀλλά ὁ Θεός τελειώνει καί ὁ Θεός χαριτώνει. Καί, ὅταν ὁ Πνευματικός ἔχη συ-

νειδίησι τῆς δικῆς του ἀνεπαρκείας, θά δώση καί ὁ Θεός τήν Χάρι Του καί θά ἐνεργήσῃ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον στήν ἐξομολόγησι.

Συντελεῖ ἀκόμη ἡ ἐξομολόγησις καί στήν σωματική υἰγεία τῶν ἀνθρώπων διά τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐσωτερικῆς εἰρήνης καί ἰσορροπίας. Ἔχουμε παραδείγματα καρκινοπαθῶν, οἱ ὅποιοι στό τελευταῖο στάδιο τῆς ἀσθενείας τους, μετά ἀπό εἰλικρινῆ ἐξομολόγησι, ἐθεραπεύθησαν. Ὁ μακαριστός ἐφημέριος τοῦ ἀντικαρκινικοῦ νοσοκομείου Ἀθηνῶν π. Γεώργιος ἀναφέρει περιπτώσεις καρκινοπαθῶν, οἱ ὅποιοι εὕρισκόμενοι στό τελευταῖο στάδιο τῆς ἀσθενείας, ἐθεραπεύθησαν μετά ἀπό εἰλικρινῆ ἐξομολόγησι.

Ἔτσι βλέποντας τίς εὐλογίες καί τήν ἀνάπαυσι πού δίνει αὐτό τό Μυστήριον στίς ψυχές μας, θυμόμαστε τόν λόγο τοῦ Κυρίου πού λέγει ὅτι «ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔρχεται μετά παρατηρήσεως». Πολλοί ἔχουν τήν ἐντύπωσι ὅτι οἱ κληρικοί μας δέν κάνουν τίποτε, ἡ Ἐκκλησία δέν προσφέρει τίποτε σημαντικό. Δέν γνωρίζουν τί γίνεται στό ἐξομολογητάρια, οὔτε τόν ἀγῶνα τῶν Πνευματικῶν, τήν συμμετοχή τους στόν πόνο τῶν ἀνθρώπων. Σᾶς λέγω, ἀδελφοί, ὅτι δέν ὑπάρχει πιό κουραστικό ἔργο στόν ἱερέα ἀπό τό ἔργο τῆς ἐξομολογήσεως, διότι δέν μπορεῖ νά ἐξομολογήσῃ ἀφ' ὑψηλοῦ· πρέπει νά ζήσῃ μαζί μέ τόν ἄνθρωπο, νά πονέσῃ μαζί του, νά αἰσθανθῇ τήν ἁμαρτωλότητά του, νά κἀνῃ τό πρόβλημα τοῦ ἀνθρώπου δικό του πρόβλημα. Γι' αὐτό πολλοί Πνευματικοί ἔχουν πάθει φθορά τῆς υἰγείας τους ἀπό τήν θυσιαστική προσφορά τους στό μυστήριον τῆς Μετανοίας, ὅπως καί ἕνας κεκοιμημένος ἀρχιερεὺς, ὁ ὅποιος ἔκανε πολλά χρόνια Πνευματικός καί ἐπειδὴ συχνά ἐξομολογοῦσε καί ὀλόκληρες νύκτες, ἔπαθε μόνιμες κεφαλαλγίες, πού τόν ἐβασάνιζαν σ' ὅλη του τήν ζωή.

Καταλαβαίνουμε λοιπόν απ' όλα αυτά και απ' όσα έ-
σεϊς γνωρίζετε από τήν πείρα σας πόσο απαραίτητο είναι
τό μυστήριο τής Μετανοίας για όλους μας. Θά έλεγα
πρώτα για μᾶς και μετά για τά παιδιά μας. Διότι, εάν έμεις
δέν τοποθετηθούμε σωστά απέναντι τοῦ Θεοῦ, πῶς θά
βοηθήσουμε τά παιδιά μας νά τοποθετηθούν σωστά απέ-
ναντί Του; Οί πρώτοι πού θά πρέπει νά έξομολογοῦνται
είναι οί Πνευματικοί, οί κληρικοί και οί θεολόγοι. Έμεις
πρέπει νά εἴμεθα οί πρώτοι στό μυστήριο τής Μετανοίας
για νά μᾶς δώση ὁ Θεός τήν Χάρι Του. Έάν δέν έχουμε
προσωπική έμπειρία, τί θά εἰποῦμε στους ἄλλους; Σωστά
έλέχθη ὅτι ὁ καλλίτερος Πνευματικός είναι ἐκεῖνος πού
έξομολογεῖται καλλίτερα.

Όμως υπάρχουν μερικές δυσκολίες στά σημερινά
μας παιδιά νά πλησιάσουν τό μυστήριο τής Μετανοίας.
Οί σημερινοί νέοι δυσκολεύονται νά πλησιάσουν γενικά
τήν Έκκλησία και τούς κληρικούς διότι καλλιεργεῖται
μία προκατάληψις κατά τής Έκκλησίας. Ἡ Έκκλησία
σήμερα χλευάζεται, συκοφαντεῖται, διαβάλλεται, έξευτε-
λίζεται στά μάτια τοῦ κόσμου και τής νεολαίας και ὅποιοι
νέοι θά ἐκδηλώσουν τήν πίστι τους, θά γίνουν ἀντικείμε-
νο εἰρωνείας.

Έπειτα ἡ σημερινή ἀγωγή, ψυχολογία, φιλοσοφία,
πολιτική καλλιεργοῦν ἓνα ἀνθρωποκεντρικό χαρακτήρα
στους ἀνθρώπους πού δημιουργεῖ τήν ψευδαίσθησι τής
αὐτοσωτηρίας. Καλλιεργοῦν τήν αὐτάρκεια, τήν φιλαυ-
τία, τόν ἐγωκεντρισμό. Όλα αυτά είναι ἀντίθετα στό
πνεῦμα τής Μετανοίας και τής έξομολογήσεως. Τονίζεται
μάλιστα ἀπό ὀρισμένα συστήματα, ὅπως είναι ὁ μαρξι-
σμός, ὅτι ἡ ἁμαρτωλότης ἐγκείται στίς ἁμαρτωλές κατα-
στάσεις και ὄχι στά πρόσωπα και ἔτσι μεταθέτουν τό θέ-
μα τής προσωπικῆς εὐθύνης ἀπό τά πρόσωπα στίς κατα-
στάσεις. Όπότε ὁ ἀνθρωπος τείνει νά θεωρῆ τόν ἑαυτό

του ανεύθυνου για ό,τι κακό γίνεται.

Κατά την φροϋδική πάλι θεώρησι, άμαρτία είναι όχι ή πλήρωσις τών κακών επιθυμιών του ανθρώπου, αλλά ή μή πλήρωσις τους. Ή άμαρτία άκόμη έμφανίζεται σήμερα ως δικαίωμα του ανθρώπου και ως άπελευθέρωσις του, όπως στο θέμα τών άμβλώσεων. Οί άμβλώσεις είναι ή πιό φρικτή άμαρτία και όμως βλέπουμε τίς φεμινίστριες νά διαδηλώνουν στους δρόμους και αυτό που είναι έγκλημα νά τό άπαιτούν ως άπελευθέρωσί τους: «Τό σώμα μας μάς ανήκει, φωνάζουν, δέν θέλουμε χριστιανικό σώμα». Σκεφθήτε λοιπόν τί διαστροφή τών πραγμάτων έχει γίνει, όταν τό έγκλημα θεωρηται ως άπελευθέρωσις του ανθρώπου, ενώ είναι ή χειρότερη υποδούλωσις του.

Πώς τώρα τά παιδιά που από τίς τηλεοράσεις, τά ραδιόφωνα, τά βίντεο κ.λ.π. ποτίζονται άπ' αυτό τό άρρωστημένο, έγωκεντρικό και φίλαυτο πνεύμα, θά μπορέσουν νά μπουδν στο πνεύμα τής Έκκλησίας που είναι τελείως αντίθετο;

Καλλιεργείται επίσης ή ψυχολογία τής μάζας εις βάρος του προσώπου και τής προσωπικής ευθύνης. Ή υπερβολική χρήσις τής λέξεως μάζα και τών παραγώγων της (π.χ. μαζικός άθλητισμός, μαζικοί άγώνες κ.λ.π.) για νά όρισθ ή ένα σύνολο ανθρώπων, υποδηλώνει προσπάθεια ν' άπορροφηθ ή τό ανθρώπινο πρόσωπο από τήν μάζα. Ο μαζοποιημένος άνθρωπος δέν σκέπτεται, άποφασίζει, ενεργεί προσωπικά και γι' αυτό δέν αισθάνεται ότι ευθύνεται προσωπικά. "Άλλοι τόν κατευθύνουν.

"Επειτα τό γενικότερο κλίμα και ή προβολή τής διαφθοράς άμβλύνει τήν ήθική συνείδησι. "Όταν τά παιδιά βλέπουν από μικρά αυτά που βλέπουν, ή συνείδησις τους άμβλύνεται. Παύουν νά θεωρούν τό κακό ως κακό ή όσο είναι κακό. Γι' αυτό μέ πόνο διαπιστώνουμε ότι έχει αυξηθ ή ή έγκληματικότητα και ιδίως τά έγκλήματα κατά τής

ζωής τῶν ἀνθρώπων. Φοβερά ἐγκλήματα δημοσιεύονται καθημερινά στίς ἐφημερίδες. Καί μετά τήν νομιμοποίησι τῶν ἀμβλώσεων θά αὐξηθοῦν περισσότερο τά ἐγκλήματα. Τό ἴδιο τό κράτος δείχνει τώρα περιφρόνησι στήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὑπό γίνεσθαι, ἀλλά πάντως ἀνθρώπου. Καί οἱ νέοι πού σήμερα δέχονται αὐτή τήν ἀγωγή καί κατεύθυνσι ἀπό τήν πολιτεία καί μέ τίς ἐκτρώσεις ἐγκληματοῦν, γιατί νά μή ἐγκληματίσουν ἀργότερα ἐναντίον καί ἐνός ἄλλου ἀνθρώπου, ὅταν ἡ φιλαυτία τους τό ἀπαιτῆ;

Μία ἄλλη δυσκολία νά πλησιάσουν οἱ νέοι τήν Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἀδυναμία τῶν ἐνοριῶν, τῶν μεγάλων κυρίως ἐνοριῶν, πού ἀριθμοῦν σήμερα πολλές χιλιάδες ἐνοριτῶν, νά φανερώσουν τήν εὐχαριστιακή καί ἐκκλησιολογική συγκρότησι τῆς ἐνορίας. Δηλαδή κάποιος νά πάη στήν ἐνορία του, νά αἰσθανθῆ τήν εὐχαριστιακή σύναξι τῆς ἐνορίας του καί νά εἰπῆ ὅτι ἐδῶ εἶναι ἡ οἰκογένειά μου, ἡ οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, ἐδῶ εἶναι τό σπίτι τοῦ Θεοῦ καί Πατέρα μου. Ἐδῶ εἴμεθα ὅλοι μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἴμεθα ἡ ἐν Χριστῷ ἀδελφότης καί κοινωνία. Ἐδῶ ὁ Ἱερεὺς εἶναι ὁ πνευματικός μου πατέρας καί ἐγώ γιά νά μπορῶ νά συμμετέχω σ' αὐτή τήν εὐχαριστιακή σύναξι τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, δέν πρέπει νά χωρίζωμαι μέ τήν ἁμαρτία οὔτε ἀπό τόν Θεό οὔτε ἀπό τήν Ἐκκλησία. Καί ἔχω τήν εὐχέρεια, ὅταν ἁμαρτήσω, νά πάω στόν ἱερέα, στόν πατέρα καί Πνευματικό μου νά τοῦ εἰπῶ τήν ἁμαρτία μου. Αὐτός νά μέ συγχωρήσῃ καί ἐγώ νά μπορῶ νά συμμετέχω στήν ἐν Χριστῷ σύναξι τῆς ἀδελφότητος καί οἰκογενείας μας πού εἶναι ἡ ἐνορία μου καί νά μετέχω τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

Ἡ λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας, ὡς εὐχαριστιακῆς συνάξεως τοῦ λαοῦ καί ὡς πραγματοποιήσεως τῆς κοινωνίας τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ ἦταν κάτι τό αὐτονόητο γιά

τήν ἀρχαία Ἐκκλησία. Γι' αὐτό ὑπῆρχε ἡ δημοσία ἐξομολόγησις τῶν ἀμαρτησάντων ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ ὁποῖος καί ἔδιδε τήν παρά Θεοῦ ἄφεσι ὡς προϊστάμενος τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας. Μετά τήν δημοσία ἐξομολόγησι καί ἄφεσι, μπορούσαν οἱ μετανοοῦντες ν' ἀποκατασταθοῦν στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ καί νά κοινωνήσουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

Ὁ ἐκκλησιολογικός καί εὐχαριστιακός ἐπαναπροσανατολισμός τῆς ἐνορίας θά βοηθήσῃ τά νειᾶτα νά γυρίσουν στήν Ἐκκλησία καί νά συνδεθοῦν μέ τό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως.

Ποῦ θά μπορούσαμε νά βασισθοῦμε, ποιά σημεῖα ἐπαφῆς νά βροῦμε γιά νά βοηθήσουμε τούς νέους νά προσεγγίσουν τό μυστήριο τῆς Μετανοίας; Νομίζω στήν ἐπίκλησι τῶν ὀδυνηρῶν ὑπαρξιακῶν προβλημάτων τῶν νέων. Οἱ νέοι σήμερα ἀπό μικρά ἡλικία δέν ζοῦν παραδοσιακή ζωή, ἐκτός ἐξαιρέσεων ζοῦν τήν ἐκκοσμίκευσι καί ἔχουν προχωρημένες ἐμπειρίες στό κακό. Οἱ περισσότερες εἶναι ἐμπειρίες ἀπογοητεύσεως. Μετά ἀπό πολλές ἀναζητήσεις, δοκιμές καί ἀπογοητεύσεις ἔχουν μία πίκρα μέσα τους. Ἐκείνη τήν ὥρα λοιπόν πού ἀρχίζουν νά βιώνουν αὐτή τήν πίκρα, μπορεῖ νά τούς συναντήσῃ ὁ θεολόγος ἢ ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ πιστός χριστιανός καί νά τούς εἰπῇ: «Κοίταξε, ἀδελφέ, ὅλα αὐτά πού δοκίμασες εἶναι μία ἀπελπισία, μία ἀποτυχία, ὅμως ὑπάρχει κάτι πού δέν τό δοκίμασες καί αὐτό μπορεῖ νά σοῦ δώσῃ τήν ὄντως, τήν ἀληθινή, χαρά».

Ἔχουμε πολλά παραδείγματα νέων ἀνθρώπων πού ἀπογοητευμένοι ἀπ' ὅλα, στρέφονται πρὸς τόν Χριστό ὡς τήν τελευταία καί μοναδική λύσι τοῦ ἀδιεξόδου των. Πολλοί νέοι πού ἔχουν καταφύγει στά ναρκωτικά καί εἶναι ἀπό καλές οἰκογένειες, μοῦ εἶπαν: «Πάτερ, δέν πήραμε ναρκωτικά γιατί εἴμαστε ἀληῆτες, ἀλλά γιατί εἴμαστε

από όλα απογοητευμένοι και ζητάμε κάποια διέξοδο». Τους πλανᾷ ὁ διάβολος καὶ νομίζουν ὅτι στὰ ναρκωτικά θὰ βροῦν αὐτὸ τὸ βαθὺ πού λαχταρᾷ ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ.

Κάτι ἄλλο πού μπορεῖ ἐκ πείρας νὰ καταλάβῃ ὁ νέος εἶναι ὅτι κάθε ἁμαρτία κατὰ βάθος εἶναι φιλαυτία, δηλαδή ἀρρωστημένη, ἐγωϊστικὴ ἀγάπη τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ ὅτ: ἡ φιλαυτία μᾶς ὁδηγεῖ στὴν μοναξιά καὶ τὸ ἀδιέξοδο. Δέν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος μέ τὴν φιλαυτία νὰ ἀποκαταστήσῃ πραγματικὴ κοινωνία μέ τὸν Θεὸ καὶ τὸν συνάνθρωπό του, καὶ τελικὰ ζῆ σὲ μία ἀφόρητη μοναξιά. Καὶ αὐτὴ ἡ μοναξιά εἶναι κόλασις πρό τῆς κολάσεως. Τὴν ἔλλειψι κάθε μεταξύ τους κοινωνίας βιώνουν οἱ κολασμένοι, κατὰ τὴν ἀπάντησι πού ἔδωσε τὸ κρανίον ἑνὸς ἱερέως τῶν εἰδώλων. Ὅταν δηλαδή ἐρωτήθηκε ἀπὸ τὸν Μέγα Μακάριο, πῶς περνοῦν στὸν ἄδη, ἐκεῖνο ἀπήντησε ὅτι δέν μπορεῖ ὁ ἕνας νὰ ἰδῆ τὸν ἄλλον. Ἐνῶ ἐμεῖς μέσα στὴν Ἐκκλησία μπορούμε νὰ ἰδοῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος ὡς κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασμένος εἶναι ὄν θεολογικό. Καμμία αὐτονομία δέν μπορεῖ νὰ τοῦ δώσῃ αὐτὸ πού τὸν ὀλοκληρώνει, τὸν ἐρμηνεύει, τὸν ἀναπαύει βαθειά μέσα στὴν ψυχὴ του, παρά μόνο ἐάν ἐπιστρέψῃ στό πρωτότυπο τῆς εἰκόνας του πού εἶναι ὁ Χριστός.

Ὁ ἄνθρωπος στὴν Ἐκκλησία μπορεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ ἀληθινὰ τὸ πρόσωπό του σὲ κοινωνία μέ τὸν Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ φθάσῃ τὴν ὑψίστη δυνατότητα τῆς υπάρξεώς του, τὴν θέωσι. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ δίνει τὴν δυνατότητα τοῦ ἀληθινοῦ ἀνθρωπισμοῦ.

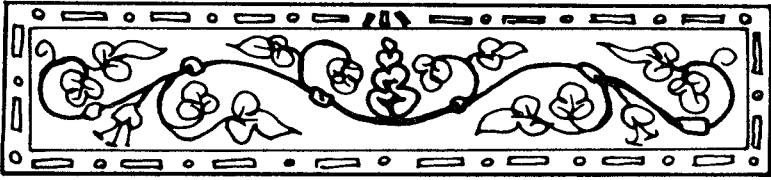
Ὁ Θεὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀγαποῦν τὸν ἄνθρωπο ὅπως εἶναι, ὅταν πολλές φορές ἀκόμη καὶ οἱ γονεῖς του τὸν ἀπορρίπτουν. Ἡ Ἐκκλησία δέχεται τὸν ἄνθρωπο ὅσο ἁμαρτωλὸς καὶ ἂν εἶναι καὶ ὅπως εἶναι, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ ὁμῶς τὴν δυνατότητα νὰ γίνῃ, ὅπως θέλει ὁ Θεός. Καὶ πόσο τὸν βοηθεῖ αὐτὴ ἡ ἀποδοχὴ! Εἶναι γνωστὴ ἡ φιλαν-

θρωπία τῶν ἁγίων Πατέρων καί Γερόντων τῆς ἐρήμου. Μέχρι σήμερα βλέπουμε στους διακριτικούς Πατέρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους, πού στόν ἑαυτό τους εἶναι αὐστηροί, νά δείχνουν ἄκρα φιλανθρωπία καί κατανόησι στόν πεσόντα ἄνθρωπο, καί στήν ἀρρωστημένη καί ἐφθαρμένη ἀνθρωπίνη φύσι. Ἀλλά καί τό θάρρος καί τήν βοήθεια πού δίδουν στόν ἄνθρωπο γιά νά τόν πάρουν ἀπό ἐκεῖ πού εἶναι, ἀπό τήν κόλασί του μέσα, καί νά τόν ὀδηγήσουν μέ πολλή ἀγάπη καί διάκρισι στόν Θεό.

Στήν Ἐκκλησία ὑπάρχει ἡ δυνατότης τῆς μυστικῆς ἐμπειρίας τοῦ Θεοῦ. Δέν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος ν' ἀναπαυθῆ μόνο μέ μία ἐξωτερική σχέσι μέ τόν Θεό. Εἶναι πλασμένος νά εἶναι ἐρωτευμένος μέ τόν Θεό. Ὁ θεῖος ἔρω, λέγουν οἱ Πατέρες, εἶναι ἀνάγκη τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Λοιπόν ἡ ἐρωτική σχέσις μέ τόν Θεό εἶναι ἐκείνη πού τελικά ἀναπαύει τόν ἄνθρωπο. Καί αὐτή ἡ ἐρωτική σχέσις καί μυστική ζωή καί ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ τροφοδοτεῖται ἀπό τήν μυστηριακή ζωή, τήν ἀδιάλειπτο προσευχή καί ὄλη τήν ἀσκητική πρακτική τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τήν ὁποία ἡ Φιλοκαλία καί οἱ ἅγιοι Πατέρες μᾶς παραδίδουν.

Οὐράνιες ἐμπειρίες προσφέρει ἡ Χάρις τοῦ Χριστοῦ στους ὀρθοδόξους χριστιανούς πού καλῶς ἀγωνίζονται. Ἔτσι δέν χρειάζεται νά ἀναζητοῦμε ἄλλοῦ λυτρωτικές ἐμπειρίες καί νά ματαιοπονοῦμε.

Αὐτές εἶναι μερικές δυνατότητες, σημεῖα ἐπαφῆς, πού ἔχουμε νά μιλήσουμε στό βάθος τῆς ψυχῆς τῶν παιδιῶν μας, στόν πυρῆνα τῆς ὑπάρξεώς τους, τῆς ἀγωνίας τους καί τῆς ἀναζητήσεώς τους, πάντοτε μέ μία θετική στάσι ἀγάπης καί στοργῆς ἀπέναντί τους. Βέβαια γιά ὅλα αὐτά χρειάζομεθα φωτισμένους διδασκάλους καί χαρισματούχους Πνευματικούς. Γι' αὐτό πρέπει νά ζητοῦμε ἀπό τόν Θεό νά μᾶς τούς δίδῃ. Αὐτοί εἶναι τό φῶς τοῦ κόσμου.

Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ἡ προσοχή μας ἄς στραφῆ ἐφέτος ἰδιαίτερως σ' ἓνα ἀπό τὰ ὠραιότατα ἰδιόμελα τοῦ ἔσπερινοῦ τῶν Χριστουγέννων.

«Τί σοι προσενέγκωμεν, Χριστέ· ὅτι ὠφθης ἐπί γῆς ὡς ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς; Ἐκαστον γάρ τῶν ὑπό σοῦ γενομένων κτισμάτων τήν εὐχαριστίαν σοι προσάγει· οἱ ἄγγελοι τόν ὕμνον, οἱ οὐρανοί τόν ἄστέρα, οἱ μάγοι τὰ δῶρα, οἱ ποιμένες τό θαῦμα, ἡ γῆ τό σπήλαιον, ἡ ἔρημος τήν φάτνην, ἡμεῖς δέ μητέρα Παρθένον. Ὁ πρό αἰῶνων Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς».

Δηλαδή: Τί νά σοῦ προσφέρουμε Χριστέ, πού φανερώθηκες στήν γῆ ὡς ἄνθρωπος γιά μᾶς; γιατί κάθε ἓνα ἀπό τὰ κτίσματα πού ἔγιναν ἀπό σένα, σοῦ προσφέρει τήν εὐχαριστία· οἱ ἄγγελοι (προσφέρουν) τόν ὕμνο· οἱ οὐρανοί τό ἄστρο· οἱ μάγοι τὰ δῶρα· οἱ ποιμένες τό θαῦμα· ἡ γῆ τό σπήλαιο· ἡ ἔρημος τήν φάτνη· ἐμεῖς δέ (οἱ ἄνθρωποι) τήν μητέρα Παρθένο. Σύ πού εἶσαι ὁ προαιώνιος Θεός, ἐλέησέ μας.

Ὅλα τὰ κτίσματα τοῦ Θεοῦ αἰσθάνονται τήν ἀνάγκη νά εὐχαριστήσουν τόν Χριστό γιά τήν ἐνανθρώπησί Του καί νά τοῦ προσφέρουν τό δῶρο τῆς εὐγνωμοσύνης τους.

Οἱ ἄγγελοι προσφέρουν τόν ὕμνο. Καί αὐτοί ἀνέμεναν τήν σάρκωσι τοῦ Χριστοῦ, γιατί ἀγαποῦσαν τοὺς ἄν-

θρώπους και ἔλυποῦντο νά τούς βλέπουν μακριά ἀπό τόν Θεό. Μέ τήν ἐνανθρώπησι και ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ θά ἀποκοτοῦσαν ἄλλως τε και οἱ ἀγαθοί ἄγγελοι τήν ἀτρεψία στό ἀγαθό, δηλαδή μόνιμη τήν κατάστασι τῆς ἀγιότητος και ἀναμαρτησίας, ὅπως και περισσότερη μακαριότητα και δόξα.

Ἡ ἄλογος κτίσις πονοῦσε και στέναζε μέ τούς ἀνθρώπους και ἀνέμενε και αὐτή μέ λαχτάρα (ἀποκαρδοκία, Ρωμ. η´ 19) τήν ἀπελευθέρωσι τῶν ἀνθρώπων και αὐτῆς τῆς ἰδίας ἀπό τήν φθορά, τήν ὁποία κληρονόμησε μέ τόν ἄνθρωπο μετά τήν πτώσι του και τόν χωρισμό του ἀπό τόν οὐράνιο Πατέρα και Δημιουργό του, τήν πηγῆ τῆς ζωῆς.

Πολύ περισσότερο ἔπασχε ὁ λογικός ἄνθρωπος και ἀνέμενε τόν Ἐλευθερωτή. Γι´ αὐτό και ὁ ἄνθρωπος προσφέρει τό ἀνώτερο δῶρο στόν Χριστό πού γίνεται ἄνθρωπος, τήν Παρθένο Μητέρα Του.

Πράγματι, δέν εἶχαμε οἱ ἄνθρωποι τίποτε πολυτιμότερο νά προσφέρουμε στόν Θεό. Ἡ Παναγία μας εἶχε ἤδη προσφέρει ὀλοκληρωτικά τόν ἑαυτό της στόν Θεό και σάν καθαρῶτατο σκευός ἦταν ἔτοιμη νά δεχθῆ στά σπλάγχνα της τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ. Γι´ αὐτό και ὅταν στόν Εὐαγγελισμό της τῆς ἀνηγγέλθη ἀπό τόν ἀρχάγγελο Γαβριήλ ὅτι θά γίνῃ μητέρα τοῦ Χριστοῦ, μπορούσε μέ ἐμπιστοσύνη στόν Θεό νά ἀπαντήσῃ: «Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμά σου».

Δέν θά μπορούσαμε λοιπόν νά προσφέρουμε στόν Θεό τήν Παρθένο Μαρία, ἂν ἡ ἴδια δέν εἶχε προσφερθῆ σ´ Αὐτόν. Αὐτή ἡ ἔλευθερα προσφορά τῆς Παρθένου κατέστησε δυνατή τήν σάρκωσι τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός δέν θά παρεβίαζε τήν ἔλευθερία μας, νά σαρκωθῆ χωρίς τήν ἰδική μας ἀποδοχή. Ἡ Παρθένος μπορούσε νά σταθῆ ὡς ἐκπρόσωπός μας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ και νά πῆ στόν Θεό τό

ναί. Ἡ πράξις τῆς αὐτῆ εἶναι πράξις μοναδικῆς εὐθύνης, ἀγάπης καὶ ἐλευθερίας. Ἐδάνεισε στὸν Θεὸ ὅ,τι ὁ ἴδιος δέν εἶχε, τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, γιὰ νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος δέν εἶχε, τὴν θέωσιν.

Ἔτσι ἡ σάρκωσις τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι μόνο μία πράξις ἐλευθέρας προσφορᾶς τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ ἐλευθέρας προσφορᾶς τοῦ ἀνθρώπου στὸν Θεὸ διὰ τῆς Παρθένου.

Αὐτὴ ἡ ἐκατέρωθεν ἐλευθερία εἶναι ἡ προϋπόθεσις τῆς ἀγάπης. Ὁ Θεὸς προσφέρεται ἐλευθέρα χωρὶς τίποτε νὰ τὸν ἀναγκάζῃ καὶ ἡ Παρθένος ἀποδέχεται ἐπίσης ἐλευθέρα χωρὶς ἐξαναγκασμὸ τὴν δωρεά.

Ἡ Παρθένος δέν θά μπορούσε ἔτσι νὰ συνεργασθῆ μέ τὸν Θεὸ, ἐάν εἶχε τοποθετήσῃ ὡς περιεχόμενο τῆς ἐλευθερίας τῆς τὴν ἰδική τῆς ἐγωιστικὴ ἱκανοποίησι καὶ ὄχι τὴν προσφορὰ τῆς στὸν Θεὸ καὶ στὸν ἄνθρωπο.

Δίκαια λοιπὸν μακαρίζεται ἡ παρθένος ἀπὸ ὅλες τίς γενεές τῶν Χριστιανῶν πάντοτε, καὶ μάλιστα τίς ἅγιες αὐτές ἡμέρες, ὡς «αἰτία τῆς τῶν πάντων θεώσεως».

Συγχρόνως μᾶς ὑποδεικνύει τὸν δρόμο τῆς ἀληθινῆς ἐλευθερίας.

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος πλανήθηκε ἀπὸ τὸν διάβολο καὶ πίστευσε, ὅπως παλαιότερα ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐά, ὅτι ἡ ἐλευθερία του βρίσκεται στὴν αὐτονομίᾳ του καὶ στὴν ἀνταρσία του κατὰ τοῦ Θεοῦ. Μέ τὴν ἐγωιστικὴ αὐτὴ στάσι ὁ ἄνθρωπος χάνει τὴν δυνατότητα ἀληθινῆς κοινωνίας, ὄχι μόνο μέ τὸν Θεὸ καὶ Πατέρα του, ἀλλὰ καὶ μέ τοὺς συνανθρώπους του, καὶ ζῆ σέ μιά ἀφόρητη μοναξιά καὶ ὀρφάνια, πού τὴν βιώνει σάν ὑπαρξιακὸ κενό. Ἐνας νέος πού κάνει χρῆσι ναρκωτικῶν μέ διαβεβαίωσε ὅτι θά διέκοπτε τὰ ναρκωτικά, ἐάν δέν προσπαθοῦσε μ' αὐτὰ νὰ καλύψῃ τὸ ὑπαρξιακὸ του κενό.

Ἡ Παναγία Παρθένος καὶ ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς τῆς

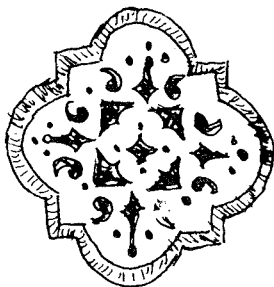
μᾶς προσκαλοῦν στήν ἐλευθερία τῆς ἀγάπης. Αὐτή ἡ ἐλευθερία περνᾷ ἀπό τόν Σταυρό. Δέν εἶναι ὁ εὐκολος δρόμος τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν παθῶν μας. Εἶναι ὁ δύσκολος δρόμος τῆς θυσίας, τῆς προσφορᾶς, τῆς νίκης κατὰ τοῦ ἐγωῖσμοῦ.

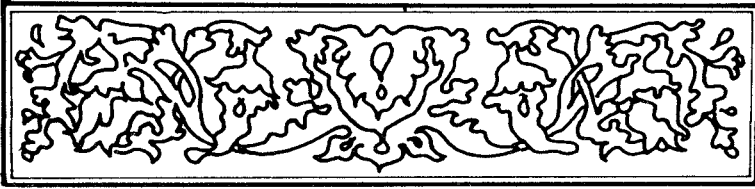
Ἐν ὀνόματι αὐτῆς τῆς ἐλευθερίας, πού παρελάβαμε ἀπό τό Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ μας καί τήν ἑλληνορθόδοξο παράδοσι τοῦ Γένους μας, δέν μπορούμε νά δεχθοῦμε θεσμούς, ὅπως π.χ. τίς ἀμβλώσεις, πού παρακάμπτουν τήν ἐλευθερία τῆς ἀγάπης καί υἱοθετοῦν σάν τρόπο ζωῆς τήν «ἐλευθερία» τοῦ ἐγωῖσμοῦ.

Διαλέγοντας ὡς τρόπο ζωῆς τήν ἐλευθερία τῆς ἀγάπης, ὅπως τήν ἐγκαινίασαν στόν κόσμο ἡ Παρθένος Μαρία καί ὁ μονογενῆς της Υἱός, ἔχουμε ἐμπρός μας πολύ ἀγώνα νά κάνουμε γιά νά τήν ἀποκτήσουμε. Αὐτός εἶναι ὁ ἀγώνας τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ. Ἀγώνας σταυρικός, ἀλλά καί χαροποιός, γιατί μᾶς φέρει τήν Ἀνάστασι.

Στόν ἀγώνα αὐτόν, πού καί σεῖς ἀγωνίζεσθε, εὐχόμεθα νά ἔχετε τήν Χάρι καί τήν εὐλογία τοῦ ἐν σηλαίῳ τεχθέντος ἐλευθερωτοῦ καί Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ διά τῶν πρεσβειῶν τῆς ὑπερευλογημένης Μητέρας Του καί Μητέρας μας Κυρίας Θεοτόκου.

Ἄγια Χριστούγεννα 1986

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Μέ τήν Χάρι τοῦ Σταυρωθέντος καί Ἀναστάντος Κυρίου μας ἐρωτάσαμε καί ἐφέτος τά ἅγια Πάθη καί τήν ἔνδοξο Ἀνάστασί Του.

Μᾶς δόθηκε γιά μιά ἀκόμη φορά στό διάστημα τῆς προσκαίρου ἐπιγείου ζωῆς μας ἡ δυνατότης νά γίνουμε θεαταί τῆς ἄκρας ταπεινώσεως καί εὐσπλαγχνίας Του πού ὑπερβαίνει τήν δυνατότητα τῆς λογικῆς μας κατανοήσεως.

Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ παραδίδεται εἰς τό σταυρωθῆναι.

Σέ κάθε φάσι τοῦ ἀγίου Του Πάθους βλέπουμε νά ἐγκαταλείπεται, ταπεινώνεται καί ἐξουδενώνεται περισσότερο ἀπό τοὺς ἀνθρώπους. Στόν Σταυρό κορυφώνεται ἡ ἀτίμωσις καί ἐξουδένωσις Του. Τελικά ἄπνους παραδίδεται στόν παγερό Τάφο.

Δέν ὑπάρχει κατώτερο σημεῖο ταπεινώσεως νά κατεβῆ ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. Κατέρχεται στά κατώτερα μέρη τῆς γῆς. Ὅλα αὐτά τά πάσχει ἀπό ἀγάπη γιά μᾶς τοὺς σταυρωτάς του καί ἀπό ἀγάπη καί ὑπακοή στόν Πατέρα. «Γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ Σταυροῦ» (Φιλιπ. β' 8).

Κανείς ἄνθρωπος δέν ταπεινώθηκε καί ἐξευτελίστηκε ποτέ, ὅσο ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Γιατί κανείς, ὅσο καί ἐάν ταπεινώθηκε, δέν ἦταν οὔτε ἀναμάρτητος οὔτε Υἱός τοῦ Θεοῦ.

Σ' αὐτή τήν ἐσχάτη ταπεινώσει τοῦ Τάφου ἀνατέλλει ἡ Ζωή.

«Προσκυνοῦμέν Σου τά πάθη Χριστέ, δεῖξον ἡμῖν καί τήν ἔνδοξόν Σου Ἐνάστασιν».

Θέλουμε νά ἀναστηθοῦμε μαζί Σου. Θέλουμε νά συμμεριστοῦμε τήν καινή καί ἄφθαρτο ἀναστημένη ζωή Σου. Θέλουμε μέ τό Φῶς τῆς Ἐναστάσεώς Σου νά διαποτίσης καί τήν ἰδική μας ὑπαρξί καί νά διαλύσης κάθε σκοτάδι πού ἐμφωλεύει μέσα μας. Θέλουμε νά γίνουμε τέκνα φωτός καί υἱοί τῆς Ἐναστάσεως.

Σέ εὐχαριστοῦμε γιατί στό Ἅγιο Βάπτισμα μᾶς ἔδωσες τήν χάρι νά συνταφοῦμε καί νά συναναστηθοῦμε μαζί Σου. Σέ εὐχαριστοῦμε γιατί μέ τά Ἅγιά Σου Μυστήρια συνεχῶς μᾶς μεταδίδεις τήν θεία Ζωή Σου.

Σέ εὐχαριστοῦμε γιατί μέσα μας ἐγκαινιάσες ἤδη τά σπέρματα τῆς Ἐθανασίας καί Ἐφθαρσίας.

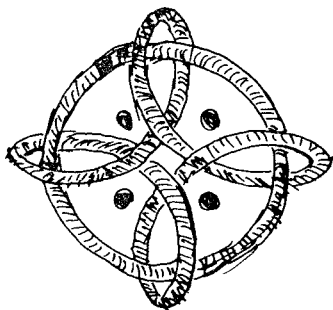
Δῶσε μας τήν Χάρι Σου κάθε ἡμέρα νά σταυρώνουμε διά τῆς μετανοίας τόν παλαιό ἄνθρωπο (μέ τά πάθη καί τίς κακές ἐπιθυμίες του) καί νά σηκωνόμαστε σέ μιά ἀναστημένη ζωή.

Ἐλευθέρωσέ μας ἀπό τά θανατηφόρα ἔργα τῆς ἁμαρτίας καί ἔνδυσέ μας μέ τόν φωτεινό Σου χιτῶνα.

«Ἐνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν Ἄγιον, Κύριον Ἰησοῦν τόν μόνον ἀναμάρτητον».

Αὐτῷ ἡ δόξα καί τό κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄμην.

Πάσχα Κυρίου 1987

**ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΣ
ΑΓΙΟΠΑΥΛΙΤΗΣ**

Τῇ 2α Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1987 ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀνδρέας Ἀγιοπαυλίτης, διατελέσας Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου.

Ὁ ἀείμνηστος Προηγούμενος ὑπῆρξεν ἄνθρωπος δραστήριος, ἀποφασιστικός καί «ζηλωτής καλῶν ἔργων», σκοπόν ἔχων τὴν ἰδίαν σωτηρίαν, καί τὴν προαγωγὴν καί τελειοποίησιν τῆς Ἀδελφότητος, καί τῶν συμφερόντων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου, τῆς ὁποίας δὶς προέστη, ἡγουμενεύσας ἐν πνεύματι ἀγάπης, διακρίσεως καί κατανοήσεως τοῦ ὑψηλοῦ καί ἱεροῦ ἀξιώματος τοῦ Ἡγουμένου.

Ἐκαλεῖτο κατὰ κόσμον Ἄγγελος Εὐαγγελᾶτος, καί ἐγεννήθη τῇ 22α Ἰανουαρίου τοῦ 1904 ἐν τῷ χωρίῳ Ἀγκῶν ἐπαρχίας Πάλλης τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας. Ὁ πατήρ του ἐκαλεῖτο Γρηγόριος, καί περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου αὐτοῦ ἦλθε καί ἐκάρη Μοναχός ἐν τῇ Μονῇ ἡμῶν, ἡ δέ μήτηρ του Βασιλική, τό γένος Σ. Παναγουλάτου. Ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας διεκρίνετο ἐπὶ σεμνότητι καί εὐσεβείᾳ, καί ἐγεννήθη ἐν τῇ ψυχῇ του ἡ ἐπιθυμία νά μονάσῃ. Ἡ ἐπιθυμία αὕτη ἠνδρώθη καί καταλείψας τὰ πάντα προσῆλθεν εἰς τὴν Ἱεράν ἡμῶν Μονήν τοῦ Ἁγίου Παύλου, κατὰ μῆνα Αὐγούστον τοῦ 1934.

Ἐνταῦθα ἔλαβε τὴν εὐχὴν τοῦ ρασοφόρου κατὰ τὴν 16ην Ἰανουαρίου 1935, τό δέ μέγα καί ἀγγελικόν σχῆμα περιεβλήθη τῇ 25ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός καί ἔτους. Τὴν 3ην τοῦ Φεβρουαρίου 1935 ἔλαβε τόν πρῶτον βαθμόν τῆς ἱερωσύνης χειροτονηθεὶς

Διάκονος υπό τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐφησυχάζοντος Ἐπισκόπου Μηλιτουπόλεως κυροῦ Ἱεροθέου, καί κατά τήν 28ην τοῦ μηνός Ἰουλίου, καθ' ἣν ἄγεται ἡ μνήμη καί πανήγυρις τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Παύλου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ, τοῦ καί κτίτορος ἡμῶν, ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος υπό τοῦ ἰδίου Ἀρχιερέως. Ἐξελέγη Προϊστάμενος τήν 4ην Ἰανουαρίου τοῦ 1944.

Κατόπιν ἀποφάσεως καί ἐκλογῆς υπό τῆς ἀδελφότητος τῆς Μονῆς, ἀνεδείχθη καί κατέστη Ἡγούμενος αὐτῆς τῇ 4ῃ Ἀπριλίου τοῦ 1960, διαδεχθεῖς τόν κοιμηθέντα ἐν Κυρίῳ Ἀρχιμανδρίτην Σεραφεῖμ, διατελέσαντα Ἡγούμενον ἐπί τεσσαράκοντα ἔτη.

Ἐ χρημάτισεν Ἡγούμενος κατά δύο περιόδους, πρῶτον ἀπό τῆς 4ης Ἀπριλίου τοῦ 1960 ὅποτε ἐξελέγη, μέχρι τῆς 8ης τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1962, καί δεύτερον ἀπό τῆς 3ης Ἰουνίου τοῦ 1969 ἕως τῆς 21ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1974.

Πρὶν ὅλων αὐτῶν ἀπεχώρησεν ἐν μικρόν διάστημα ἐκ τῆς Μονῆς, καί ἐχρημάτισεν ἀσκητῆς καί ἡσυχαστῆς, προσελθὼν εἰς τήν ἔρημον τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, καί ὑποταγείς εἰς τόν ἐκεῖ ἀσκούμενον καί ἡσυχάζοντα Μοναχόν, Γέροντα Γεράσιμον Μενάγιαν. Ἡ ἐνταῦθα ὑποταγή καί ὑπακοή τοῦ ἀειμνήστου ἦτο ὑποδειγματική, καθὼς ὁμολογοῦν πλείστοι ὅσοι ἐπιζῶντες ἀξιόπιστοι μάρτυρες. Εἰς τό μακάριον ἔργον τῆς ἐν Χριστῷ ὑπακοῆς ἦτο προθυμότητος, καί εἰς τὰς πνευματικὰς ἐπιδόσεις θερμός ζηλωτής. Ὡς ἱερεὺς ἐξυπηρετεῖ ὅλα τὰ παρεκκλήσια τῶν ἐρημητηρίων, ἱεουργῶν ὅπου ἐκαλεῖτο, ὡς καλὸς ὑποτακτικὸς διακεκριμένου Γέροντος. Ἀλλὰ καί τήν ἰδίαν Μονήν, ὅπου μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθεν, ἐξυπηρετήσεν ὡς ἱερεὺς καί ἐφημέριος ἐπὶ 22 συναπτά ἔτη, προσφέρων ὡς ἱερεὺς καί προϊστάμενος τὰς προθύμους αὐτοῦ ὑπηρεσίας, ὅπου ἦτο ἀνάγκη.

Ὁφείλομεν νὰ εἰπῶμεν ὅτι ὁ μακαριστὸς Προηγούμενος Ἀνδρέας, εἰς τό ἔργον τῆς ἀγάπης καί γενικῶς εἰς τὰ μοναχικά του καθήκοντα καί λοιπὰς ὑποχρεώσεις, ἦτο θερμὸς καί διαστής «καί ἐν λόγῳ καί ἐν ἔργῳ», διὰ τοῦτο ἠξιώθη ἰδιαίτερας εὐνοίας παρὰ τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, ἀξιώθεις νὰ ἴδῃ αὐτὴν κατά τόν ἐξῆς τρόπον:

Ἀποχωρήσας τῆς πρώτης ἡγουμενείας, ἠθέλησε νά ἡσυχάσῃ ἐπ' ὀλίγον καί ἀπεσύρθη εἰς τό ἐν Μονοξυλίτῃ Μετόχιον τῆς ἡμετέρας Μονῆς. Εὕρισκόμενος καί ἡσυχάζων ἐκεῖ, ἔτυχε θείας ἐμφανείας τῆς Κυρίας Θεοτόκου, τήν ὁποίαν ὑπερευλαβεῖτο, καί κάθε στιγμήν τά πάντα ἀνέθετεν εἰς τήν χάριν της.

Ἡμέραν τινά, κατόπιν φοβερᾶς κακοκαιρίας, ἐσκέφθη ὅτι λόγω τῆς σφοδρᾶς θαλασσοταραχῆς, ἥτις συνέβη τήν προτε-
ραιάν, ἡ θάλασσα θά εἶχεν ἐκβράσει διάφορα ξύλα, ὡς συμβαί-
νει εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, ἅτινα θά τοῦ ἐχρησίμευον ὡς
«προσανάμματα» διά τήν φωτιάν! Ἄλλ' ἐπίσης, ἐν τῇ ἀγάπῃ
του, ἐσκέφθη ὅτι δυνατόν νά συνέβῃ κακόν τι εἰς τίνα καί εἶχεν
ἀνάγκην βοηθείας.

Κατελθών, λοιπόν, εἰς τόν αἰγιαλόν μέ τάς σκέψεις αὐτάς,
καί συλλέγων τά διάφορα ξύλα, εἶδεν ἀνθρωπίνην σκιάν καθη-
μένην ἐπάνω εἰς θράχον, κειμένην εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν τοῦ
τόπου ὅπου εὕρισκετο.

Ἄστραπιαίως ἡ σκέψις του ἐπιβεβαίωσεν τοὺς λογισμοὺς
του ὅτι πρόκειται περί ναυαγίου, καί ἔσπευσεν εἰς τήν διαφαι-
νομένην ἀνθρωπίνην μορφήν, διά νά παράσῃ τήν βοήθειάν
του. Φθάσας εἰς μικράν ἀπόστασιν, ἐκπληκτος βλέπει ὅτι τό
φαινόμενον ἦτο ἀληθινόν, ἀλλά καί παράδοξον, διότι ὁ ἄνθρω-
πος οὗτος ἦτο γυνή – Μοναχή, ἥτις ἐκάθητο ἔχουσα ἀνά χεῖ-
ρας βιβλίον ἀνοικτόν καί γραφίδα.

Ἐκπληκτος, ἐπαναλαμβάνω, καί ἐν ἀπορίᾳ εὕρισκόμενος
ἔρωτᾷ διά τῆς ἰδιαζούσης προφορᾶς τῶν Κεφαλλήνων: «Τί θές
ἐσύ ἐδῶ, κυρά μου; Θέλεις καμμιά βοήθεια;» διότι ἐσκέφθη ὅτι
ἐπρόκειτο περί σωθείσης ἐκ ναυαγίου. Τοῦ ἀπαντᾷ ἡ φαινομένη
Μοναχή: «Ὅχι, δέν θέλω βοήθεια· ἐγώ εἶμαι ἡ Κυρά τοῦ τό-
που, καί αὐτή τήν δουλειά κάνω, ἀπό τήν μία ἄκρη τοῦ Ἁγίου
Ὁρους ἕως τήν ἄλλην». «Καί τί εἶναι, κυρά μου, τά βιβλία αὐ-
τά πού κρατᾷς;» «Τά βιβλία εἶναι εἰσόδου, ἐξόδου καί παραμο-
νῆς τῶν πατέρων τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἄλλά, καί αὐτό πού βλέ-
πεις τό βιβλίον, εἶναι γραμμένα τά ὀνόματα αὐτῶν πού παραμέ-
νουν καί τελειώνουν εἰς τό Ἁγιον Ὅρος· εἶναι γραμμένα εἰς
τήν βίβλον τῆς ζωῆς».

Εἰς τοὺς λόγους τούτους μὴ δώσας τὴν δέουσαν προσοχὴν ὁ μακαριστός, καὶ εἰπὼν εἰς αὐτὴν ὅτι ἂν ἔχη ἀνάγκην δύναται νὰ τὴν βοηθήσῃ, καὶ λαθῶν τὴν ἀρνητικὴν αὐτῆς ἀπάντησιν ἀπεμακρύνθη, καὶ ἤρχισεν τὸν ἀνηφορικὸν δρόμον πρὸς τὸ οἶκμα τοῦ Μετοχίου, ἀναλογιζόμενος τὸ ἐπεισόδιον καὶ τὴν μεταξὺ των στιχομυθίαν.

Φθάσας εἰς τὸ Κελλίον περὶ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, ἐσῆλθεν εἰς τὸν ναῖσκον τοῦ Μετοχίου, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ θαυματουργοῦ Ἱεράρχου Ἀγίου Νικολάου, τὸν ὁποῖον ἰδιαιτέρως ἠύλαβεῖτο, καὶ παρὰ τοῦ ὁποίου καινὰ καὶ παράδοξα ἔπαθε καὶ εἶδεν, διὰ νὰ κάμῃ Ἑσπερινόν. Αἱ σκέψεις του πολλαί καὶ ποικίλαι, ἐξαίφνης ἐσταμάτησαν ἀφ' ἧς στιγμῆς οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔπεσαν ἐπὶ τῆς ἱερᾶς εἰκόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ τέμπλου. Αἰσθήματα ἀνάμικτα τρόμου καὶ χαρᾶς τὸν κατεῖχον ἐκείνην τὴν ὥραν. Ἀστραπιαίως ἠ σκέψις του ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, ἀναλογιζόμενος τὰ διατρέξαντα, ἢ ψυχὴ του ἠσθάνετο πολλὴν πνευματικὴν ἀγαλλίασιν, ὁ νοῦς του ἐκαθαρίσθη καὶ τὸ σῶμά του ἐκείνην τὴν ὥραν ἀνεκαινίσθη ὡς αὐτοῦ.

Ἐγκαταλείψας τὸν Ἑσπερινόν, παρ' ὄλον τὸν κόπον τῆς ἀνόδου, ὑπὸ καυστικὸν ἥλιον, μὲ ψυχὴν τρέμουσαν καὶ ἀγαλλομένην τρέχει νὰ πιστοποιήσῃ καὶ πάλιν τὸ θαῦμα τὸ ἐξαίσιον, ὃ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ του καὶ τὰ ὄτα του ἤκουσαν. Δέν ἐφοβήθη, παρὰ τὴν ἡλικίαν του, τὸν σχετικῶς ἀνώμαλον δρόμον, μόνον ἔτρεχε νὰ προλάβῃ Αὐτὴν, ἣν ἠύλαβεῖτο σφόδρα, Αὐτὴν πού ὑπερηγάπα, Αὐτὴν πού τῆς εἶχεν ἀναθέσει τὰ πάντα, Αὐτὴν τὴν σωτηρίαν του, τὴν ἐλπίδα του. Ἀσθμαίνων καὶ ἐμπλεως χαρᾶς, κατέρχεται εἰς τὸν αἰγιαλόν, κάθιδρος μὲν τὸ σῶμα, ἀλλὰ θάλλων καὶ δροσιζόμενος νοερῶς τῇ ψυχῇ. Δυστυχῶς ὁμως, εἶρε τὸν βράχον κενόν. Ἡ παράδοξος γυνὴ μὲ τὰ βιβλία εἶχεν ἐξαφανισθῆ. Στρέφων τὰ βλέμματα τῆδε κακεῖσε ἀνεζητεῖ αὐτὴν, ἀλλὰ ματαίως. Λύπη τὸν κατέλαβε μεγίστη. Ἀνεμνήσθη τὰς ἀμαρτίας του, καὶ τὴν ἐκ τούτων ἀπώλειαν τοῦ οὐρανοῦ θεάματος, ὃ ἐκ δευτέρου ἠλπίζε νὰ ἴδῃ. Μὲ αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, καὶ μὲ κρυφίαν χαρὰν καὶ λύπην ἐπλησίασεν

εις τόν θράχον. Αϊφνης ή κατασχοῦσα πρὸς στιγμὴν αὐτόν λύπη μετεστράφη εἰς χαρὰν ἀνεκλάλητον. Οὐράνιος εὐωδία ἐχύθη ἐκείνην τὴν ὥραν, ὡς νὰ ἤνοιξαν ἀλάβαστρον μύρου πολυτίμου, καὶ εὐωδίασε πᾶσαν τὴν περίξ ἀτμόσφαιραν, καὶ αὐτόν τοῦτον περιέλουσε. Δάκρυα χαρᾶς καὶ κατανούξως ἀνέβλυσαν οἱ ὀφθαλμοὶ του. Ἡ Κυρία Θεοτόκος ἐβεβαίωσε τὴν ἐκεῖ παρουσίαν καὶ ἐμφάνισίν της διὰ τῆς ἀνεκλαλήτου καὶ οὐρανίου εὐωδίας, ἥτις κατηύφρανε τὴν ψυχὴν του καὶ ἐπληροφόρησε τὸν νοῦν του ὅτι εἶδε τὴν Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον, τὴν ἐλπίδα καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν «πρόσωπον πρὸς πρόσωπον», τὴν γλυκεῖαν ἔφορον καὶ προστάτιδα τοῦ Ἁγιωνύμου ἡμῶν Τόπου.

Λαβὼν τὴν ἀσφαλῆ πληροφορίαν διὰ τῆς ἀρρήτου εὐωδίας καὶ ψυχικῆς χαρᾶς ὅτι ἡ ἐμφανισθεῖσα Μοναχὴ μὲ τὸ βιβλίον εἰς τὰς χεῖρας ἦτο ἡ Παναγία μας ἡ φρουροῦσα καὶ σκέπουσα καὶ φυλάττουσα ἡμᾶς ἐν παντί καὶ πάντοτε, ἐπέστρεψεν ἀγαλλόμενος ἐν κρυφίᾳ καὶ «ἀνεκλαλήτῳ» χαρᾷ εἰς τὸ Κελλίον. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν ναόν, ἠσπάζετο μετὰ δακρῶν καὶ πολλῆς χαρᾶς καὶ εὐλαθείας τὴν ἁγίαν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, εὐχαριστῶν αὐτὴν καὶ ὑποσχόμενος περισσοτέραν ἀγάπην καὶ ὑπακοὴν εἰς τὰ προστάγματα τοῦ Υἱοῦ της καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

Ἡ μυστικὴ αὕτη ὀπτασία καὶ ἐμφάνεια τῆς Παναγίας μας, ἔδωσε πολλὴν χάριν καὶ δύναμιν εἰς τὸν μακαριστὸν Προηγούμενον, ὅστις ἠῤῥησε σφόδρα τὴν εὐλάβειάν του καὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν «Κυρά» του, καὶ αὕτη τὸν ἠξίωσεν ἀσφαλῶς, τῆς μερίδος τῶν ἐκλεκτῶν ἐν οὐρανοῖς, ἡ δὲ ἀναχώρησις του ἐκ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου, ἐγένετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς της, ἥτοι τὴν ἡμέραν τῆς Ὑπαπαντῆς, καθ' ἣν ἑορτάζει ἡ Ἱερά ἡμῶν Μονή. Τὸ ἥσυχον τῆς κοιμήσεώς του καὶ ἡ ἡρεμία τοῦ προσώπου του ἐφάνερον τὴν ἰδιαιτέραν εὐνοίαν πρὸς αὐτόν τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ἥτις γράφει τοὺς παραμένοντας, τοὺς εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτῆς «Περιβολιοῦ».

Αὐτὰ διηγήθη ἐν ἐξομολογήσει εἰς τὸν Πνευματικόν αὐτοῦ Πατέρα Ἱερομόναχον Διονύσιον Μικραγιαννανίτην, ὅστις ἀπε-

κάλυπεν αὐτά, μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ ἀειμνήστου Προηγουμένου, πρὸς παράκλησιν καὶ παρηγορίαν, ἀλλὰ καὶ οἰκοδομὴν καὶ στηριγμὸν τῶν ἀδελφῶν, ἐμφαίνοντα καὶ τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τοῦ μεταστάντος.

Εἶθε ἡ Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος, ἡ ἐλπίς καὶ σωτηρία πάντων ἡμῶν, νά ἀξιῶσῃ πάντας ἡμᾶς τῆς οὐρανοῦ βασιλείας, διὰ τῶν Μητρικῶν αὐτῆς παρακλήσεων καὶ δεήσεων πρὸς τὸν εὐσπλαγχνον Υἱὸν τῆς καὶ Θεὸν ἡμῶν Σωτῆρα Χριστόν.

Ἄμην.

**Ἄρχιμανδρίτης Παρθένιος Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς
τοῦ Ἁγίου Παύλου**

Ο ΓΕΡΩΝ ΝΕΣΤΩΡ ΓΡΗΓΟΡΙΑΤΗΣ

Δημοσιεύουμε κατωτέρω βιογραφία του μακαριστού Γέροντος Νέστορος πού επί ἔτη διετέλεσε οἰκονόμος τοῦ Μετοχίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας πού εὑρίσκεται στή Βούλτσιστα (νῦν Λιβάδιον) πλησίον τοῦ Κολινδρουῦ Νομοῦ Πιερίας.

Ἡ διήγησις ἔχει ἀξία γιατί γράφεται ἀπό τόν αὐτόπτη μάρτυρα καί βοηθό τοῦ Γέροντος Νέστορος π. Ἀνδρέα Γρηγοριάτη καί γιατί ἀφορᾶ μία πολύ κρίσιμο περίοδο τῆς προσφάτου ἐθνικῆς ἱστορίας τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Ἀναδεικνύεται ἡ πρὸς ὄλους εὐαγγελική ἀγάπη καί φιλανθρωπία τοῦ π. Νέστορος.

Ὁ π. Ἀνδρέας διηγεῖται τά γεγονότα μέ τήν διακρίνουσα τούς παλαιούς Ἀγιορεῖτες ἀπλότητα καί εἰλικρίνεια.

Ὁ Γέρον Νέστωρ Μοναχός, κατά κόσμον Θεόδωρος Ζαρεψόπουλος, κατήγετο ἀπό τήν Ἀνδρίτσεινα Ὀλυμπίας τοῦ νομοῦ Ἡλείας Πελοποννήσου. Εἰς τήν Ἱεράν ἡμῶν Μονήν ἤλθε τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1907 εἰς ἡλικίαν 20 ἐτῶν καί τό 1909, τήν 23ην Δεκεμβρίου ἐκάρη μοναχός μεγαλόσχημος μετονομασθεῖς Νέστωρ Μοναχός.

Ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας ἔμεινε ὀρφανός ἀπό πατέρα καί ἔμαθε τήν τέχνην τοῦ ὑποδηματοποιοῦ. Ὑπερπηθήσας ὅλα τά ἐμπόδια πού τοῦ εἶχον παρουσιασθῆ καί ἐλθών εἰς τήν Ἱεράν ἡμῶν Μονήν, μετὰ τήν κανονικήν του δοκιμήν ἐκάρη μοναχός. Καθ' ὄλον τό μακρόν διάστημα τῆς ἐν τῇ Μονῇ βιοτῆς του οὐδέποτε ἔμεινε χωρίς διακόνημα, ἐν οἷς καί τό ὑποδηματοποι-

εἶον. Ἦτο εἰς ἄκρον φιλάδελφος καί, ὅταν ἦτο ὑποτακτικός, εἶχε τελείαν ὑπακοήν καί, ὅταν εἶχε τήν διεύθυνσιν τοῦ διακονήματος, οἰκονομοῦσε τούς ὑποτακτικούς του μέ ἄκραν ἐν Χριστῷ ἀγάπην καί ὑπομονήν, ὥστε ὅλοι τόν ἐσέβοντο καί τόν ἀγαποῦσαν ὡς πατέρα. (Εἰς αὐτό ἔχω πείραν διότι ὑπηρέτησα μαζί του). Νέος ἔτι ὢν ἐξελέγη διά τήν ἱκανότητά του προϊστάμενος τῆς Μονῆς καί ἀμέσως οἰκονόμος τοῦ μεγάλου Μετοχίου μας Βουλτσιστα τοῦ νομοῦ Πιερίας, ἔνθα ἐπί δύο φορές ὡς οἰκονόμος ὑπηρέτησεν ἐπί πολλά ἔτη. Τήν δευτέραν φοράν ὑπηρέτησεν εἰς χρόνους δυσκόλους καί χαλεπούς, κατά τόν Δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον καί τήν Κατοχήν ἐπί δώδεκα συνεχῆ ἔτη (1936-1948). Ἐβοήθησε μεγάλως ἐπισιτιστικῶς τήν Μονήν κατά τήν πενταετίαν τῆς πείνης, δι' ἀποστολῆς τῶν ἀναγκαίων τροφίμων, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἀδελφοί τῆς Μονῆς νά μή αἰσθανθοῦν τήν ἐκ τῆς πείνης δεινότητα, ὡσαύτως καί οἱ ἐργαζόμενοι λαϊκοί καί οἱ διερχόμενοι ὡς προσκυνηταί· ἀλλά καί πολλές ἐλεημοσύνας ἔδωσε τό Μοναστήρι εἰς μοναχοῦς καί λαϊκοῦς.

Εἰς τό ὑπ' ἀριθμόν 235 χειρόγραφον τῆς βιβλιοθήκης διαβάζομεν ὅτι οἱ Γερμανοί ἔφεραν μαζί τους καί τήν δυστυχία. Τόν χειμῶνα τοῦ 1942 ἔγιναν μεγάλοι παγετοί καί μεγάλη πείνα. Κάθε ἡμέρα διήρχοντο ἐκ τοῦ Μετοχίου 10 ἕως 15 ἄτομα καί ἀργότερα ἔφθασαν τούς 20 ἕως 30. Αὐτοί ἤθελαν νά φάγουν καί ὁ Γέρο-Νέστωρ διέταξε τόν ἀδελφό μάγειρο νά δίδῃ εἰς ὅλους γενικῶς ψωμί καί προσφάγι, δηλαδή τυρόν ἢ ἐλαίας. Καί αὐτοί πού ἔμεναν τό θράδυ, ἔτρωγαν φαγητό μαζί μέ τούς ὑπαλλήλους, καθῶς ἀναφέρουν οἱ ἐπιστολές τοῦ Γέροντος Νέστορος πρὸς τήν Μονήν ἀπό 24ης Ἰανουαρίου 1942. Τό σιτάρι, κατά τούς ὑπολογισμούς τοῦ Γέροντος Νέστορος δέν ἔπρεπε νά φθάσῃ οὔτε μέχρι τόν Ἀπρίλιον, διά τούς πατέρας πού ἦταν εἰς τό Μετόχι καί διά τούς ὑπαλλήλους. Πλήν ὅμως ὁ Γέρο-Νέστωρ ἔχων στερεάν πίστιν ὅτι ἡ Παναγία μας δέν θά μᾶς ἀφήσῃ νά πεινάσωμεν, ἔλεγε νά μή ἀφήσωμεν κανένα νά φύγῃ νηστικός· ἀκόμη καί ἀπό τά γειτονικά χωριά ἤρχοντο καί τοῦ ζητοῦσαν ἐλεημοσύνη καί τούς ἔδιδε. Τό θαῦμα ἔγινε καί τό σι-

τάρι μᾶς ἔφθασε μέχρι τήν 1ην Ἰουνίου παλαιοῦ ἡμερολογίου, ὅπου ἐβάλαμε θέρος· καί τήν πρώτην ἡμέραν ἔστειλε δύο ἀραμπάδες (ἀμάξια μέ θόδια) στήν Μελίκη Ἡμαθίας πού ἦτο ἡ ἀλωνιστική μηχανή καί ὁ ἀλευρόμυλος καί τήν ἐπομένην ἡμέραν εἶχομεν ἀλεύρι τῆς νέας ἐσοδείας. Ἄλλά καί εἰς τήν Μονήν ἔστειλε ἀρκετόν σιτάρι καί ἄλλα εἶδη σέ δύο καϊκιές, μία ἀρχᾶς τοῦ Σεπτεμβρίου καί μίαν τόν Νοέμβριον καί μάλιστα εἰς καιρόν πού οἱ Γερμανοί εἶχον ἀπαγορεύσει τόν πλοῦν διά θαλάσσης. Ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὁμως ἐσκέπασε καί τά δύο καϊκια καί δέν τά εἶδον οἱ Γερμανοί. Οἱ πατέρες τῆς Μονῆς λαβόντες τά τρόφιμα ἐτέλεσαν ἕκτακτον ἀγρυπνίαν εἰς δόξαν τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ ἡμῶν καί ἔψαλλον τόν Κανόνα τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Παντανάσσης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί Ἀειπαρθένου Μαρίας καί τοῦ μεγάλου Προστάτου Ἁγίου Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ. Εἰς τό μέσον τῆς ἀγρυπνίας ὁ Γέρων Βαρλαάμ ἐστάθη κάτωθεν τοῦ μεγάλου πολυελέου ὄρθιος καί ἀσκεπής καί ἐτράβηξε ἕνα κομβοσχοίνιον δι' εὐχαριστίαν καί διά τήν προστασίαν τοῦ Μετοχίου καί τῶν πατέρων πού ὑπηρετοῦσαν ἐκεῖ. Κατά τόν ἴδιον τρόπον καί οἱ πατέρες ὄρθιοι καί ἀσκεπεῖς τραβοῦσαν τό κομβοσχοίνιον τῶν καί νοερώς ἐπανελάμβανον ὅ,τι ἔλεγε μεγαλοφώνως ὁ Γέρων Βαρλαάμ.

Ἀπό τήν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν τοῦ 1943 ἄρχισαν οἱ ἀνταρτοπόλεμοι εἰς τήν περιφέρειαν ἐκείνην. Ὁ Γέρο-Νέστωρ κατάφερε ὥστε νά μή πάρουν ὄπλα οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Λιβαδίου καί ἔτσι ἐγλύτωσαν. Ἐπίσης ἐγλύτωσε τόν υἱόν τοῦ Ἀποστόλου Παυλοπούλου πού μέ μία κλωτσιά τοῦ ἀλόγου του ἐκόλλησε τό πέταλο στό κεφάλι του καί φαίνεται τό σημάδι τοῦ τραύματος ἀκόμη· τοῦ προσέφερε τās πρώτας βοηθείας, τοῦ ἔδωσε καί χρήματα νά πάη στήν Θεσσαλονίκη καί ἔτσι τό παιδί ἐσώθη. Ἀκόμη καί ἀντάρτας ἔσωσε. Εἰς τόν κ. Κωνσταντῖνον Τσακάραν προσέφερε ἐπί δύο φορές τās πρώτας βοηθείας εἰς τά τραύματά του· τήν πρώτην πού ἦλθεν ἀπό τήν Ἱεράν Μονήν τῶν Ἁγίων Πάντων καί τήν δευτέραν ἀπό τήν μάχην τῶν Παλατισιῶν· καί τās δύο φορές τόν ἐφώναξαν στό δάσος. Γενικῶς ἦτο δι' ὅλους ὁ καλός Σαμαρείτης ἀνεξαρτήτως φρονημά-

των τῶν ἀνθρώπων καί βιοτικοῦ ἐπιπέδου.

“Όταν τήν πρώτην Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν τοῦ 1944 ἐγκατεστάθησαν οἱ ἐθνικόφρονες ὀπλίται ἐκ τοῦ χωρίου Κοῦκος Πιερίας εἰς φυλάκια στό Μετόχι καί στό χωριό Λιθάδι ἐπήραν τόν Ἀπόστολο Παυλόπουλο, τόν δημοδιδάσκαλο Θεόδωρο Ἀσλανίδη καί τόν Βασίλειο Παυλόπουλο καί τοὺς ἐπήγαν εἰς τό χωρίον Κοῦκον διά νά τοὺς δικάσουν. Τότε εἰδοποιηθεῖς ὁ Γέρο-Νέστωρ ὑπό τοῦ Δημητρίου Βασιλείου Παυλοπούλου, μετέβη εἰς Κολινδρόν καί μέ τόν ὑπαρχηγόν τῶν Κουκιωτῶν, ἔγραψαν καί οἱ δύο εἰς τόν Κοῦκον, εἰς τόν ἀρχηγό Κισάμ-Μπατζάκ καί ἔτσι τοὺς ἀπελευθέρωσε. “Όταν τήν ἄλλην ἡμέρα ἦλθε ἀπό τόν Κολινδρόν ὁ Γέρο-Νέστωρ, ἦλθον καί τόν εἰδοποίησαν ἐπειγόντως ὅτι ἡ φρουρά τοῦ χωριοῦ λεηλατεῖ τήν οἰκίαν τοῦ Ἀποστόλου Παυλοπούλου. Τότε αὐτός μετέβη αὐτοπροσώπως καί ἐξεδίωξε τοὺς ἄρπαγας.

“Όταν τόν Σεπτέμβριον εἰδοποίησεν ἀπό τήν Μεθώνην ὁ Γέρων Βαρλαάμ νά στείλωμεν τήν ἐσοδειάν οἱ ἰθύνοντες κατῶτεροι δέν μᾶς ἔδιδαν ἄδειαν ἐξαγωγῆς. Τότε ὁ Γέρο-Νέστωρ ἔστειλε τοὺς Γέροντες Ζαχαρίαν καί Μακάριον εἰς τό ἀρχηγεῖον τους, εἰς τό χωρίον Ρυάκια (Ράντενη). Αὐτοὶ τοὺς ἐδέχθησαν καί τοὺς ἔδωσαν ἄδεια. Τήν ἴδια βραδυά, κατὰ τό μεσονύκτιον, ἔστειλεν ὁ κ. Σωτήριος Κομπατσιάρης ἀπό τόν Κολινδρό καί τό χωρίον Λόντζιανο (Παλιάμπελα) βοϊδάμαξα καί ζῶα, ὀλόκληρον καραβάνι καί μετέφεραν ποσότητα τροφίμων καί λίαν πρωῖ, ἐνώπιον τῆς γερμανικῆς φρουρᾶς ἐν Μεθώνη, φορτώθηκαν, καί τό καῖκι ἔφυγε καί ἔφθασε αἰσίως εἰς τήν Μονήν. Τό μεσημέρι καταφθάνουν ἀπό τό ἀρχηγεῖον τῶν κομμουνιστῶν καί λέγουν, ὅτι τά πράγματα νά μή φύγουν διότι τοὺς χρειάζονται κ.λ.π. Ἀλλά ὁ Ἅγιος Νικόλαος εἶχε κάνει τό θαῦμα του καί προστάτευσε τά παιδιά του.

“Όταν τό 1944 κατέλαβον οἱ κομμουνισταί τήν Θεσσαλονίκη, σέ ὅλα τά χωριά ἔκαμαν Δοξολογία καί κατόπιν ἐμάζεψαν ὅλην τήν ἀφρόκρεμα τῶν ἀντιφρονούντων ἀπό τά χωριά, τοὺς ἔφεραν καί τοὺς ἔκλεισαν στήν Ἱερά Μονή τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ἡ ὁποία ἀνήκει στό Μετόχιόν μας. Τούς μέν 150 ἔ-

βαλαν μέσα εις τήν ἐκκλησίαν καί τούς ὑπολοίπους εις τά ἐρειπωμένα κελλιά. Ὁ Γέρο-Νέστωρ τούς ἔστειλε ὅ,τι ἤθελαν καί κάθε Κυριακή πού ἔκαναν Θεϊάν Λειτουργίαν (διότι εἶχαν κρατούμενον ἱερέα τόν παπᾶ-Κωνσταντῖνον ἀπό τό Νεόκαστρον) τόν μοναχό μάγειρο καί τούς ἐπήγαινε τάς γραπτάς εἰδήσεις πού τοῦ ἔφερναν οἱ οἰκεῖοι τῶν κρατουμένων. Αὐτός ὁ μοναχός ἔδιδε ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τάς σημειώσεις εις τόν Σωτήριον Κομπατσιάρην πού ἦταν καί αὐτός κρατούμενος καί ὁ Ἰδιος ἔδιδε στόν μοναχό ἄλλες σημειώσεις ἀπό τούς κρατουμένους, ὅ,τι ἤθελε ὁ καθένας τους. Ὁ ἀρχηγός τῶν δέκα πολιτοφυλάκων πού τούς ἐφύλαγαν, ἐπήγαινε εις τό Μετόχιον φορῶντας τήν στολήν του διά περίπατον καί ὁ Γέρο-Νέστωρ τόν ἐπεριποιεῖτο καί τοῦ ἔλεγε διάφορες ἱστορίες θρησκευτικοῦ περιχομένου πού τόν ἀνέπαυον. Δι' αὐτό εἴμασταν ἐλεύθεροι, μάλιστα, ὅταν ἐπήγαινε ὁ Γέρο-Νέστωρ, ὠμιλοῦσε ἐλεύθερα μέ τούς κρατουμένους καί, ἐνῶ εἶχε διαταγή ὁ ἀρχηγός νά φυλακίσῃ μέ τούς ἄλλους κρατουμένους καί τόν Γέροντα Νέστορα, δέν τό ἔκαμε, λόγω τῶν ὑποχρεώσεων πού αἰσθανόταν. Ἀλλά καί ἡ μή ἐκτέλεσις τῶν 72 ἐκ τῶν 300 κρατουμένων ὠφείλετο, κατά μέγα μέρος, εις τάς μυστικές καί τολμηράς ἐνεργείας τοῦ Γέροντος Νέστορος (συμφώνως πρός τάς γραπτάς σημειώσεις τοῦ Σωτηράκη Κομπατσιάρη πρός τόν γράφοντα).

Τήν 1ην Ἰανουαρίου 1945 (παλαιόν ἡμερολόγιον) μετέφερον τούς κρατουμένους εις τήν Ἱεράν Μονήν Παναγίας Μακρυρράχης, ἄνωθεν τοῦ Κολινδροῦ καί ἀπό ἐκεῖ τούς ἀπελευθέρωσαν μέ τήν σύμβασιν τῆς Βάρκιζας.

Ὁ Προφήτης Ἡλίας τούς ἐφύλαξε ὑγιεῖς εις τήν Μονήν του, παρ' ὄλην τήν βαρυχειμωνιά. Δι' αὐτό οἱ κρατούμενοι καί δῆ οἱ 18 πού ἦσαν Κολινδρινοί καθιέρωσαν νά εορτάζουν τόν Ἅγιο κάθε χρόνο πανηγυρικῶς. Ἰδιαιτέρα ἡ μνήμη του τήν πρώτην χρονιά, μετά τήν ἀπόλυσίν τους, ἦτο κάτι τό πρωτοφανές εις ἐκδηλώσεις. Μάλιστα ἐκτός τῆς ἐκκλησίας καί εις τούς τοίχους αὐτῆς ἐκρέμασαν πλέον τῶν 20 χαρτίνων πινακίδων πού ἔγραφαν ἐγκωμιαστικάς ἐκφράσεις πρός ἐξύμνησιν τοῦ Γέροντος Νέστορος, ὅπως π.χ. ὁ Καλός Σαμαρείτης, ὁ ἄνθρω-

πος του Θεού, ο παρηγορητής των θλιβομένων, ή παρηγορία των άδικουμένων, ο άξιος Μοναχός κ.λ.π. Είς τό τέλος της Θείας Λειτουργίας έξεφώνησαν λόγους υπέρ του Γέροντος Νέστορος και της συνοδείας του.

Μας έλεγαν οί άρχηγοί των κομμουνιστών ότι πολλές φορές είχαν έτοιμασθή με πολλήν δύναμιν να καταλάβουν τό Μετόχιον, τότε πού μέσα έμεναν 50-60 όπλίται Κουκιώται και, εάν δέν μπορούσαν να τό καταλάβουν, να τό κάψουν. Άλλά τήν τελευταία στιγμή παρουσιάζετο άλλη έπείγουσα ανάγκη και έματαιώνε τό σχέδιό τους. 'Ο "Άγιος Νικόλαος έκανε πάντοτε τό θαύμα του και έπροστάτευε τά παιδιά του.

Τό "Άγιον Πάσχα του 1945 έστειλε ο Γέρο-Νέστωρ στό Μοναστήρι πολλά αυγά και γιαούρτι και άλλα τρόφιμα. Τόν Νοέμβριον του 1946 ήλθαν οί άντάρτες και μάς επήραν διάφορα τρόφιμα και τά εφόρτωσαν σε τέσσερα ζώα του Μετοχίου και επήραν και δύο λαϊκούς υπαλλήλους, να τά συνοδεύσουν και εφοθέρισαν τόν Οικονόμο Γέρο-Νέστορα να μη ειδοποιήση τήν άστυνομία, πριν έλθουν τά ζώα. Οί άντάρτες, μόλις εφθασαν κάτωθεν του χωρίου Συκιά Πιερίας, εβγαλαν τά πουλόβερ από τους υπαλλήλους και τά επήραν. Στους ίδιους δέ είπαν να περιμένουν εκεί, έως ότου τους επιστρέψουν τά ζώα. Οί υπάλληλοι όμως εκρύωναν και φεύγοντας ήλθαν στό Μετόχι. Μετά δύο ημέρας ήλθαν τά ζώα. 'Ο Γέρο-Νέστωρ ειδοποίησε μετά 15 ώρες τήν άστυνομία Κολινδρού, της οποίας ο Διοικητής δυσαρεστηθείς διά τήν καθυστέρησιν, ειδοποίησε τόν Γέρο-Νέστορα να εμφανισθή ενώπιόν του. Πράγματι τόν έπεσκεφθη και ο Διοικητής τόν απέστειλε με άλλους κρατουμένους διά νυκτός εις τό τμήμα μετεγωγών Θεσσαλονίκης. Έκει είδεν εις τόν ύπνον του τόν Κτήτορα της Μονής μας "Όσιον Γρηγόριον, ο οποίος του είπε επί λέξει: «Μή στενοχωρήσαι Γέροντα, αύριο θά είσαι ελεύθερος» και πράγματι τήν έπομένην ήλευθερώθη ο Γέρο-Νέστωρ τή ενεργεία των Σωτηρίου Κομπατσιάρη και Κωνσταντίνου Τσακάρα πού είχαν έλθει από τό Κάιρο και είχαν μεγάλην θέσιν εν Θεσσαλονίκη.

Τό Μετόχι έλεηλατήθη αρκετές φορές από τους άντάρτες,

ἀλλ' ὁ γέρον Νέστωρ κατόρθωσε νά στέλλη καί στό Μοναστήρι τροφίμα γιά τήν συντήρησι τῶν Μοναχῶν καί τῶν πολλῶν διερχομένων πεινασμένων ἀνθρώπων.

Τόν Αὐγουστον τοῦ 1947 ἐπέστρεψε εἰς τήν Μονήν ὁ Μοναχός Μάγειρος (ὅστις ἦτο ὁ γράφων ταῦτα), ὁ δέ Γέρο-Νέστωρ μετὰ ἀπό τήν μάχη τοῦ Κολινδροῦ, τόν Ὀκτώβριον τοῦ 1948 ἐπέστρεψε εἰς τήν Μονήν εἰς ἡλικίαν 66 ἐτῶν.

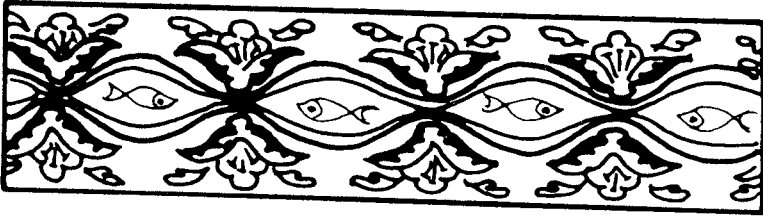
Ἐπηρέτησεν ἐπανειλημμένως ὡς πρῶτος ἐπίτροπος τῆς Μονῆς καί Ἀντιπρόσωπος παρά τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Κατά τά τελευταῖα του ἔτη ἦτο Τυπικάρης. Οὐδέποτε ἀπουσίασε ἐκ τῶν ἀκουλουθιῶν καί Θεῶν Λειτουργιῶν. Ἦτο ἄνθρωπος εἰρηνικός καί φωτισμένος καί προέβλεπε μέ τήν ὀξύνοϊαν τοῦ πνεύματός του διά τό κάθε τι.

Μετὰ εἰκοσαήμερον ἀσθένειάν του καί τήν κοινωνίαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ἀπεβίωσεν ἐν τῷ νοσοκομείῳ τῆς Μονῆς τήν 30ην Νοεμβρίου 1965 εἰς ἡλικίαν 79 ἐτῶν.

Αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη.

Ἄνδρέας Μοναχός Γρηγοριάτης

ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΙΚΕΣ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ (Γ')

Διήγησις Ἀνθίμου μοναχοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου Νήφωνος

— Ὅταν, ἀδελφέ Λάζαρε, ἤμουν κελλάρης (Μάγειρος) εἰς τὴν Καλαμαριάν τὸ 1919 μὲ τὸν οἰκονόμον Δωρόθεον καὶ μὲ παροικονόμον τὸν Χρῦσανθον, μίαν ἐποχὴν ἀρρώστησα ἀπὸ κρυολόγημα. Ἐπιείσθηκεν ὄλο μου τὸ σῶμα. Μ' ἐπονοῦσαν ὄλα τὰ κόκκαλα καὶ ὄλες οἱ κλειδώσεις, τὸ κεφάλι μου ἦτον γιὰ νὰ σπάσῃ ἀπὸ τὸν πόνον· ἐφράξε καὶ ὁ λαιμός μου, πυρετόν δέ δέν γνωρίζω καὶ ἐγὼ πόσον εἶχα. Ἐκλείσθηκα λοιπὸν εἰς τὸ κελλίον μου, μὴ δυνάμενος νὰ ὑπηρετῶ εἰς τὸ Μαγειρεῖον.

.....
Ἦλθον εἰς τόσῃν ἀτονίαν, ὅπου ἐβλεπον πλέον φανερά τὸν θάνατον ἐρχόμενον ἡμέρα τῆ ἡμέρα πλησιέστερον. Ὑστερα ἀπὸ 14 ἡμέρας ἀσθένειαν καὶ σχεδὸν ἀτροφίαν, ἐσηκώθηκα μίαν ἡμέραν καὶ μὲ δύο δεκανίκια εἰς τὰ χέρια μου, ἐβίασα τὸν ἑαυτὸν μου κ' ὑπῆγα μ' ἓνα πιάτο τσίγγινον, ἐπῆρα ρύζι νὰ θράσω, νὰ σταθῇ ἡ ψυχὴ μου καὶ νὰ ξεφράξῃ ὁ λαιμός μου. Τρώγοντας ὀλίγον κατ' ὀλίγον, αἰσθάνθηκα τὴν καρδιά μου εἰς τὴν θέσιν της. Ἄλλ' ἡ συγκίνησίς μου, ἡ λύπη μου, τὰ δάκρῦά μου ἦσαν ἀκατάπαυστα. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὐρισκόμενος, ὑπνώσα κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην καὶ εἰς ὀλίγον βλέπω εἰς τὸν ὕπνον μου, ὅτι μ' ἐπεσκέφθη εἰς Μοναχὸς Γέρων λευκογένειος, μετρίου ἀναστήματος· καὶ πλησιάσας με, μ' ἐπαρηγόρησε. Μ' ἐρώτησε γιὰ τὴν ἀσθένειάν μου καὶ ποῦ πονῶ. Ἐγὼ τοῦ ἔδειξα τὸ κεφάλι μου καὶ τὸν λαιμόν μου ποῦ εἶχε φράξει κ' ἐδυσκολευόμην νὰ καταπίω, κ' αὐτός, ἀφοῦ μὲ ἠλόγησεν εἰς τὴν κεφαλὴν μου, μ' ἐχάϊδευσε καὶ ἐμάλαξε τὸν λαιμόν μου καὶ παρηγορώντας με μὲ εἶπε νὰ μὴ κλαίω καὶ ἡ ἀσθένειά μου θά περάσῃ καὶ θά γίνω καλά. Εἰς ἐρώτησίν μου

ποιός ἦτο, διά νά γνωρίσω τόν ἱατρόν μου καί εὐεργέτην, μοῦ εἶπεν ὅτι ἦτο ὁ ἅγιος Νήφων, ὁ ὁποῖος πάντοτε παρακαλεῖ τόν Χριστόν διά τήν σωτηρίαν μας. Καί ταῦτα εἰπών, ἐγένετο ἄφαντος. Ἐγώ δέ ἐξυπνήσας ἀμέσως, αἰσθάνθηκα καλλιτέρευσι τῆς ὑγείας μου καί ἀπό μέσης ψυχῆς ἠὲ χαρίστησα τόν ἅγιον Πατέρα ἡμῶν Νήφωνα, οὐ ταῖς πρεσβεΐαις τύχοιμεν τῆς ἐν Χριστῷ αἰωνίου Βασιλείας. Ἄμην.

(5-2-1957)

Διήγησις τοῦ ἀδελφοῦ Θεοκτίστου Περί τῆς θαυμαστῆς ἐμφανείας τοῦ ἁγίου προφήτου Ἡλίου

Συνομιλοῦντες στίς 20 Ἰουλίου 1972 μετά τοῦ ἀδελφοῦ Θεοκτίστου ἐξ Ἡλείου καταγομένου, μοί ἠρώτησεν ἐάν ἤκουσα ἐν ἄξιον λόγου θαῦμα γενόμενον πρό δεκαπενταετίας εἰς τὰ Γιάννενα ἀπό τόν προφήτην Ἡλίαν εἰς ἓνα στρατιώτην πού ἐφύλαγε σκοπός εἰς μίαν στρατῶνα. Τοῦ εἶπα ὅτι δέν τό ἤκουσα καί τόν παρεκάλεσα νά μοί τό διηγηθῆ νά τό σημειώσωμεν εἰς δόξαν τοῦ σήμερον ἐορταζομένου προφήτου Ἡλιοῦ.

— "Ἀκουσόν μοι, λέγει. Ἐνας στρατιώτης ἐφύλαγε σκοπός εἰς μίαν στρατῶνα καί περί τό μεσονύκτιον ἤκουσε βήματα ἀνθρώπου πλησιάζοντος αὐτόν. Ὁ στρατιώτης ὑπέθεσεν ὅτι ἦτο ἐφοδος ἀξιωματικῶν καί, ὡς εἶναι συνήθεια, ἐπήγαιναν νά ἰδοῦν ἐάν εἶναι ξύπνιος ἢ κοιμᾶται κ.λ.π. Ὁ σκοπός ἐφώναξε: "Ἄλτ! Ἄλλά ἀλὶν τὰ βήματα ἤκούοντο καί τόν ἐπλησίαζον. Ἐκ δευτέρου φωνάζει: "Ἄλτ, τίς εἶ; "Ἐχων τό ὄπλον εἰς τὰς χεῖρας του, οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἔλαβε. Ἄναγκάζεται νά ἐπαναλάβῃ τό: ἄλτ καί πυροβολῶ! Μόλις εἶπε, πυροβολῶ, τοῦ φεύγει τό ὄπλο ἀπό τὰ χέρια του, ἕως πενήντα μέτρα μακριά, καί βλέπει ξαφνικά, ἀντί τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὡς ἐνόμιζεν, ἓνα παπᾶ μέσα εἰς ἀστραπόμορφον λάμπιν φωτός! Καί ὡς τόν εἶδε, πολύ ἐφοβήθηκε. Τοῦ λέγει ὁ φαινόμενος παπᾶς: «Μή φοβῆσαι, παιδί μου, μή φοβῆσαι, ἀλλά, εἰπέ μου, διατί εὐλογημένε βλασφημεῖς τὰ θεῖα; Τόν Χριστόν, τήν Παναγίαν, τούς Ἁγίους;». «Συγχώρησόν με, ἅγιε πάτερ (ἐκατανύχθη, ἐδάκρυνε καί ἐζήτηε συγχώρησιν διά τήν ἁμαρτίαν του ταύτην) ὅτι ἀπό κακῆν καί πολυχρόνιον συνήθειαν γίνεται. Συγχώρησόν μου». Τοῦ λέγει ὁ ἅγιος: «Νά κηρύξῃς εἰς ὄλους νά μετανοήσουν, νά μή βλασφημοῦν. Νά τό κοινολογήσῃς εἰς τήν Μητρόπολιν καί εἰς ὄλους; νά τό γράψουν καί οἱ ἐφημερίδες». Τοῦ λέγει ὁ στρατιώτης: «Δέν μέ πιστεύουν, ἅγιε. Ἄλλά εἰπέ μου ποῖος εἶσαι;» «Εἶμαι ὁ προφήτης Ἡλίας.

Καί διά νά πιστωθοῦν ἔτι περισσότερο, νά εἶπης ὅτι εἰς ἐκείνην τήν κορυφήν (τοῦ ἔδειξε τό μέρος) νά σκάσουν καί νά εὔρουν ἐκκλησίαν μου παλαιάν καί ἐπ' αὐτῆς νά κτίσουν Ναόν».

Τοῦτο κοινολογηθέν εἰς ὅλην τήν πόλιν καί εἰς τάς τοπικάς ἐφημερίδας δημοσιευθέν, πολλοί ἐπίστευσαν καί ἠλλαξαν ζωήν, ὁ δέ σύλλογος τῶν ἄρτοποιῶν πού τιμοῦν τόν προφήτην Ἥλιαν ὡς προστάτην των, ἀνέσκαψαν τήν ὑποδεχθεῖσαν κορυφήν, ἀνεκάλυψαν τήν παλαιάν ἐκκλησίαν καί ἐπ' αὐτῆς ἔκτισαν νέαν εἰς δόξαν καί τιμήν τοῦ πανενδόξου προφήτου Ἥλιοῦ.

Ἐ ρηθεῖς στρατιώτης ἠλλαξε βίον καί παλαιάς συνηθείας καί ἔζησε τό ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του ὡς ὑπόδειγμα καλοῦ χριστιανοῦ.

Ταῖς τοῦ προφήτου σου Ἥλιοῦ πρεσβεΐαις ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε. Ἀμήν.

Θεραπευτική ἐνέργεια τῆς ἁγίας Δεξιᾶς τοῦ Προδρόμου

Τῇ 16ῃ Μαΐου ἔτους σωτηρίου 1961, ἡμέρᾳ Δευτέρα, ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μετά τήν Λειτουργίαν, ὁ ἐφημέριος Ἱερομόναχος Παῦλος, διηγῆσατό μοι τήν ἐν αὐτῷ γενομένην θαυματουργίαν τῆς ἁγίας Δεξιᾶς τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ὡς ἀκολουθῶς: «Ἐκατάλαβες τί μοῦ συνέβη σήμερον εἰς τήν Λειτουργίαν, πάτερ Λάζαρε;» «Τί, τοῦ λέγω, παρακαλῶ, ἐξήγησόν μοι καλλίτερον». «Βεβαίως μέ ἄκουες εἰς τήν ἀκολουθίαν τοῦ ὄρθρου, πόσον ἐδυσκολεύομην εἰς τάς ἐκφωνήσεις, πῶς εἶχε φράξει ὁ λαιμός μου ἀπό τήν κατά καιρούς τυραννοῦσαν μέ φαρυγγίτιδα». «Μάλιστα, τοῦ λέγω, αὐτό τό ἀντελήφθηκα καί καθ' ἑαυτόν ἔλεγον ἄρα γε εἰς τήν Λειτουργίαν πῶς θά τά καταφέρῃ ὁ παπᾶς; Καί μάλιστα σήμερον, ὅπου ἔχουν καί συλλειτουργοί;»

«Ἄκουσον λοιπόν: Ὅταν ἐσυνάχθημεν οἱ ἱερεῖς εἰς τήν ἐκκλησίαν διά νά πάρωμεν καιρόν, βλέπων τόν ἑαυτόν μου εἰς κακήν κατάστασιν, πρὶν θάλλῃ Εὐλογητός ὁ ἡγούμενος, τόν παρεκάλεσα νά βγάλῃ τήν ἁγίαν Δεξιάν τοῦ Τιμίου Προδρόμου νά τήν ἀσπασθῶ καί νά μέ σταυρώσῃ μέ αὐτήν. Ὁ ἡγούμενος εὐθύς ἐσυγκατένευσε καί μέ ἐσταύρωσε εἰς τήν κεφαλήν διά τῆς ἁγίας Δεξιᾶς, ἐπιλέγων συγχρόνως καί τήν εἰθισμένην εὐχήν. Τήν ἀσπᾶσθηκα δέ καί ἐγώ μέ πολλήν εὐλάβειαν καί ἀγάπην, παρακαλῶν ἅμα τόν Τίμιον Πρόδρομον νά μέ λυπηθῇ καί νά μέ ἰατρεύσῃ ἀπό τήν τυραννοῦσαν με ταύτην ἀσθένειαν, διά νά μπορέσω εἰς δόξαν Θεοῦ νά κάμω τάς ἐκφωνήσεις μέ εὐχέριαν φωνῆς, νά εἶπω δέ καί τό Εὐαγγέλιον μέ εὐκολίαν καί εὐρυφωνίαν, καθὼς

τό λέγομεν εἰς τοιαύτας ἑορτασίμους Δεσποτικές ἑορτάς. Τοιαῦτα περὶπου εἶπα εἰς τόν Τίμιον Πρόδρομον, ἀσπαζόμενος τήν ἁγίαν Δεξιάν του. Καί, ὦ τῆς θαυμασίας καί ταχείας σου ἀντιλήψεως, μέγιστε Κυρίου Πρόδρομε! Παρευθὺς αἰσθάνθηκα τήν ἐνέργειαν τῆς Θείας Χάριτος, ἐμαλάκωσεν ὁ λάρυγξ μου, ἄνοιξεν ἡ φωνή μου καί ζήλου θείου πλησθεῖς, μετὰ πολλῆς εὐλαθείας καί ἀγάπης, ἕκαμα τίς ἐκφωνήσεις, εἶπα καί τό Εὐαγγέλιον μετὰ πάσης ἀνέσεως καί εὐκολίας, καί ἀπό βάθους ψυχῆς καί καρδίας, πανευλαβῶς καί εὐγνωμόνως εὐχαρίστησα τόν πανάγαθον προστάτην μας, τόν πανένδοξον τοῦ Κυρίου Βαπτιστήν καί Πρόδρομον, οὐ ταῖς πρεσβείαις τύχοιμεν τέλους ἀγαθοῦ καί τῆς οὐρανῶν Βασιλείας. Ἄμην. Γένοιτο, παπᾶ μου, γένοιτο. Ἄμην.

Περί τῆς ἐναερίου ἀρπαγῆς τοῦ Μοναχοῦ Ἰσαάκ

Τήν 21ην Μαΐου ἔτους σωτηρίου 1932, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Μοναχός Ἰσαάκ εἰς ἡλικίαν 82 ἐτῶν, διαβιώσας ἐν τῇ Μονῇ πλέον τῶν 60 ἐτῶν. Καταγόμενος ἐκ Καβακλή τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν Θράκης, ἐγένετο τύπος καί ὑπογραμμός καί ζῶσα εἰκὼν ἐναρέτου πολιτείας.

Μετ' αὐτοῦ τοῦ ὀσιωτάτου Γέροντος Μοναχοῦ Ἰσαάκ συνέζησα εἰς τὰ Μετόχια τρεῖς περιόδους καί ἐκ τοῦ πλησίον εἶδον καί ἤκουσα πράγματα θαυμαστά καί ἐξαισία, προξενούντα κατάπληξιν καί τινά ἐξ αὐτῶν ὡς ἀπίθανα φαινόμενα παρά τῆς ἡμετέρας ραθύμου, ὀλιγοπίστου καί μικροψύχου γενεᾶς.

Διὰ νά ἱστορηθοῦν ὅλα τὰ κατά τήν ἐν τῇ Μονῇ διαβίωσιν τοῦ Μοναχοῦ Ἰσαάκ, πρέπει νά γίνῃ βιβλίον ὀλόκληρον καί κάλαμος συγγραφῆς δυνατοῦ, καλλιπετοῦς, ὑψιπετοῦς καί οὐχί ἀσθενοῦς καί χαμερποῦς, πεζοῦ ὡς ὁ ἡμέτερος.

Ἐκ τῶν πολλῶν ὧν εἶδομεν καί ἠκούσαμεν, ὡς προεῖπωμεν, ἐν μόνον ἐνταῦθα θά ἱστορήσωμεν καί τοῦτο μέ συντομίαν, ἵνα μή καί τῆς φιλοξένου «Ἁγιορειτικῆς» τόν χῶρον καταχρώμεθα. Κατά τήν νεαράν του ἡλικίαν, δεκαενεαέτης που ὑπάρχων, ὑπηρετεῖ ὡς μάγειρος εἰς τό ἐν Καραυῖς Κονάκιον ὑπό Ἀντιπρόσωπον τόν ἐκ Λακωνίας καταγόμενον Γέροντα Γελάσιον, τόν περίφημον ἐκεῖνον, τόν τετράκις Πρωτεπιστάτην τῆς Ἱεράς Κοινότητος χρηματίσαντα καί ἀποβιώσαντα κατά τό ἔτος 1896. Οὗτος οὖν ὁ Γελάσιος ἐν καιρῷ χειμῶνος, κατά μῆνα Φεβρουάριον, ἐπειγούσης ὑποθέσεως, καταναγκαζούσης αὐτόν νά συννενοηθῇ μέ τήν Μονήν (τηλεφῶνων τότε ἐδῶ μή ὑπαρχόντων, οὔτε συγκοινωνιακῶν θαλασσίων μέσων διά μοτόρ, ὡς εἶναι τώρα), ἐ-

στειλε τον υποτακτικόν του με γράμματα εις την Μονήν, πεζοπορούντα από τό βουνόν, και δη οτε ο καιρός ητο νεφελώδης, σκοτεινός, προμηνύων κακοκαιριαν και χιονοθύελλαν. Τόν υπήκουσεν ο καλός υποτακτικός Ίσαάκ ανευ αντιλογίας και γογγυσμού, καιτοι διεβλεπε την προμηνυομένην θεομηνίαν. Ἐφοῦ ἔβαλε μετάνοιαν και «νάβαι εὐλογημένον» εἰπών, ἔλαβε την γραμματοθήκην και ἀστραπιαίως ὡς ζαρκαδάκι ἀλλόμενος και περιπατῶν (συνηθισμένος ὑπάρχων εις την πεζοποριαν, καθότι ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας ητο ποιμενόπαις) ἐντός ἐνός τετάρτου τῆς ὥρας ἔφθασεν εις την θέσιν Σταυρός, εις την κορυφήν τοῦ βουνοῦ και τρέχων ἐλάμβανε τόν διά τῆς ὀροσειρᾶς δρόμον πρός την γνωστήν του πορείαν.

Ἀπό τό Κονάκιον ἀνεχώρησε την 7ην ἀπογευματινήν (βυζαντινήν) και περί την 9ην ἔφθασεν εις τά ὄρια τῆς Σίμωνος Πέτρας, εις τό λεγόμενον «Μπουσδοῦμι», ἐνθα ἡ κρύα πηγὴ ὕδατος. Μέχρις ἐκεῖ ἔβλεπε και διέκρινε τόν δρόμον. Ἐν τῷ μεταξύ δέ πρό ἡμίσειας ὥρας ἤρχισε νά χιονίζει πυκνά-πυκνά, ἐξ ἧς χιόνος ἐσκεπάσθησαν ὅλα τά σημεῖα τοῦ δρόμου και ὁ καιρός ἐτι χειροτέρου. Ὁ Ίσαάκ με την γλυκεῖαν ἐπίκλησιν τοῦ Ἰησοῦ μας, προχωρεῖ ἀρκετόν διάστημα, ἀλλά μετ' οὐ πολὺ, ἀναγκάζεται νά σταματήσει, παραδερνόμενος ἀπό την θύελλαν και την καταγιγιστικῶς πίπτουσαν χιόνα. Ὅποτε πλέον δέν διέκρινε τίποτε. Ἀπογνωσθεῖς λοιπόν τό νά προχωρήσῃ περαιτέρω διά τῶν ἰδίων σωματικῶν του δυνάμεων, ὑψώσας χεῖρας και ὄμματα εις τόν οὐρανόν μετὰ θερμῆς και ἀδιστακτοῦ πίστεως, ἐβόησεν ἐξ ὅλης καρδίας του: «Ἄγιε Τίμιε Πρόδρομε, βοήθησόν με νά φθάσω στό Μοναστήρι». Εἶχε γάρ ὁ εὐλογημένος πολλήν εὐλάβειαν εις τόν Τίμιον Πρόδρομον. Καί, ὡ τοῦ ἐξαισίου θαύματος και τερατουργήματος, Μέγιστε τοῦ Κυρίου Πρόδρομε! Ἐπληρώθη ἐν τάχει τό τοῦ προφήτου Ἡσαίου: «Ἐτι σοῦ λαλοῦντος πάρεμι» και τό διαθιτικόν λόγιον: «Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι και ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν». Παρευθύς ἀόρατος δύναμις τόν ἤρπασε και αὐτοστιγμεί εὐρέθηκεν εις τό Προσκυνητάριον τό εὐρισκόμενον εις τόν δρόμον πρός τόν Ἀρσανᾶν, ἐξῶθεν τῆς Μονῆς και ἀκριβῶς την ὥραν ὅπου οἱ πατέρες ἐσηκώθησαν ἀπό την τράπεζαν. Ὡρα ὡς ἔθος περίπου 10 και 30 λεπτά. Ὁ Ίσαάκ τότε εἰσήρχετο εις την Μονήν, πάντων ἐξεστηκότων και θαυμαζόντων, οἵτινες ἠρώτων αὐτόν πῶς με τοιαύτην καταγιγίδα και χιονοθύελλαν ἤλθεν εις την Μονήν ἀπό τό βουνόν διά νά φέρῃ τοῦ Ἀντιπροσώπου γράμμα; Εἰς τάς διαφόρους ἐρωτήσεις τῶν Πατέρων, ἐσιώπα ὁ μακάριος και μετὰ παρέλευσιν ἐνός ἱκανοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἀνεκοι-

νώθησαν παρά του πνευματικού, εις ὃν ἐξομολογούμενος, ἐφάνερωσε τὴν εἰς αὐτόν γενομένην φοβεράν θαυματουργίαν.

Τὸ παρὸν θαυματουργήμα εἶναι παρόμοιον μ' ἐκεῖνα ὅπου γράφει ὁ Εὐεργετινὸς (Βιβλίον Α', ὑπόθεσις 39) καὶ μ' ἐκεῖνο πού γράφει ὁ Ἱερός Νικόδημος εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων, πῶς εἰς τὴν Σκήτην Σαμάρειαν τῆς Μονῆς Ἐσφιγμένου, ὁ ἡσυχαστὴς Δαμιανός, φίλος ὑπάρχων τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Ζωγραφίτου, πορευθεὶς ποτε εἰς ἓνα Πνευματικόν, εἰς τὰ ὄρια τῆς Μονῆς Χιλιανδαρίου, ἔνεκα τῆς πολλῆς ομίχλης καὶ βροχῆς, μὴ γνωρίζων πού εὐρίσκεται, ἀνεβόησεν ἐξ ὄλης τῆς καρδίας του: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, σῶσόν με, ὅτι ἀπόλλυμαι». Καὶ εὐθὺς, ὦ τοῦ θαύματος! εὐρέθη ἀβλαβῆς ἔμπροσθεν τῆς Καλύβης του δι' ἄγγελου λυτρωθεὶς. Μάλιστα παρόμοιον εἶναι καὶ τὸ παρὸν καὶ ἔτι ἐπισημότερον, ὡς νεωστὶ γενόμενον εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν.

Θαυμαστὴ Ὀπτασία τοῦ Μοναχοῦ Γενναδίου

Κατὰ τὴν 24ην τρέχοντος μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἦλθεν εἰς τὴν Ἱεράν ἡμῶν Μονὴν πτωχὸς τις Μοναχὸς ἐκ τῆς Νέας Σκῆτης τοῦ Ἁγίου Παύλου χάριν ἐλέους, ὀνομαζόμενος Γεννάδιος. Γεροντάκι ἄνω τῶν ἑβδομήκοντα ἐτῶν. Τοῦτον ὁ Καθηγούμενος ἡμῶν Ἀρχιμ. Γαβριὴλ τὸν ἐξοικονόμησε ὅ,τι ἤθελε, καὶ ἐν τῇ συνομιλίᾳ καὶ δὴ περὶ πνευματικῆς ζωῆς, τὸ Γεροντάκι μεταξὺ ἄλλων περὶ τῆς ἰδίας του ζωῆς, τοῦ ἐξομολογήθη καὶ τὴν ἀκόλουθον θαυμαστὴν ὀπτασίαν, ἐξ ἧς πιστοποιεῖται ἡ ἐνάρετος καὶ ἁγία ζωὴ του.

Κατὰ τὴν 14ην Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1967, ἐν ἣ ἰδιαίτερος ἐορτάζει ἡ Μονὴ Ξηροποτάμου, ὡς ἔχουσα τὸν Μέγαν Τίμιον Σταυρόν καὶ δὴ μὲ τὴν ὀπὴν πού προσηλώθη ὁ Κύριος, χάριν τῆς ἐορτῆς ὑπῆγε καὶ αὐτὸς νά συνοερτάσῃ, συνάμα δέ προσκυνήσῃ καὶ ἀσπασθῇ τὸ Πανάγιον Ξύλον. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσκυνήσεως καὶ ἀσπασμοῦ εἰς τοὺς αἶνους, ὁ Γέρον ἐλθὼν εἰς ἔκστασιν, ἔβλεπεν ὅτι ἀπὸ τὸ Τίμιον Ξύλον ἀνέβλυζον φλόγες πυρός καὶ ὁ περίξ χῶρος ὄλος, ὡς νά ἐφλέγετο ὑπὸ πυρός. Τοιαῦτα βλέπων καὶ ἐξεστηκῶς ἐθαύμαζε καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτόν: Πῶς οἱ ἀδελφοὶ μοναχοὶ πλησιάζουν καὶ ἀσπάζονται τὸν Τίμιον Σταυρόν καὶ δέν κατακαίονται; Καὶ πῶς καὶ αὐτὸς θά δυνηθῇ νά πλησιάσῃ καὶ νά ἀσπασθῇ; Τοῦ ἐφαίνετο τελείως ἀδύνατον. Ἐφ' ᾧ ὅταν ἦλθεν ἡ σειρά του νά προσκυνήσῃ καὶ αὐτὸς, ἐπαρακάλεσε τὴν Παναγίαν ἀπὸ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας νά τὸν βοηθήσῃ νά πλη-

σιάζη καί αὐτός. Καί, ὦ τοῦ θαύματος, αἱ φαινόμενα φλόγες τοῦ πυρός ἐσβέσθησαν, καί οὕτω μετὰ θάρρους καί πολλῆς εὐλαβείας προσῆλθε καί ἐπροσκύνησε.

Διήγησις τοῦ Γέροντος Βησσαρίωνος

Μετά τήν εὑρεσί τῆς παλαιᾶς ἐκκλησίας τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ὁ Γερο-Βησσαρίων μου ἐδιηγήθη καί ἓνα ἄλλο θαυμαστό γεγονός:

— Προτοῦ νά κτίσω τήν ἐκκλησίαν, κατὰ τήν ἑορτήν τοῦ Πάσχα, τήν νύκτα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου πρὸς τήν Κυριακήν, ἤμην εἰς τό Μετόχιον καί μέ πολλήν μου λύπην ἔπεσα νά κοιμηθῶ μέσα εἰς τήν ἐρημίαν. Μακρὰν ἀπὸ τήν ἐκκλησίαν καί τοῦ πανηγυρισμοῦ τοιαύτης χαρμοσύνου ἡμέρας!

Τήν νύκτα, ἀδελφέ μου, ἀκούω μίαν καμπάναν καί κτυποῦσε! Μά πῶς νά σοῦ τήν παραστήσω; Μά τί γλυκεῖά φωνή πού εἶχε! Μά τί μελωδία πού ἔκαμε! Μά τί εὐωδία ἐχύνετο! Ξυπνῶ ἐπάνω ὄρθιος, τρίθωτά μάτια μου, ἀπορῶ, μά ὄνειρον εἶναι ἢ ἀλήθεια; Ἡ καμπάνα τήν δουλειά τῆς. Ἐγέμισε ἡ καρδιά μου εὐωδία, μά τί νά σοῦ πῶ, πάτερ Λάζαρε, ἄχ! Ἄς αἰσθανθῶ ἀκόμη μίαν φοράν τέτοιαν εὐωδιαν κ' ἄς ἀποθάνω. Δέν ἤθελες, δέν ἤθελες οὔτε νά φᾶς, οὔτε νά πιῆς, ἀλλά μόνο ν' ἀκροάζεσαι τήν μελωδίαν τῆς καμπάνας καί νά χορταίνης ἀπὸ ἐκείνης τήν εὐωδιαν, ὅπου ἀνεδίδετο. Σκέπτομαι καλά, πῶς ἐδῶ στήν ἐρημίαν καμπάνα δέν ὑπάρχει. Τοῦτο εἶναι μεγάλο θαῦμα! Ἀποφασίζω νά εὔγω ἔξω. Ἀνοίγω τήν πόρτα τοῦ κελλίου μου, προχωρῶ.

Ἄλλά ὅσο ἔβγαίνα πρὸς τὰ ἔξω, ἡ φωνή τῆς καμπάνας ὠλιγόστευε. Ἀνοίγω τήν ἔξω θύραν θγαίνω εἰς τήν αὐλήν, ἀλλά τίποτε δέν ἤκουσα πλέον!

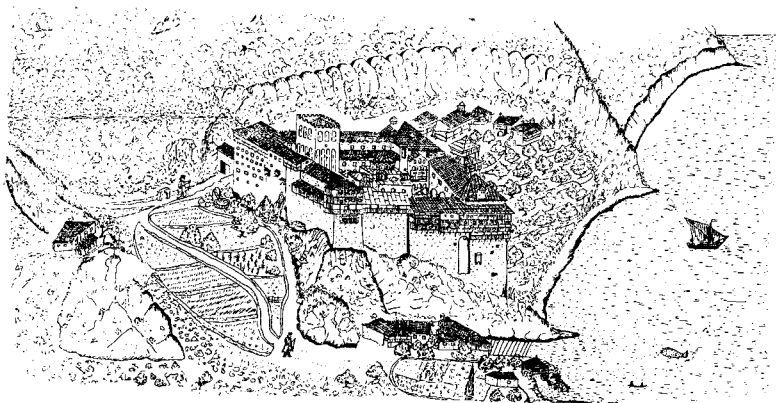
Ἐγύρισα εἰς τό κελλίον μου καί δέν τό ἐφάνέρωσα αὐτό εἰς ἄλλον. Τήν ἄλλην ἡμέραν ἐκεῖ πού ὠμιλοῦσαμε μέ τόν Δημοσθένη, μου λέγει: «Γερο-Βησσαρίων, ἄκουσες ἀπόψε μιά καμπάνα πού κτυποῦσε;». Ἐγὼ ἔκανα τόν ἀδιάφορον, τάχα πῶς δέν ἤκουσα τίποτε καί τόν ἐμάλωνα μάλιστα νά μή λέγη τέτοια λόγια, μήπως μᾶς πάρουν οἱ κοσμικοὶ στήν κοροϊδία. Τό πῶς σπουδαῖον εἶναι ὅτι τήν καμπάναν τήν ἤκουσε καί ὁ κοσμικός πού τόν εἶχαμε ὡς ἐργάτην εἰς τό Μετόχιόν μας, εἰς τὰ Μαριανά Χαλκιδικῆς. Ἐμεῖς τελικῶς τό ἀπεσιωπήσαμεν, τάχα πῶς δέν τό ἠκούσαμε, διά νά μή διαδοθῆ καί μᾶς γελοῦν οἱ χωριάτες ὡς ὄνειροπαρμένους καί φαντασιοκόπους.

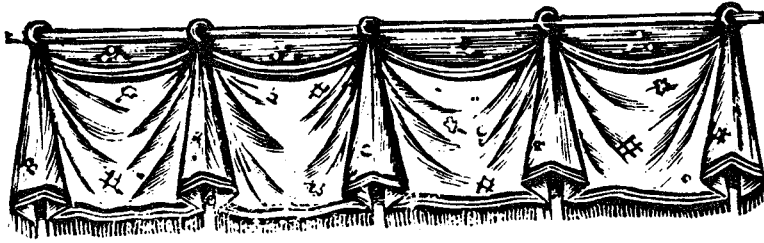
Διήγησις τοῦ Γέροντος Χρυσάνθου Τό θαῦμα πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων ὑπό τοῦ Τ. Προδρόμου

— Τόν περασμένον χρόνον (1939) ἤμην ἓνα διάστημα Τραπεζάρης. Ἐπλησίαζεν ἡ ἑορτή τῆς Δεξιᾶς τοῦ Τ. Προδρόμου, τήν 4ην Κυριακήν τῶν Νηστειῶν, κατά τήν ὁποίαν συνήθως μικροπανηγυρίζομεν. Ἐγώ ἀπό τήν προπαραμονήν ἐμέτρησα τό ψωμί καί ἦτο ὄλον 250 πῆττες. Μ' αὐτό ἔπρεπε νά κάμω 4 τράπεζες. Γνωρίζεις δέ ὅτι διά κάθε τράπεζα ἐξοδεύεται 70-80 πῆττες ψωμί.

Ἐνεκα τῆς ἑορτῆς δέ τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἔπρεπε νά δώσω εἰς τοὺς ξένους προσκυνητάς καί εὐλογίαν ψωμί ἓνα ἢ δύο πῆττες στόν καθένα. Λογαριάζω καλά τό ψωμί καί βλέπω ὅτι δέν θά μέ φθάσῃ νά περάσω. Πηγαίνω εἰς τόν ἡγούμενον. Τοῦ λέγω ὅτι τό ψωμί δέν θά μᾶς φθάσῃ καί πρέπει αὔριον (ἦταν παραμονή τῆς ἑορτῆς) νά ζυμώσωμεν. Ὁ ἡγούμενος, δέν ξέρω τί ἐσυλλογίσθη, καί μοί λέγει: «Ὅχι, ὄχι δέν θά ζυμώσωμεν». «Μά Γέροντα, δέν θά μᾶς φθάσῃ τό ψωμί, θά ντροπιασοῦμε καί εἰς τοὺς ξένους, νά μήν ἔχωμεν ψωμί στήν ἑορτήν τοῦ Τιμίου Προδρόμου». Αὐτός πάλι τόν χαβά του. «Ὅχι, λέγει, θά περάσωμεν». Τί νά κάμω λοιπόν; Γιά νά μή φιλονικῶ, ἔφυγα πολύ λυπημένος καί στενοχωρημένος. Ἐπῆγα εἰς τήν τράπεζαν, ἐμοίρασα τό ψωμί μέσα εἰς δύο κοφίνια. Ἔβαλα στό ἓνα 150 πῆττες καί στό ἄλλο 100. Αὐτά ἔγιναν τήν Παρασκευή τό πρωῒ. Ἐσκέφθηκα ἐν τῷ μεταξύ διά τήν τράπεζαν τοῦ Σαββάτου ἐσπέρας νά μουσκέψω παξιμάδι γιά νά τραπεζώσω νά ἐξοικονομήσω τήν ἀνάγκην. Τήν Παρασκευήν λοιπόν καί τό Σάββατον τό πρωῒ, διά δύο τράπεζες ὅπου ἔγιναν, ἐξωδεύθηκα αἱ 150 πῆττες ὅπου ὑπῆρχον εἰς τό ἓνα κοφίνι. Ἀφοῦ ἐτελείωσε ἡ τράπεζα τοῦ Σαββάτου τό πρωῒ, τό ἄδειανό κοφίνι τό ἐπῆγα μέσα εἰς τό παρακελλαρίκι, ὅπου ἔχουμε τό παξιμάδι καί τήν ρακήν. Μοῦ ἔμειναν μόνον 100 πῆττες καί τās ἐφύλαγα νά τās τραπεζώσω τήν αὔριον, ἑορτήν τοῦ Ἁγίου. Τό ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου ὑπῆγα εἰς τό ἐν λόγῳ παρακελλαρίκι νά πάρω παξιμάδι καί τό μπαγκράτσι συνάμα γιά νά μουσκέψω τό παξιμάδι, καθώς εἶχον προαποφασίσει καί, ὡ τῶν θαυμασίων σου, Τίμιε Πρόδρομε! Βλέπω τό ἄδειανό κοφίνι πού εἶχα θάλει τό πρωῒ ἐκεῖ καί ἦτον γεμάτο ψωμί φρέσκο. Τρίβω τά μάτια μου. Μήπως εἶναι πλάνη τοῦ πονηροῦ; Μήπως δέν βλέπω καλά; Σ' αὐτό τό κοφίνι ἐγώ εἶχα τās 150 πῆττας καί τās ἐξώδευσα τās δύο ἡμέρας! Τί εἶναι τοῦτο; Τί εἶναι τό ἄλλο; Τοῦτο εἶναι θαῦμα τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Τρέχω λοιπόν στόν Γέροντα χαρούμενος, τοῦ λέγω ὄλην τήν ἱστορίαν καί

τόν προσκαλῶ νά ἔλθῃ μόνος του νά ἴδῃ τό θαῦμα ὀφθαλμοφανῶς καί νά πιστεύσῃ. Ἐλθὼν πράγματι ἐπιστοποίησεν τό θαῦμα καί ἐδώκαμεν ἀμφοτέροι τήν ὀφειλομένην τιμήν καί δόξαν εἰς τόν Τίμιον Προδρόμον. Καί ἐβλεπες τήν ἄλλην ἡμέραν παρακαλοῦσα τούς ἀσκητάς καί ξένους προσκυνητάς νά λάβουν ὄχι ἀπό μίαν, ἀλλά ἀπό πέντε καί ἑξήκοντα πῆντες ὁ καθένας, κηρύττοντας συνάμα πρὸς ὅλους τό γεγόμενον θαυμάσιον παρά τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΤΙΟΡΟΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ ΣΚΗΤΗΣ ΟΣΙΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΝΗΦΩΝΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ

Εἰς τό Ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν!

Ἐγώ ὁ ὑπογεγραμμένος Νήφων Μεγαλόσχημος-ιερομόναχος, βλέποντας τόν ἑαυτό μου πολύ ἀδύνατο λόγῳ τῶν γηρατειῶν καί εὐρισκόμενον πλησίον τοῦ θανάτου, ἐπειδή δέν γνωρίζω οὔτε τήν ἡμέρα οὔτε τήν ὥρα στήν ὁποία θά μέ καλέσῃ ὁ Δίκαιος Κριτής ν' ἀπολογηθῶ γιά τίς ἀμαρτίες μου, ἐθεώρησα ὡς πατρικό μου καθήκον νά ἀφήσω σ' ἐσᾶς, τά πνευματικά μου παιδιά, αὐτούς τούς ὀλίγους λόγους καί τελευταῖα νά σᾶς παρακαλέσω νά μνημονεύετε καί ἐμένα τόν Πνευματικό σας Πατέρα, ἄν καί δέν ἤμουν ἄξιος νά εἶμαι πνευματικός σας ὁδηγός καί διδάσκαλος.

Λοιπόν, ἐγώ τώρα, παιδιά μου, πηγαίνω πρὸς τόν Δίκαιο Κριτή, διότι ἤδη ἔφθασε ὁ καιρός τῆς ἀναχωρήσεώς μου. Ἐνῶ ἐσεῖς, ἐπειδή ἔχετε ἀκόμη χρόνο μπροστά σας, πρέπει νά φροντίσετε γιά τίς ψυχές σας, γνωρίζοντας πολύ καλά, ὅτι μετά τήν πάροδο αὐτῆς τῆς ζωῆς δέν μᾶς ὠφελεῖ πλέον τίποτε ἢ μετάνοια. Ὅποτε αὐτός εἶναι λοιπόν ὁ καιρός τῶν ἀσκητικῶν πόγων, ἐνῶ στήν ἄλλη ζωή ὁ καιρός τῶν στεφάνων καί ἀμοιβῶν. Ὅλα τά εὐχάριστα καί εὐθύμα αὐτοῦ τοῦ κόσμου, τά ὁποία γιά ὀλίγο διάστημα τέρπουν καί χαροποιοῦν τίς αἰσθήσεις τοῦ σώματος, ἀμέσως μᾶς ἐγκαταλείπουν καί χάνονται.

Ἡ χαρά ὁμως καί εὐφροσύνη τῶν πέραν τοῦ τάφου ἀγαθῶν εἶναι παντοτεινή καί αἰώνιος.

Εἶναι γνωστό ὅτι λόγω ἀπροσεξίας καί ἀμελείας μας πέφτουμε ἀπό τήν ἀγάπη καί τόν πόθο τῶν ἀφθάρτων ἀγαθῶν. Γι' αὐτό σᾶς λέγω: Νά ἀγωνιζώμεθα μέ ὅλες τίς δυνάμεις μας μέ τήν βοήθεια τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τῆς Παναχράντου Μητρός Του γιά τήν ἐκπλήρωσι τῶν σωτηρίων ἐντολῶν Του: Γιά τήν πίστι, τήν ἐλπίδα, τήν ἀγάπη πρὸς τόν Θεό καί πρὸς τόν πλησίον. Διότι ὁ Θεός, ὅπως λέγει τό Εὐαγγέλιο, «ἀγάπη ἐστὶ, καί ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει καί ὁ Θεός ἐν αὐτῷ» (Α΄ Ἰωάν. 4, 16). Ἀκόμη μᾶς λέγει ὁ Σωτήρ: «Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐάν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰωάν. 13, 35). Καί ὁ Ἀπόστολος πάλι λέγει: «Καί ἐάν ἔχω προφητείαν... καί πᾶσαν γινῶσιν... ἀγάπην δέ μή ἔχω, οὐδέν εἰμι» (Α΄ Κορ. 13, 2). Ἐκτός ἀπό τήν ἀγάπην νά ἔχουμε καί τήν καθαρότητα τοῦ σώματός μας, γιά νά κατοικῆ μέσα μας τό Ἅγιο Πνεῦμα, ὡσάν σέ ἓνα τόπο ἀγιασμένο, τόν ὁποῖο νά πλημμυρίζῃ ἡ θεία εὐωδία καί ἀγιαστική χάρι.

Ἐπίσης νά ἀγωνίζεσθε μέ ὅλες τίς δυνάμεις σας γιά νά φυλάξετε τήν εἰρήνη μεταξύ σας, ὥστε, ἐάν συμβῆ νά φιλονεικίσετε, νά μή δύσῃ ὁ ἥλιος καί εἴσθε ἀκόμη ἀσυμφιλίωτοι, ὅπως λέγει καί ὁ Ἀπόστολος· ἀλλά τήν ἴδια ἡμέρα νά συμφιλιώνεσθε καί νά ἐπιφέρετε τήν ἀγάπην μεταξύ σας, διότι χωρίς αὐτήν εἶναι ἀδύνατο νά ἴδητε τόν Χριστό, τόν Ἅγιο τῆς Δικαιοσύνης. Ἐνῶ γιά τά πάθη καί τούς ἐμπαθεῖς λογισμούς νά ὀπλιζώμεθα μέ τήν νηστεία, τήν ἀγρυπνία καί περισσότερο ἀπό ὅλα μέ τήν ἀγία προσευχή, τήν μνήμη τοῦ θανάτου, ὥστε ἔτσι νά ἐτοιμαζώμεθα κάθε ὥρα γιά τήν ἐξοδο ἀπ' αὐτή τήν ζωὴ καί τήν συνάντησι μέ τόν Κύριο.

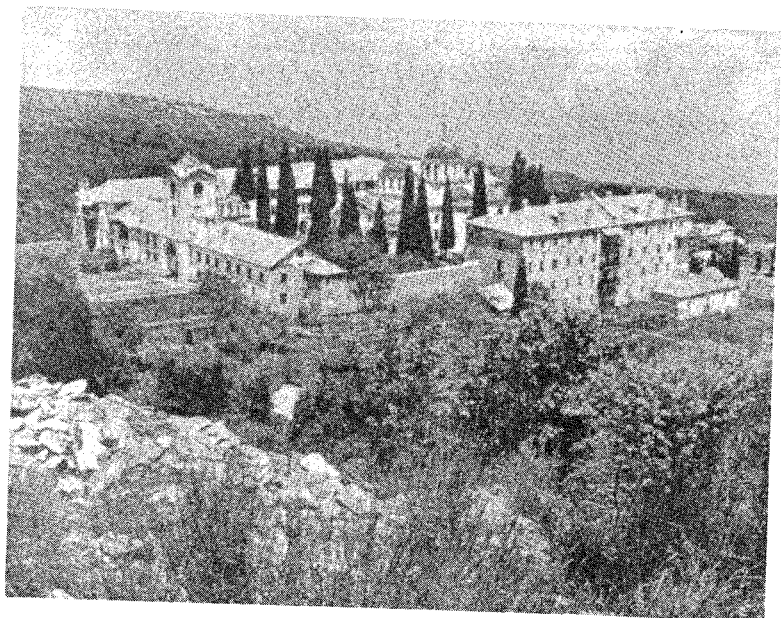
Αὐτά τά ὀλίγα ἀπό τά πολλά σᾶς ἀφήνω, Πατέρες καί ἀδελφοί μου. Ἐσεῖς ὁμως, ὡς καλοὶ ἐργάται τῶν ἀρετῶν, μορεῖτε νά προσθέσετε καί περισσότερα. Καί πάλι ἐπιθυμῶ νά τονίσω τόν ἐξῆς λόγο μου: Νά ἔχετε τήν ἀγάπην μεταξύ σας, νά εἴσθε ταπεινοί, ὑπάκουοι, ἀγαθοί καί νά ὑποτάσσεσθε στόν Γέροντά σας καί ὁ ἓνας στόν ἄλλον. Νά μή ἀπωθῆτε ὁ ἓνας τόν

ἄλλον. Πρωτοκαθεδρίες καί ἀξιώματα νά μή ἐπιζητήσετε, διότι αὐτές οἱ ἐπιθυμίες πολύ τραυματίζουν τήν ψυχή. Πρέπει καλά νά γνωρίζετε αὐτά πού μᾶς λέγει ὁ Σωτήρ: «Ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος» (Ματθ. 20, 27). Νά γίνουμε λοιπόν ἐμεῖς καλλίτεροι ἀπό τόν Σωτήρα μας, ὁ Ὅποιος ἐπλυνε τά πόδια τῶν μαθητῶν Του; Καί ὄχι μόνο τῶν Ἀποστόλων, ἀλλά καί αὐτοῦ τοῦ προδότου Του Ἰούδα, καί ἄλλες ταπεινά ἰκέες ὑπηρεσίες ἔκανε πρὸς τοὺς μαθητάς Του. Καί αὐτά γίνονται φανερά ἀπό τόν λόγο πού ὁ Ἰδιος λέγει: «Οὐκ ἤλθον διακονηθῆναι, ἀλλά διακονῆσαι» (Ματθ. 20, 28). Νά συγχωρήτε μέ προθυμία ὁ ἕνας τόν ἄλλον, ὅταν θά σᾶς συμβαῖνῃ κάποια διένεξις μεταξύ σας. Διότι λέγει ὁ Ἀπόστολος: «Ἀλλήλων τά βάρη βαστάζετε, καί οὕτως ἀναπληρώσατε τόν νόμον τοῦ Χριστοῦ» (Γαλ. 6, 2).

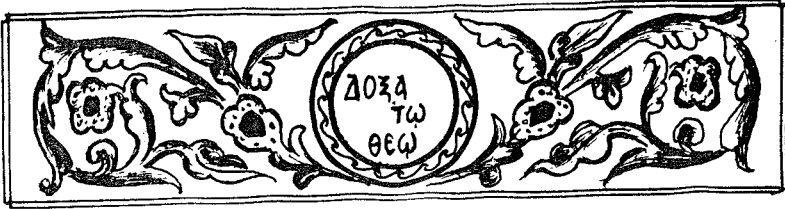
Γι' αὐτό καί ἐγώ, ἀφοῦ εἶπα αὐτά, βλέποντας ὅτι πλησιάζει τό τέλος μου καί προγνωρίζοντας ὅτι θά μοῦ εἶναι πλέον ἀδύνατον νά ἰδωθοῦμε πάλι σ' αὐτή τήν ζωή καί χωριζόμενος ἀπό ἐσᾶς, παρακαλῶ κανεῖς ἀπό ἐσᾶς νά μή εἶναι ὠργισμένος ἐναντίον μου. Γι' αὐτό ἔκανα αὐτή τήν ταπεινή διαθήκη, τώρα πού εὐρίσκομαι ἀκόμη ἀναμεταξὺ σας, νά ζητήσω συγχώρησι ἀπό ὅλους, γιά κάθε παράπτωμά μου πού ὡς ἄνθρωπος ἐσφαλα ἀπέναντί σας. Ὅμοίως καί ἐγώ σᾶς συγχωρῶ ὅλους γιά ὅ,τι ὡς ἄνθρωποι ἐπράξατε. Ἀλλά καί πάλι σᾶς ζητῶ συγχώρησι καί σᾶς λέγω μέ ὅλη μου τήν καρδιά: Συγχωρήσατέ μοι, συγχωρήσατέ μοι, συγχωρήσατέ μοι! Πατέρες καί ἀδελφοί, γιά ὅ,τι κακό ἔκανα ἀπέναντί σας ὡς ἄνθρωπος. Καί πάλι τώρα καί ἐγώ μέ ὅλη μου τήν καρδιά, ἐν Ὄνόματι τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σᾶς συγχωρῶ καί σᾶς λύνω κάθε ἁμάρτημα πού ἐκάνατε ὡς ἄνθρωποι καί ἐσεῖς σέ μένα. Καί ὁσάκις σᾶς καταράσθηκα ἢ σᾶς ἐπετίμησα, τώρα σᾶς συγχωρῶ καί σᾶς λύνω μέ ὅλη μου τήν καρδιά, λέγοντας: Ὁ Θεός νά σᾶς συγχωρήσῃ! Ὁ Θεός νά σᾶς συγχωρήσῃ! Ὁ Θεός νά σᾶς συγχωρήσῃ! Καί ἀπό ἐμένα τόν ἁμαρτωλό καί ἀνάξιο νά ἔχετε τήν εὐλογία καί συγχώρησί μου στόν παρόντα καί στόν μέλλοντα αἰῶνα! Ἀμήν! Ἀμήν! Ἀμήν!

Αυτή ἡ Διαθήκη γράφθηκε στό "Άγιον Όρος "Άθω, στήν ταπεινή μου σπηλιά, τιμωμένη στήν Γέννησι τῆς Θεοτόκου, τό ἔτος 1898 στίς 15 Αὐγούστου.

Ἱερομόναχος Νήφων Μεγαλόσχημος*

* Μετά τήν γραφή αὐτῆς τῆς Διαθήκης, ὁ πατήρ Νήφων ἔζησε ἀκόμη ἕνα χρόνο, τρεῖς μήνες καί 20 ἡμέρες καί ἐκοιμήθη τό ἔτος 1899, στίς 5 Δεκεμβρίου, μέσα στήν σπηλιά του, ὅπου καί ἐνταφιάσθηκε ἀπό τούς μαθητάς του.

Θεοτοκάριον

Ταχυδρόμος ετεροφωτιζόμενος φέρνει τό ἀπόρρητο μήνυμα
[τοῦ προφήτου τούτου τοῦ Χριστοφόρου:

« Ἴδου ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει και τέξεται υἱόν και καλέσει
[τό ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ].

Ἄπειρόγαμε Νύμφη, τράπεζα τοῦ Θεοῦ Λόγου, παστάς ἀμό-
λυντε, ἐπτάφωτος λυχνία, μανναδόχε στάμνε, ἀκρωτήριο τῆς
καλλῆς ἐλπίδος, ἀγλαόκαρπο δένδρο, δέχου τὴν δέηση τῶν
[ἁμαρτωλῶν ὑμνητῶν σου.

Μὴ ἀπορρίψεις τίς ἱκεσίες τῶν ἐσκοτισμένων.

Μεσίτευε ὀλόθερμα δακρυρροοῦσα, γονυπετοῦσα ὀλημερίς
στά δεξιὰ τοῦ Δεσπότη, ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, τῆς πεπτωκίας
[στό βάραθρο λογισμῶν και πράξεων.

Ἵπόμεινε λίγο και οἱ φίλοι τοῦ Υἱοῦ σου θά ἀῶξηθοῦν γεωμε-
τρικά ἄν και ὁ κόσμος, ὁ διάβολος και ὁ ἑαυτός μας τὴν πλα-
[τύχωρο λεωφόρο προτιμοῦν.

Φώτισε μέ τὴν παρθενική σου λάμψη τά μυαλά και τὴν καρδιά
[μας γιά ν' ἀναβλέψουμε οἱ τυφλοὶ και νά φωνάζουμε:

Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.

N.M.G.

ΣΧΟΛΙΑ

* Μέ ευγνωμοσύνη πρὸς τὴν Παναγία Τριάδα, ἀπὸ τὴν ὁποία πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον καταπέμπεται, ἐκδίδουμε καὶ τὸ παρὸν 12ο τεύχος τοῦ «Ὁσίου Γρηγορίου». Μετὰ Θεὸν εὐχαριστοῦμε καὶ τὴν Κυρία μας Θεοτόκο, ἔφορο τοῦ Περιβολιοῦ της, καθὼς καὶ τοὺς ἰδιαιτέρους Προστάτας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας, ἅγιο Νικόλαο τὸν θαυματουργό, ὄσιο Γρηγόριο τὸν Κτίτορα καὶ ἁγία Ἀναστασία.

* Ἡ Ἱερά Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἡ Ἱερά Μονή μας συμπαραστάθησαν στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐνθέρμως ἐπὶ τῇ δοκιμασίᾳ της γιὰ τὸν ψηφισθέντα ἀντικκλησιαστικό νόμο 1700/1987. Ὅταν πάσχη ἓνα μέλος, συμπάσχουν ὅλα τὰ μέλη, κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο. Πῶς εἶναι δυνατόν νά μὴ συμμερισθοῦμε τὸν πόνο καὶ τὴν ἀγωνία τῶν ἐπισκόπων, λοιπῶν ἱερωμένων, μοναχῶν καὶ πιστῶν τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στήν ὁποία καὶ οἱ περισσότεροι ἐξ ἡμῶν ἔχουμε γαλουχηθῆ τὴν ὀρθόδοξο πίστι μας;

Ἡ ἀγωνία τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ πιστοῦ λαοῦ εἶναι δικαιολογημένη, διότι μέ τὸν ψηφισθέντα νόμο ἐκκοσμεύεται ἡ Ἐκκλησία μέ ἀπρόβλεπτες συνέπειες στήν γνησιότητα τοῦ ἔργου της καὶ τῆς ἀποστολῆς της.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀντίστασις στὸν νόμο αὐτὸ δέν ἔχει

πολιτικό ή αντικυβερνητικό χαρακτήρα, αλλά πνευματικό και θεολογικό, αποτελεί όμολογία πίστεως. Έτσι θά πρέπει να αντιληφθούν και ερμηνεύσουν την στάσι μας όλοι οί πολιτικοί μας, ανεξαρτήτως σέ ποιό κόμμα ανήκουν.

Είμαι αὐτονόητο ότι για κάθε πιστό ὀρθόδοξο χριστιανό προέχει ἡ πίστις του στόν Χριστό καί ἡ ἀφοσίωσις του στήν Ἐκκλησία καί ἔπεται ἡ κομματική του τοποθέτησις.

★ Τά δύο τελευταία χρόνια συγκλονιστικά γεγονότα λαμβάνουν χώρα. Ἡ ἔκρηξις τοῦ Τσερνομπίλ, θεομηνίες μέ φοβερές συνέπειες στήν οἰκονομία τοῦ τόπου, ἐμφάνιςις καί διάδοσις τῆς τρομερᾶς ἀνιάτου ἀσθενείας AIDS, καί ἄλλα.

Συγχρόνως παρατηρεῖται μία φοβερά ἀποστασία ἀπό τόν Θεό τῶν πατέρων μας, αὐξησις τῆς ἐγκληματικότητος, ἔκλυσις τῶν ἠθῶν, νομιμοποίησις τοῦ ἐγκλήματος τῶν ἀμβλώσεων, αὐξησις χρήσεως ναρκωτικῶν, προσπάθεια μεταδόσεως τοῦ ἀθεισμοῦ στά παιδιά μας ἐκ μέρους ἀθέων ἐκπαιδευτικῶν, κλπ.

Κατά τόν σοφώτατο Μ. Βασίλειο «Αἶ τε γάρ κατά τό σῶμα κακῶσεις καί τά ἐκτός ἐπίπονα πρός ἀποχήν τῆς ἀμαρτίας ἐπινενόηνται. Ἄναιρεῖ τοίνυν τό κακόν ὁ Θεός, οὐχί δέ τό κακόν ἐκ τοῦ Θεοῦ· ἐπεὶ καί ὁ ἰατρός ἐξαιρεῖ τήν νόσον, ἀλλ' οὐχί νόσον ἐμβάλλει τῷ σῶματι. Πόλεων δέ ἀφανισμοί, σεισμοί τε καί ἐπικλύσεις (πλημμύρες), καί στρατοπέδων ἀπώλειαι, καί ναυάγια, καί πᾶσαι πολυάνθρωποι φθοραί, εἴτε ἐκ γῆς, εἴτε ἐκ θαλάσσης, εἴτε ἐξ ἀέρος, ἢ πυρός, ἢ ἐξ ὁποιασοῦν αἰτίας ἐπιγινόμεναι, εἰς τόν τῶν ὑπολειπομένων σωφρονισμόν γίνονται, τήν πάνδημον πονηρίαν δημοσίαις μᾶστιξι τοῦ Θεοῦ σωφρονίζοντος. («Ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός»).

★ Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ. Σεβαστιανός συνεχίζει νά προίσταται θαρραλέα τοῦ ἀγῶνος γιά τήν προάσπισι τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν δικαίων τῶν δεινῶς ταλαιπωρουμένων ἀδελφῶν μας Βορειοηπειρωτῶν.

Εἶναι ἀξίος τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ Ἔθνους γιά τόν ἀγῶνα του αὐτόν. Συμπαριστάμεθα καί ἐμεῖς ἐν προσευχῇ.

★ Ὁ πιστός λαός ἀνησυχεῖ γιά τό ἠλεκτρονικό φакέλλωμα καί τήν ἐπαπειλουμένη χρήσι τοῦ ἀριθμοῦ 666 (ἀριθμοῦ-σημείου τοῦ Ἀντιχρίστου κατά τήν Ἀποκάλυψι) στίς νέες ταυτότητες.

Χωρίς νά μᾶς πιάνη πανικός, διότι «μείζων ὁ ἐν ἡμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ» (Α΄ Ἰωάν. 4, 4), ἀλλά καί χωρίς νά ἐφυσχάζουμε ἀπερίσκεπτα, ἄς προσευχώμεθα ἐκτενῶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς νά φωτίσῃ τοὺς Ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας μας σ' αὐτές τίς κρίσιμες ὥρες νά καθοδηγήσουν ἀπλανῶς τά πρόβατα τοῦ Χριστοῦ εἰς νομάς σωτηρίου γιά νά ρυσθοῦν ἀπό τό μίasma τοῦ Ἀντιχρίστου.

★ Εἶναι ἀξιέπαινη ἡ Ρωσική Ἐκκλησία γιά τήν ἀναστολή τῆς ἀποφάσεώς της περί χορηγήσεως τῶν ἀχράντων Μυστηρίων εἰς τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς εἰς ὠρισμένας ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὡς ἐτοιμοθανάτων κλπ. Ἄναμένουμε νά γίνῃ καί ὀριστική ἀνάκλησις.

Τό νά δίδουμε τά Μυστήριά μας ἢ νά λαμβάνουμε τά μυστήρια τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὡς τῶν ἐτοιμοθανάτων, δέν σημαίνει ὅτι ἀναγνωρίζουμε τά μυστήριά τους ὡς ἔγκυρα; Καί ἐάν εἶναι ἔγκυρα γιά ἐκτακτες περιπτώσεις, γιατί νά μή γενικευθῇ ἡ μυστηριακή ἐπικοινωνία;

Εἶναι γνωστό ὅτι οἱ Ρωμαιοκαθολικοί, θέλοντας νά παρασύρουν τοὺς Ὀρθοδόξους στήν διά τῆς μυστηριακῆς

ἐπικοινωνίας ἔνωσι, ἀνεξαρτήτως τῶν ὑφισταμένων μεγάλων δογματικῶν διαφορῶν, πρῶτοι παρεχώρησαν τὰ μυστήριά τους στους Ὁρθοδόξους. Τώρα ἀναμένουν καί ἀπό μᾶς μία ἀντίστοιχη κίνησι. Γι' αὐτό διερωτώμεθα μήπως οἱ διάλογοι γιά τούς Ρωμαιοκαθολικούς ἔχουν τυπικό καί ὄχι οὐσιαστικό χαρακτήρα; Μήπως οἱ διάλογοι (στούς ὁποίους ἡ συμφωνία εἶναι ἀδύνατη χωρίς ὑποχώρησι τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν) προορίζονται μόνο γιά ἔξωτερικές καί θεαματικές ἐντυπώσεις, ἐνῶ ἡ ἔνωσις στοχεύεται νά γίνῃ ἐκ τῶν κάτω διά τῆς καταλλήλου προετοιμασίας τῶν λαῶν νά κοινωνοῦν ἀμοιβαίως οἱ μὲν στούς ναοὺς τῶν δέ; Εἶναι γνωστό ὅτι αὐτό εἶναι τό σχέδιο τοῦ λεγομένου λαϊκοῦ οἰκουμενισμοῦ.

Ἐπ' εὐκαιρία τονίζουμε ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι δέν δυνάμεθα νά δεχθοῦμε ὅτι μέ τούς Ρωμαιοκαθολικούς εἴμεθα ἐνωμένοι στά Μυστήρια καί τήν Λατρεία καί χωρισμένοι στήν Θεολογία. Κάτι τέτοιο θά ἐσήμαινε διχασμό τοῦ Χριστοῦ σέ Χριστό τῶν Μυστηρίων καί σέ Χριστό τῆς θεολογίας (τοῦ δόγματος καί τῆς πίστεως). Μία τέτοια θεώρησις οὐδέποτε ἔγινε δεκτὴ ἀπό τήν Ὁρθοδοξία.

Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός πού ἱεουργεῖ καί ἱεουργεῖται στά ἄχραντα Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καί ὁ Χριστός τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καί θεολογίας. Οὔτε εἶναι δυνατόν ἡ αὐτὴ θεία Χάρις νά εἶναι στά Μυστήρια τῶν ὀρθοδόξων καί στά Μυστήρια τῶν ἑτεροδόξων καί κακοδόξων.

Ἐάν ἔχουν τόν ἴδιο Χριστό καί τήν ἰδίαν Χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στά μυστήριά τους οἱ Ρωμαιοκαθολικοί, τότε γιατί δέν κοινωνοῦμε στίς ἐκκλησίες τους; Καί τότε τί νόημα ἔχουν οἱ μακροί καί κοπιαστικοί διάλογοι, ὅταν οἱ δογματικές παρεκκλίσεις καί αἰρέσεις δέν φγαδεύουν τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ ἀπό τὰ ἱεουργούμενα μυστήρια τῶν ἑτεροδόξων; Στήν περίπτωσι αὐτὴ οἱ δογματικές

διαφορές είναι άνευ ή δευτερευούσης σημασίας, καί ή συζήτησις γι' αὐτές κατανατᾶ ἕνας διάλογος γιά θεολογικές ἔννοιες, λογικά κατασκευάσματα, φιλοσοφικές προτάσεις καί ὄχι δόγματα Ἐκκλησίας καί ρήματα ζωῆς αἰωνίου.

Ἐπαναλαμβάνουμε τό ἐρώτημά μας: Ὅταν μπορούμε μέ στενή (σέ ὀρισμένες μόνο περιπτώσεις) ἡ εὐρεία μυστηριακή διακοινωνία νά κοινωνοῦμε στίς Ἐκκλησίες ἀλλήλων, δέν ἔγινε ἡ ἔνωσις; Καί ὅταν αὐτό γίνη, τί σημασία μπορούν νά ἔχουν οἱ θεολογικές διαφορές καί οἱ διάλογοι;

Καί πῶς εἶναι δυνατόν νά μή κοινωνοῦμε στίς ἐκκλησίες τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, ὅταν πιστεύσουμε ὅτι ὁ αὐτός Χριστός καί ἡ αὐτή Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι στά μυστήριά τους, ὅπως καί στά ἰδικά μας;

Ἀκολουθοῦντες τό εὐσεβές φρόνημα τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας μας, πρέπει ἀπερίφραστα νά εἰποῦμε ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπό τοῦ Σχίσματος καί ἐντεῦθεν οὐδέποτε ἐδέχθη ὡς ἔγκυρα τά Μυστήρια τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, λόγω τῶν ὑφισταμένων σοβαρῶν δογματικῶν παρεκκλίσεων καί αἰρέσεων.

Γι' αὐτό καί τούς προσερχομένους στήν Ὁρθοδοξία Ρωμαιοκαθολικούς κάνει δεκτούς κατ' ἀκρίβειαν μέν μέ τό ἅγιο Βάπτισμα, κατ' οἰκονομίαν δέ μέ τό Χρῖσμα, δηλαδή πάντοτε μέ μυστήριον εἰσαγωγῆς στήν Ἐκκλησία καί ὄχι μέ ἀπλοῦν λίβελλον ἢ δήλωσιν. Γιατί μέ μυστήριον; Διότι θεωρεῖ ἄκυρα τά ἰδικά τους μυστήρια.

Θά παραθέσουμε διαφωτιστικά ἀποσπάσματα δύο ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας μας: Τοῦ Ἑλληνοσ ἁγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως καί τοῦ ρώσου ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κρονστάνδης:

«Διά τοῦ δόγματος τοῦ ἀλαθήτου ἡ Δυτική Ἐκκλησία ἀπώλεσε τήν πνευματικήν της ἐλευθερίαν, ἀπώλεσε τόν στολισμόν αὐτῆς, ἐκλονίσθη ἐκ βάθρων, ἐστερήθη

τοῦ πλούτου τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ· ἀπό πνεύματος δέ καί ψυχῆς κατέστη ἄναυδον σῶμα. Τῷ ὄντι ἀπό καρδίας θλιβόμεθα διά τήν γενομένην ἀδικίαν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί ἐκ τῶν μυχιῶν αὐτῆς εὐχόμεθα νά φωτίσῃ τόν νοῦν καί τήν καρδίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ποντίφικος τό Ἅγιον Πνεῦμα, ὅπως ἀποδώσῃ οὗτος τῇ μιᾷ Ἁγίᾳ, Καθολικῇ καί Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅ,τι παρ' αὐτῆς ἀφῆρεσεν, ὡς μή ὄφελεν».

(Ἅγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως)

«Καμμιά ἄλλη χριστιανική ὁμολογία, ἐκτός τῆς Ὁρθοδοξίας, δέν μπορεῖ νά ὀδηγήσῃ τόν ἄνθρωπο στήν τελειότητα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, στόν ἀγιασμό, στήν τελεία κάθαρσι ἀπό τίς ἁμαρτίες, στήν αἰωνιότητα, διότι οἱ ἄλλες, οἱ μή ὀρθόδοξες, ὁμολογίες, κατέχουν «τήν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ» (Ρωμ. 1, 18), ἐνόθευσαν τήν ἀλήθεια μέ τήν σοφιστεία καί τό ψεῦδος, καί ἔτσι δέν κατέχουν τά μέσα τῆς χάριτος γιά τήν ἀνακαίνισι τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτά τά ἔχει μόνον ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἡ μόνη «ἁγία καί ἄμωμος» (Ἐφ. 5, 27).

(Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1) Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Νικοδήμου: Ὁρος Ἐλατόμητον	3
2) Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Νεαπόλεως καί Σαμαρείας κ. Ἀμβροσίου: Τό Ἅγιον Φῶς καί περί τοῦ ἱερομάρτυρος Φιλουμένου	11
3) Καθηγουμένου Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀρχιμανδρίτου Γεωργίου: Ἡ ἐν μετανοία ἐξομολόγησις (μέ ἀναφορά στήν ἐξομολόγησι τῶν νέων) ..	22
4) Καθηγουμένου Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀρχιμανδρίτου Γεωργίου:	
α) Χριστουγεννιάτικος χαιρετισμός: Ἡ Θεοτόκος ὁδηγήτρια στήν ἐλευθερία τῆς ἀγάπης	40
β) Πασχάλιος χαιρετισμός: Χριστός Ἀνέστη! Ἀληθῶς Ἀνέστη!	44
5) Καθηγουμένου Ἱ. Μονῆς Ἀγίου Παύλου Ἀρχιμανδρίτου Παρθενίου: Ἀρχιμανδρίτης Ἀνδρέας Προηγούμενος Ἀγιοπαυλίτης	46
6) Ἀνδρέου Μοναχοῦ Γρηγοριάτου: Ὁ Γέρων Νέστωρ Γρηγοριάτης	52
7) Λαζάρου Μοναχοῦ Διονυσιάτου: Διονυσιάτικες Διηγήσεις (Γ')	59

8) Ὁσίου Γέροντος Νήφωνος ἱερομονάχου, Κτίτορος τῆς Ρουμανικῆς Σκήτης: Ἡ Διαθήκη του	68
9) Ν.Μ.Γ. Θεοτοκάριον (ποίημα)	72
10) Σχόλια	73
11) Περιεχόμενα	79